

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ШЕСТО ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ
У ЈЕДАНАЕСТОМ САЗИВУ

Трећи дан рада

6. јун 2018. године

(Седница је почела у 10.10 часова. Председава Маја Гојковић, председник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад седнице Шестог ванредног заседања Народне скупштине Републике Србије у Једанаестом сазиву.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствује 91 народни посланик.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали молим вас да убаците своје картице у посланичке јединице.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 96 народних посланика и да имамо услове за даљи рад.

Обавештавам вас да су данас спречени да седници присуствују народни посланици Ђорђе Милићевић, проф. др Жарко Обрадовић и Стефана Миладиновић.

Настављамо рад.

Прелазимо на 1. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ КОРИСНИКА ФИНАНСИЈСКИХ УСЛУГА КОД УГОВАРАЊА НА ДАЉИНУ (претрес у појединостима).

Примили сте амандмане које су на Предлог закона поднели народни посланици.

Примили сте извештаје надлежних одбора и мишљење Народне банке Србије о поднетим амандманима.

Пошто је Народна скупштина обавила начелни претрес, сагласно члану 157. став 3. Пословника отварам претрес Предлога закона у појединостима.

На назив Предлога закона амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народна посланица Вјерица Радета.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Није прихваћен амандман који смо поднели са образложењем да Предлог закона јасно одражава његов предмет и садржину.

Што се нас тиче, наш амандман то одражава. Ово није никакав аргумент него једноставно став, као што смо претходна два дана слушали углавном хвалоспеве које је Јоргованка Табаковић сама себи овде износила. Много више је говорила о себи, о некаквим својим правима у Народној скупштини, него о ономе што јесте тема свих оних закона.

На мене је некако оставило утисак то када је рекла да је верност спремна животом да плати, и не могу да верујем да то каже неко ко је 2008. године украо мандат Српској радикалној странци и тако показао колико је веран, одан идеологији, странци итд., али да није таква, не би то тада ни урадила.

Нажалост, већ неколико година је највећа корупција и најозбиљнији криминал и најозбиљнија повреда достојанства Народне скупштине била управо крађа посланичких мандата, али је ових дана Мехо Омеровић то некако бацио у сенку крађом козметике, неких парфема, кармина итд., и то у иностранству, на аеродрому у Франкфурту и, што је најгоре, када је већ то урадио, позвао се на дипломатски пасош, што је сасвим сигурно нанело велику штету Народној скупштини и велику штету Републици Србији.

Ми заиста очекујемо да владајућа већина разговара са тим делом скупштинске већине и да се тај проблем реши тако што ће ваљда неке пасти на памет да каже Мехи Омеровићу да би у најмању руку било коректно да поднесе оставку, да се бар склони са очију јавности. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На наслов Предлога закона амандман је поднела народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

НАТАША Сп. ЈОВАНОВИЋ: Данас, 6. јуна 2018. године, госпођо председниче Народне скупштине, расправљамо о закону о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, а ту је госпођа Табаковић, која је заборавила да нам каже у свом уводном излагању то да

можете на одређеним економским сајтовима на интернету да пронађете чак и у ПДФ формату предлог овог истог закона који је направљен 2015. године. Да ли је то тачно? Јесте.

Зашто се овај закон налази тек 2018. године у Народној скупштини, када је извршен пласман од стране ових страних банака које су и те како опљачкале грађане Србије у протекле две деценије? Могу слободно да кажем – тек 2018. године.

Зашто Народна банка Србије и она лично нису радили на одређеној врсти кампање и на упутствима које је поред оних основних услуга приликом уговарања једног аранжмана код коришћења финансијских услуга требало да пружи грађанима?

Не очекујете ваљда, пошто се овде помињу предузетници и људи који су регистровани пољопривредна домаћинства, да ће они у складу са својим неким основним знањем и образовањем, да знају све замке које им припрема нека финансијска институција? Ваш је посао, госпођо Табаковић, да то урадите и то на најбољи могући начин.

Али пошто овај закон касни, постоје одређене народне изреке које могу само да служе на штету грађанима, када је камата, како ви кажете, за време вашег мандата смањена за 11 процентних поена. Шта то сада значи када све ове банке нуде и без провизије и без услуга трошкова кредита кредит, када скоро више нико не може да га узме или је пут до тога веома тежак, а и то је да плате деци школарину, да купе најосновније, да купе репроматеријал сељаци? Зато пензионери узимају кредите? Да спасу своје унучиће, јер немају да им пружи основне ствари, а њихова деца су остала без посла.

Зато, госпођо Гојковић, треба да поведете рачуна док народ тешко живи и грца, да учините са места председника Скупштине, и ви из владајуће већине, то је ваша брука, да се овакав скандал више не понови као што је то урадио Мехо Омеровић, који је крао као народни посланик Скупштине Србије на франкфуртском фри-шопу.

Сада, да ми који тамо нисмо ишли не знамо колико је удаљен фри-шоп од тоалета где је он наводно имао проблем, па то је заиста смешна прича. Значи, брука и срамота је на Скупштини Србије, а ви сте дужни да то решите као владајућа већина.

ПРЕДСЕДНИК: На наслов Предлога закона амандман је поднео посланик Александар Шешељ.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Миљан Дамјановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Милорад Мирчић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Никола Савић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Никола Савић.

НИКОЛА САВИЋ: Даме и господо народни посланици, поднео сам амандман на наслов Предлога закона и ако се погледају и овај закон и његов наслов и његов назив, испада да заиста ова власт води рачуна о грађанима Србије јер се брине о њиховој наводној заштити, али ако се мало уђе у суштину ствари, у реалност онога што грађани доживљавају, видећемо да апсолутно није тако.

Банкарски систем у Србији је у рукама странаца и једноставно тај систем је тако устројен да они одређују сами и камате и провизије и накнаде итд.

Било је речи, већ годинама се прича а чули смо то и од гувернера, да ће се, рецимо, код подизања кредита укинути оне провизије од 2% од износа кредита. Међутим, видели смо да од тога нема ништа.

Да не помињем ону најважнију ствар која погађа велики број наших грађана, а то је кредит који су подигли а који је индексан у швајцарским францима. То је ствар којом би требало да се бави и гувернер НБС и ова влада, али видимо да од тога нема ништа, иако многе земље у нашем окружењу решавају тај проблем, као што су Мађарска, Хрватска итд.

Ево, сада можемо проћи овом улицом иза ове наше скупштине. Косовском улицом сам прошао пре неки дан и видим тамо пише – ми вас не шишамо, ми вас не деремо, ми вас не черупамо и тамо је слика коња, слика овце, слика петла или кокошке и, једноставно, ја сам се као грађанин ове државе осетио јако повређено када сам видео те рекламе, а у суштини је све исто.

Толико сада о овом амандману.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На наслов Предлога закона амандман је поднео Дубравко Бојић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Дубравко Бојић.

ДУБРАВКО БОЈИЋ: Даме и господо народни посланици, за разлику од досадашње праксе Владе Републике Србије у својству предлагача закона и достављања Народној скупштини на изгласавање када

се спајало неспојиво, данас имамо сет закона, или тачније речено пет закона из области финансија које је поднела Народна банка Србије.

Што се тиче закона о којем расправљамо, или боље речено само о првих неколико чланова закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, мојим амандманом на наслов овог предлога закона тражио сам да он гласи – Предлог закона о заштити основних права корисника финансијских услуга код уговарања на даљину.

Ово је један првенствено технички предлог процедуралног и финансијског усклађивања и усаглашавања са прописима ЕУ, тако да све добре намере предлагача о олакшаном плаћању и заштити корисника финансијских услуга падају у други план под теретом морања, наметнутог усаглашавања, додворавања директивама које долазе из ЕУ.

Остало ми је мало времена да се придружим својим колегама из СРС у осуди једног великог међународног и дипломатског скандала који је урадио посланик овог парламента када је ухваћен у крађи у једном од фри-шопова на франкфуртском аеродрому. Народна скупштина треба да буде место где сваки народни посланик треба јавно да осуди и жигоше овај високо неморални чин.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На наслов Предлога закона амандман је поднела народна посланица Ружица Николић.

(Радослав Милојичић: Јављам се за реч.)

Изволите.

Нисам разумела, на овај амандман, прошли, или Ружице Николић?

(Радослав Милојичић: Прошли.)

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Даме и господо народни посланици, мислим да је јако неозбиљно да овако важним темама скрећемо пажњу на оно што се десило и што је урадио један посланик.

Наравно да немам разлога да браним било ког посланика, поготово за тако нешто, али мислим да једна посланичка група хоће да скрене тему са најважнијих ствари, а то је да се држава Србија задужује 225 милиона евра и да уместо о томе, ми расправљамо о некаквој крађи у некаквим фри-шоповима.

Мислим да ће са ових 225 милиона евра опет да испаштају грађани Србије, као што испаштају малинари, као што испаштају грађани са повишеном ценом горива и мислим да се на тај начин скреће од овако важне теме, да не буде тема то да се СНС задужује 225 милиона евра, поврх 10 милијарди евра колико сте нас задужили за последњих шест година, већ да причамо о два кармина и једном парфему у фри-шопу.

Видимо да продужене руке Александра Вучића из других посланичких група, не из његове, то успешно раде и молим грађане Србије и народне посланике који не желе да учествују у томе, да говоримо о најважнијој теми, а то је да СНС после 10 милијарди евра, колико нас је задужила за шест и по година власти, задужује државу за нових 225 милиона евра. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реплика Вјерице Радете и Горана Ковачевића.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Чудни су ставови колеге који је малопре говорио. Наравно, сваки народни посланик и свака посланичка група има право да утврђује приоритете и да говори о ономе што сматра да је најважније у одређеном моменту и ми српски радикали свакако говоримо и о предложеним законима али и о ономе што мислимо да јесте брука и срамота, а то је та крађа Мехе Омеровића.

Али, знате, неко ко покушава да говори о Парламенту, да говори о томе колико је шта важно у Парламенту, некада је припадао Демократској странци, не знам да ли и сада припада, из оног времена када је Демократска странка у Парламенту имала, односно када је Парламент по њиховој чудној рачуници имао 308 народних посланика.

То је био скандал о којем смо ми уз сваку тему говорили, зато што је то нешто што ће дуго да се памти, попут гласања из Бодрума, које је такође брука која је трајно нанета Народној скупштини, али бранити Меху Омеровића или било кога на начин да се каже – неко је украо два парфема и три кармина...

Неко ко је украо два парфема и три кармина, да је био у прилици да буде председник општине Смедеревска Паланка, украо би колико је тада украо тај председник општине. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Горан Ковачевић, реплика.

ГОРАН КОВАЧЕВИЋ: Даме и господо, ми данас расправљамо о закону о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину.

Расправа се тиче другог закона и не говори уопште о јавном дугу Републике Србије. Свакако да у интересу грађана Србије јавни дуг Републике Србије треба непрекидно саопштавати. Пре отприлике неколико дана, јавни дуг је износио 59 процената у односу на буџет Републике Србије, односно на нивоу државе. То значи да је јавни дуг републичког буџета и локалних управа 59,9%.

Потпуно је небитна количина у апсолутним износима у економској теорији у животима грађана. Он се рачуна колико смо ми као друштво способни да сервисирамо свој дуг.

Када се данас задужујемо по каматним стопама од 0,75%, онда то представља основ за раст и развој државе Србије. Када се неко некада задуживао по каматној стопи од 7,8%, онда је то било дужничко ропство из кога Србија никада не би изашла да није било Александра Вучића, Народне банке Републике Србије и Владе Републике Србије.

Захваљујући тад тим трима функцијама и напорном и прегалачком раду Србија данас има шансу да расте и да се развија. И узимаћемо зајмове зато што ти зајмови значе нове школе, нове болнице, нове ауто-путеве, ако су ти зајмови такви да Србија нема никакав проблем да их сервисира и да их учини ликвидним у односу на интерес грађана Србије.

Ако погледате међународне институције ММФ, Светску банку, кредитне рејтинге, онда је јасна узлазна путања, односно тренд који говори да Србија у економском смислу стоји све боље и боље. Апсолутни износи не значе ништа. Степен задужења у односу на јавни дуг говори о снази и способности српске економије да сервисира свој развој.

ПРЕДСЕДНИК: На наслов Предлога закона амандман је поднела посланица Ружица Николић.

Изволите.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, овим амандманом се у складу са предложеним законским текстом тражи измена наслова и то да се он промени и да гласи – Предлог закона о заштити основних права и интереса корисника финансијских услуга код уговарања финансијских услуга приликом коришћења средстава комуникације на даљину.

У образложењу зашто се овај амандман не прихвата стоји – јер сматрамо да назив Предлога закона јасно одражава његов предмет и садржину. Међутим, предложено амандманско решење је конкретније и свеобухватније.

Видимо да овај предлог закона истиче као свој основни циљ унапређивање права корисника финансијских услуга, затим додатну заштиту тих корисника, као и усклађивање домаћег законодавства са правом ЕУ.

Даље, кажете да ће се права корисника код услуга на даљину овим предлогом ојачати, да се уговарањем на даљину корисницима финансијских услуга омогућава приступ најширем асортиману финансијских услуга које постоје на домаћем тржишту итд., да не набрајам више.

Оно што нас интересује јесте – како ћете да заштитите достојанство Народне скупштине, достојанство свих нас народних посланика од ситног лопова, нажалост још увек народног посланика Мехе Омеровића, који је због неколико јефтиних кармина и парфема које је украо обрукао и

Народну скупштину и државу Србију, показујући дипломатски пасош и позивајући се на дипломатски имунитет у тренутку када је ухваћен у свом јадном и бедном лоповлуку? Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Зоран Деспотовић.

Да ли желите реч? (Да.)

Изволите.

ЗОРАН ДЕСПОТОВИЋ: Захваљујем, председнице.

Даме и господо народни посланици, Српска радикална странка предлаже да Народна банка Србије заузме став и препоручи судовима и банкама да уговоре за узете кредите у швајцарским францима раскину због промењених услова кредитирања, тј. енормног раста курса франка у односу на динар током периода 2007-2016. година за скоро 240%. У случајевима где је странка, на пример, узела кредит од два милиона динара, сада је у обавези да врати око шест милиона динара, што представља огромну несразмеру узајамних давања на штету клијената. Дужник је према оваквом стању односа доведен у неравноправан положај у односу на банку.

Народна банка Србије треба да препоручи банкама, а да то судови имају у виду, да се изврши измена уговора о кредиту и исти прерачуна у динарску валуту, јер је тако и реализован, тако да дужник врати банци оно што је од ње узео, уз прописивање затезне камате, чиме би се умањио главни дуг а банке добиле правичну накнаду.

Користећи одредбе уговора, банке су камату повећавале у складу са пословном политиком, из чега је произишло да камата у тренутку узимања кредита није важила до краја отплате, већ је то често мењала односно повећавала, што је увећавало месечну обавезу клијента. Банке су ове кредите исплаћивале по куповном тј. најнижем курсу, а наплату месечних обавеза по средњем, па чак и по продајном курсу који су банке формирале по сопственим потребама и који је био по неколико динара већи од продајног курса НБС, што је у супротности са чланом 15. Закона о облигацијама. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

По Пословнику, Милорад Мијатовић.

МИЛОРАД МИЈАТОВИЋ: Захваљујем, госпођо председнице.

Помињем члан 106, да сви говорници могу говорити само о тачки дневног реда о којој се води претрес. Овде, у овој скупштини се злоупотребљава један несрећан догађај који се десио и управо због тога желим да нагласим да ми не оспоравамо тај догађај.

Друго, дозволите да не може нико бити крив док се не докаже да је крив.

Треће, дозволите да надлежни органи немачке државе поднесу своје извештаје, своје истраге и тек онда можемо разговарати о чину који се десио. Ми овде унапред осуђујемо народног посланика. Ми сви верујемо немачкој држави. То је озбиљна држава и ако је тај догађај заиста онакав како га овде у нашој земљи представљају, тада ће немачка држава заиста дати прави одговор.

Исто тако ће Социјалдемократска партија као озбиљна партија дати свој одговор на сва ова дешавања.

Народним посланицима из СРС ја нећу говорити шта ће они да говоре. Они знају шта ће говорити. Грађанима Србије не морам да објашњавам какве су политике СРС и Социјалдемократске партије. Ми смо два супротна политичка пола и имамо непремостиве разлике.

Ја инсистирам да говоримо о политикама, а да личности оставимо по страни. Онда када буде све јасно, када буду правоснажне пресуде, онда да говоримо о појединцима и њиховим делима. Ја нећу спомињати шта значи правосудна пресуда итд.

Зато вас молим, председнице, да се заиста држимо тачака дневног реда. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Да ли желите да гласамо о повреди Пословника? (Не.) Хвала.

Вјерице Радета, по ком основу, пошто нема реплике на Пословник? По Пословнику.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Знам да нема реплике, мада је овде заиста било места реплици, али ја зато говорим на основу члана 107. Говорила сам то и у петак и позвала све народне посланике да не отежавају рад председнику и председавајућима Парламента, да се не позивају на члан 107. све док је Мехо Омеровић у Народној скупштини, зато што нико не може на гори начин да понизи Народну скупштину и да угрози достојанство од тога што је Мехо Омеровић урадио на аеродрому у Франкфурту, када је сам, по признању, изашао из фри-шопа, једном на једној телевизији каже са три кармина, други пут каже да је са једним парфемом, трећи пут каже са парфемом и кармином. Шта год да је, нажалост, о Мехи Омеровићу и о том инциденту, крађи која се десила на аеродрому уз показивање дипломатског пасоша, расправљаће вероватно и немачки Бундестаг.

Озбиљна је то ствар и посланици који припадају посланичкој групи Мехе Омеровића боље би било да га не бране. Он покушава ових дана да брани сам себе, па се све више закопава.

А шта ће говорити народни посланици СРС апсолутно је наше право, као што је право председавајућих да поштују Пословник и да, као што је то до сада било, дозвољавају да се говори и мало шире од онога што је на дневном реду, јер сви ми народни посланици када говоримо о амандманима, изађемо мало из теме и то је нешто што смо, изгледа, прећутно прихватили и то је нешто што ће се вероватно дешавати и даље. Што се нас тиче, заиста ћемо говорити оно што мислимо да треба. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Свесна сам да је тема врло деликатна и да морамо да инсистирамо код надлежних органа који могу да нам помогну да нам дају некакво разјашњење шта се заиста десило у случају посланика...

(Народни посланик додаје.)

Хоћете бити љубазни, посланиче, да ми дозволите да завршим?

... Да нам дају некакво обавештење или извештај шта се заиста десило на аеродрому у Франкфурту.

Једино са чиме сам упозната јесте да се посланик позвао на дипломатски имунитет. Да ли је то кочница да добијемо некакав детаљнији извештај, ја то не знам, не разумем се у ту процедуру, али ћемо се трудити и преко нашег конзулата да добијемо некакве детаљније податке шта се заиста десило, чисто да не би пала ружна слика на рад наших парламентарца који често путују у иностранство. Те вас молим да се мало уздржимо око коментара да ли је у питању кривично дело крађе или нешто друго, док не добијемо извештај на који можемо да се у нашим дискусијама и коментарима и позовемо. А ја лично не могу да спречим било ког посланика да дода нешто још и на расправу о амандману. Хвала.

Реч има народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

Само ми реците који члан Пословника.

НАТАША Сп. ЈОВАНОВИЋ: Госпођо Гојковић, јављам се по члану 27. и молим вас да нас као председник Народне скупштине заштитите од начина на који је колега Мијатовић злоупотребио члан 106. Пословника.

Овде се не ради уопште о томе да је било ко из СРС злоупотребио време предвиђено за расправу о законима. Једини аргументовано, као права, истинска опозиција владајућем режиму водимо расправу и о овом сету закона и о амандманима.

Али овде се ради о томе, госпођо Гојковић, да ви као искусан политичар, са скоро 30 година стажа у овој скупштини, и као адвокат морате да упозорите ове из ваше владајуће коалиције, из Посланичке групе СДП-а, да овде није реч ни о каквом кривичном делу и ви сте сад то поменули у вашем говору. У питању је, ви то још боље као адвокат знате, ситна крађа, која се не третира као кривично дело у немачкој држави. Па

не можемо да очекујемо да о овој нашој бруци и срамоти расправља немачки Бундестаг, али зато ваљда може, као морални чин, да се очекује да се тај човек више никада не појави овде и да поднесе оставку на то место народног посланика, јер је у питању она најбеднија, најситнија крађа која се десила. Не можете сад и ви да нам кажете – знате, ја чекам да нам се то нешто достави. Лепо су се изјаснили инспектори са франкфуртског аеродрома. Написали су забелешку. Он се позвао на дипломатски статус, јер је путовао са дипломатским пасошем. Ухваћен је у крађи. Људи су то забележили и вероватно и сигурносне камере и према томе, да престану више да нас омаловажавају и он својим појављивањем и небулозним убеђивањем, и заиста је смешно да то грађани слушају, а камоли народни посланици.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Управо покушавам да примењујем члан 27, што ми иде отежано.

Рекла сам, тражићу извештај о коме ви говорите. Ја га добила нисам, нисам видела, биће доступан свим посланицима. Верујте ми није у питању никаква службена тајна, а и знате да мандат припада посланику. Све је на посланику након тог извештаја, ако је позитиван, да ли ће остати при томе да мандат припадне њему или не. Ми санкције немамо. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Томислав Љубеновић.

Изволите.

ТОМИСЛАВ ЉУБЕНОВИЋ: Хвала.

Овим амандманом који је поднела Посланичка група СРС на Предлог закона о заштити корисника финансијских услуга код уговора на даљину предложили смо да се промени наслов тако да гласи – Предлог закона о заштити основних права корисника финансијских услуга приликом уговарања финансијских услуга на даљину.

Очигледно је да Мехо Омеровић није разумео овај предлог закона, па је хтео да на даљину узету робу, парфеме, кармине, плати из тоалета.

Ми из СРС имамо разумевања за навику Мехе Омеровића по систему уђи-изађи, да због општег технолошког развоја и све већег значаја електронског пословања у савременом животу, као и развијања нових начина за понуду и оглашавање финансијских услуга постоји потреба за додатним уређивањем пружања финансијских услуга, пре свега њиховог пружања на даљину. Разумемо и то да би успостављање јединственог правног оквира за заштиту корисника код уговарања свих значајних врста финансијских услуга на даљину требало да ојача поверење корисника у пружаоце финансијских услуга.

Оно чему се СРС противи приликом усвајања закона јесте то што предлагач наводи да је један од основних циљева усклађивање домаћег

законодавства са правом ЕУ, пре свега са Директивом 2002/65 ЕУ, јер ако наставимо са причом о ЕУ, биће још Мехе Омеровића.

Сматрамо да сви закони које усваја Народна скупштина морају да се доносе са основним циљем да се заштите интерес грађана и привреда Србије. Добро знате да Србије неће постати члан ЕУ. То отворено кажу и званичници ЕУ, а СРС се залаже да српске власти што пре престану са том погубном проевропском политиком и окрену се искреној сарадњи са Руском Федерацијом. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На наслов Предлог закона амандман је поднео народни посланик Петар Јојић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народна посланица Љиљана Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народна посланица Весна Николић Вукајловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ВЕСНА НИКОЛИЋ ВУКАЈЛОВИЋ: Покушај колеге Меха Омеровића да на овај начин скрене пажњу са оваквог једног недела његовог колеге и, што је најцрње, његова странка је члан Владе, односно представља Владу Републике Србије, а да Скупштина поводом тога не заузме став пре него што се реши било какво питање, јер има довољно доказа да је учињено недело, да ли је кривично дело или је прекршај, о томе ћемо разговарати... Зашто је то потребно? Зато што морални профил појединца или странке одређује, у ствари, његову политику. Ако се таквом политиком води и држава, онда већ знате какву слику овај парламент шаље у свет о земљи Србији и људима који у њој живе.

Најлепше вас молим да ово узмете у разматрање и да заузмете став пре званичних докумената који вам стигну из Немачке. Оно што желим да вам кажем то је да сте ви на једном путу ка ЕУ, да сте га чврсто зацртали, а видели сте, не знате са ким ћете у ствари у ту ЕУ – са оваквим људима, са оваквим ситним лоповима и са оваквим људима који лепе етикету на читаво српско становништво. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Молим посланике да говоре о амандманима, барем да покушају, а не да посвете читаву дискусију проблему с којим се тренутно Парламент суочава.

Наравно да имам свој став, али нисам власна овде као председник Парламента да износим свој став. Мој став је као председавајућег, као председника да чекам да добијем службено обавештење о овом догађају, а кажем да није на мени или на другим посланичким групама, него

сматрам да је то и лични чин, и немојте ми одговарати и злоупотребљавати Пословник, јер унапред кажем да ћу одузимати време за злоупотребу Пословника. Врло сам толерантна. Дозвољавам да се баш ништа не каже о амандману, а имам права да прекинем. Према томе, посланице, кажем вам, немојте злоупотребљавати сада Пословник да бисте ми ви говорили и одговорили на моје упозорење.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Момчило Мандић.

Да ли жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народна посланица Александра Белачић.

Да ли жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднела народна посланица Марина Ристић.

Да ли жели реч? (Да.)

Изволите.

МАРИНА РИСТИЋ: Хвала.

Поштоване даме и господо народни посланици, овај предлог закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину нам је представљен као нешто ново, савремено, као тековина 21. века, па је речено како се на њему озбиљно радило, трајала је јавна расправа унедоглед, па су сви заинтересовани могли да учествују, да дају своје предлоге. Онда је гувернерка Народне банке по сопственом признању дошла овде спремна да брани сваку тачку, јер је ово веома важан закон. Слажем се да јесте. Ја сам очекивала чудо невиђено и решила да убудуће све уговарам на даљину за сваки случај.

Сад не знам зашто сам то помислила, јер у Србији се уговори на даљину потписују одавно. Корисници су већ заштићени постојећим Законом о заштити корисника финансијских услуга при потписивању финансијског уговора и у овом предлогу стоји да све што нема ту, има у том закону о заштити корисника финансијских услуга и све што није овде наведено, примењује се из тог закона, а тамо је више, свеобухватније, детаљније и онда сам ја кренула у потрагу за разликама: интернет и тамо и овде; мобилни телефон нигде; обавезе пружалаца услуга исте; носачи података и тамо и овде; потпис, логично, тамо руком, овамо електронски, али и то смо имали регулисано законом.

Једина новина, што нам је гувернерка нагласила као нешто сјајно и ново, јесте рок за одустајање од 30 дана, али само код оних корисника кад корисник даје новац; значи кад потписује уговор о животном осигурању или добровољној пензији.

Узгред, има ли неки рок за одустајање од крађе? Неко почне да краде, па кад га ухвате, он одустане. Не мора рок од 30 дана, може и 48 сати, али треба дати луфта да се лопов предомисли.

У сваком случају, што се тиче овог закона, сматрамо да није било потребе да се заказује овако по хитном поступку, да се усваја, гувернерка није имала потребу да ради од јутра до мрака, јер знате како кажу – ко није способан да посао заврши за осам сати, није ни за дванаест. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Божидар Делић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

СРЕТО ПЕРИЋ: Даме и господа народни посланици, поучени политичким искуством од 5. октобра 2000. године па до данас, ми смо у последње време принуђени, у ствари то је наш избор, да вршимо амандманске интервенције и на сам наслов закона. Предложили смо промене наслова закона.

Ево имамо и овај догађај који је недавно био у Немачкој. Колега је говорио о својој политичкој странци. Ми овде странку не видимо као било каквог кривца. Социјалдемократску партију Србије не видимо као било каквог кривца и одговорно лице, нити њеног председника јер сам потпуно сигуран да ни странка ни председник те странке нису позвали свог народног посланика и дали му инструкције шта да ради, односно како би у Немачкој било лепо красти ако те не ухвате. Ми због тога морамо да предлажемо промене закона, односно називе закона да бисмо неке ствари осујетили у будућности.

Закон о Народној банци кад је први пут донет, 1883. године, звао се Закон о привилегованој Народној банци Краљевине Србије. Привилегије које је тад закон дао вероватно су се односиле на остале банке које нису биле централне банке, односиле су се, наравно, и на грађане Краљевине Србије, али овај пут привилегију је искористила и гувернер Народне банке госпођа Табаковић, када је 2008. године, заједно са мандатом који је припадао СРС, отишла у другу странку и касније још неке привилегије које су могле да се искористе. То је оно што је искориштено, што је евидентно, а ми желимо да грађани Србије имају неку корист од овог закона који се доноси.

Један колега рече да се јавни дуг смањио на 59,9% и да Србија треба да настави да се задужује. Јесте то олакшавајућа околност ако јавни дуг прати раст БДП-а, али овде имамо један проблем – до неких износа дошло

се и узимањем од грађана Србије, пре свега пензионера, затим запослених у јавном сектору. Узимање њихових пензија, смањење плата и низ других захватања је довело до ситуације повећања пореза на додату вредност. Такође, то скоро нигде није забележено. Србија је то урадила.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Филип Стојановић.

Филип Стојановић није ту.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик проф. др Миладин Шеварлић.

Изволите.

Извињавам се, нисам видела напомену да је овај амандман од Одбора за уставна питања и законодавство одбачен, а о одбаченим амандманима се не води расправа.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

ЗОРАН РАДОЈИЧИЋ: Поштовани грађани Републике Србије, поштована председнице, поштоване колегинице и колеге, у овом амандману сам навео да се улази у суштину банкарских односа према грађанима и правним лицима у Србији у самом термину закона. Дакле, предлог закона о заштити обесправљених корисника финансијских услуга код уговарања на даљину. Дакле, пут обесправљивања корисника финансијских услуга у Србији није почео јуче. Након 5. октобра кренуло се са уништавањем домаћих банака. То је учињено, дакле, на један бруталан начин. Последице су катастрофалне, а ми их трпимо до данас дани. Та клима у којој су банке готово увек и у свакој ситуацији повлашћене у односу на кориснике њихових услуга се наставила.

Ми смо до сада у више наврата указивали на потребу да се ти односи промене у корист државе Србије, у корист грађана Србије који користе финансијске услуге код банака, указујући на поједине примере и у нашем окружењу. Не једном је навођен пример, рецимо, како је Мађарска решила питање када је реч о заштити корисника кредита у швајцарским францима итд. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам.

На наслов Предлога закона амандман је поднела народна посланица Марија Јањушевић.

Да ли жели неко реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик др Драган Весовић.

Изволите.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, председнице.

За промену, мало ћу да не причам о догађају који се десио са колегом, него ћу покушати да се бар мало вратим у тему. Мењали смо наслов закона. Он је по предлогу закон о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, а ја предлажем да се он зове закон о заштити корисника свих финансијских услуга код уговарања на даљину и, наравно, ви сте у образложењу дали да сматрате да је ваш назив сасвим довољан и вероватно сматрате да он и подразумева ову реч коју ја додајем – свих финансијских услуга.

Међутим, нажалост, у земљи Србији има ствари које се и подразумевају, а у животу и у пракси се не ради тако и управо због тога сам додао ову реч и можда је чак било паметније да сам додао испред – и свих корисника свих финансијских услуга.

Ви ћете, сигурно, као бољи познаваоци ове теме разумети о чему причам и шта је мука обичног грађанина, а то ће и ове услуге подразумевати. Знате, када узмем да нешто платим банци на даљину, све ја урадим код куће, а банка ми узме провизију. Зашто? Шта је банка урадила? Зато треба заштити све кориснике и зато треба размишљати о свим услугама.

Дакле, то је само један мали део онога о чему вам Српски покрет Двери прича, а гувернерка је заиста објашњавала све. Понекад је била и прегруба, падала је превише можда у ватру и хтела да нам нешто импутира што нисмо имали намеру. Дакле, треба заштитити све кориснике у свим услугама и спречити крађе које банке спроводе.

Банке живе од корисника, а не корисници од банака. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик Срђан Ного.

Изволите.

СРЂАН НОГО: Како рече мој колега малопре, банке живе од свих нас и то добро живе од свих нас. Живе на рачун државе Србије, живе на рачун свих њених грађана и томе треба стати на пут.

Мој предлог измене овог закона подразумева увођење једне речи да се заштите досада оштећени корисници банкарских услуга, јер – колико је људи унесређено од стране банака у Србији? Колико је људи извршило самоубиство зато што су били упропаштени од стране банака? Колико је људи завршило са отетом имовином? Јер, знате, овде су банке фалсификовале уговоре и покушавале да отму озбиљну имовину на основу фалсификованих уговора, фалсификованих средстава обезбеђења и то је доказивано у судским поступцима правоснажним судским одлукама и никада није било неких последица за такво поступање банака.

Ево, за сат времена, овде у непосредној близини, прекопута Народне скупштине, обесправљени грађани који су упропаштени кредитима индексираним у швајцарским францима одржаће још један у низу протеста који ће се завршити испред Врховног касационог суда штрајком глађу неких од њих.

Једино Србија није решила проблем људи који су узели кредите индексираних у швајцарским францима јер ниједан кредит није исплаћен у швајцарским францима. Сви су исплаћени у динарима и швајцарски франак је само ставка, односно само пар слова у уговорима које су ти људи закључивали. Чак и по свим интерним извештајима и ревизијама које су саме те пословне банке радиле, а које ја поседујем, види се да ниједна од њих није узимала и задуживала се кредитно у иностранству у швајцарским францима, тако да врло лако и елегантно можемо решити тај проблем.

Од 14 држава у Европи 13 је решило, само Србија још то није решила. Апеловао бих и на надлежне у Народној банци, када већ судови који би морали то да реше не решавају, да се ви посветите том проблему јер није мала ствар, то је преко 100.000 људи, 22.000 породица. Колико још људи треба да се убије да бисмо ми стали коначно у заштиту оних којима смо потребни, јер дужност и свих државних органа и дужност свих народних посланика јесте да воде рачуна о интересима грађана, али и о правди и правичности, а овде су се кршиле и правда и правичност?

ПРЕДСЕДНИК: Горан Ковачевић као овлашћени.

ГОРАН КОВАЧЕВИЋ: Тешко је рећи да једино држава Србија у Европи није решила проблем кредита индексираних у швајцарским францима. Неспорно је да у изборним кампањама многе политичке странке које су долазиле или су учествовале у изборима у различитим земљама ЕУ јесу предлагале решења која су се после избора завршавала трагично за оне који су поверовали у то.

Немате готово ни у једној земљи, после завршеног изборног процеса, владе које су предлагале и долазиле до власти вођене тим обећањима да су могле да реализују оно што су обећавале.

Зашто? Зато што Србија није издвојено острво у свету. Кредити у швајцарским францима и проблем са њима су последица функционисања светског финансијског система, а Србија је само део, сегмент у целој тој причи. То није проблем Србије. Не можете ви односе између банака и физичких лица и пословних лица, који се већ вековима базирају на девизним клаузулама, да преведете одлуком Скупштине Србије и кажете да то не постоји. Ми то можемо као Скупштина да урадимо, али бисмо просто уништили цео банкарски систем како он функционише у свету.

Ми смо четрдесетак година били у систему где је извршна власт одлучивала о функционисању свих економских сегмената и то се показало

као потпуно лоше. Народна банка, Република Србија треба сваком свом грађанину, физичком и правном лицу, да предочи јасне последице његових финансијских одлука. Када су људи узимали кредите у било којој валути, они су узимали кредите зато што су мислили да ће бити повољнија каматна стопа у односу на еурибор. У том тренутку то је тако изгледало. Финансијска тржишта су после одређеног времена реаговала другачије.

Да ли ви знате како ће изгледати финансијско тржиште на еурибору у наредних пет година? Ко ће сносити последице задуживања са девизном клаузулом у овом тренутку? Држава Србија не сме да се враћа више поштујући своја правила, него правила ЕУ, светског финансијског тржишта. Та правила морају да се поштују. Зато је неспорно да држава Србија треба да уради све што се тиче људи који имају проблема са банкарским сектором, али никако не сме да улази у решавање конкретних случајева у односу између банака и физичких лица.

ПРЕДСЕДНИК: По амандману можете добити реч.

СРЂАН НОГО: Не бих се ни у једној реченици сложио са претходним говорником. Прво, ово није економско питање, ово је правно питање и ми то морамо да решимо на правни начин.

Све ово што сте ви рекли било би можда и смислено да не постоје бројне судске одлуке. Недавно је суд Грчке у колективној тужби, а овде се не дозвољава колективна тужба, 77.000 људи је тужило у Грчкој и добило од стране грчког суда управо позивајући се на начело правичности и савесности. Исто се десило у Словенији, исто се десило у Пољској, исто се десило и од стране Европског суда. На крају, на све ово што ми радимо ти људи ће моћи да се жале надлежним европским инстанцама и на Европском суду ће нас добити, само што тада неће плаћати банке, плаћаћемо сви ми из буџета, плаћаће Република Србија из буџета, односно сви грађани из буџета, тако да је ово правно питање, није економско питање.

У правним институтима имате бројне институте који гарантују заштиту људи. Овде сте и ви, ваши посланици критиковали ту 2006, 2007. и 2008. годину, Млађана Динкића, Милана Париводића, Јелашића и остале, који су грађане буквално изманипулисали и препоручивали им да узимају те кредите. У томе су саучесници били и те пословне банке. Пазите, ту је озбиљно прекомерно оштећење. Ту банке никако нису на губитку. Ниједна држава није имала последице пошто је то решила, ниједна држава. Апсолутно то није тачно што сте рекли, тако да овде могу да буду само плусеви и бенефити за Републику Србију и за њене грађане који су се спасли сигурне смрти и пропасти и омче која им виси над вратом.

Људи, хајде да схватимо о чему ми овде говоримо! Банке су дебело већ зарадиле на тим кредитима. Нису имале никакав трошак на тим кредитима. Нису се никада задужиле у швајцарским францима.

Помињете либор и еурибор. Па да ли сам пре два дана овде показао? Европска комисија и суд у Лондону 2015. и 2016. године казнили су групу банака зато што су направиле нелегални картел којим су намештале еурибор и либор. Укупно 11,5 милијарди само у тим одлукама. Поступци трају још увек против банака и одговорних лица у банкама. Ово су само они који су се нагодили, а еурибор и либор уграђени су код нас у све кредите. Ако су намештали и правили вештачки еурибор и либор на нивоу Европе, а ми то уграђујемо овде код нас у кредите, па значи да је и код нас то неправично и намештено.

Хоћемо ли више да примењујемо закон? Овде је само последица да ли примењујемо закон и правна правила или се под интересом, зато што је неко моћан, има финансијски капитал, а то су банке, закони тумаче у складу са њиховим потребама. Па нека умру грађани. То је сва суштина и то је сва последица. Људи, само примена закона!

ПРЕДСЕДНИК: По амандману, изволите.

ГОРАН КОВАЧЕВИЋ: Уважени колега, у суштини ви сте рекли на почетку свог излагања да се разликујемо зато што ви то тумачите са правне основе, ја са економске.

Ја мислим, и цео свет вероватно, да је ово примарно економско питање, а правно јесу последице. Ако ово што ви кажете јесте тачно, онда индексација, девизна клаузула у међународним банкарским односима треба да се укине и да не постоји, са вама, без вас. Ви у Парламенту, ја у Парламенту. За десет, сто година девизна клаузула ће постојати као што је постојала 1785. године и то се неће променити.

Скупштина Србије може да донесе одлуку да то не постоји. Скупштина Србије је 1946. године вероватно такву одлуку и донела, али то не може дугорочно да функционише. Банкарски систем не зависи од мене, вас гувернерке. Он се базира на принципима. Девизна клаузула, индексација је ствар која постоји стотинама година, а постојаће и хиљадама година. Свако је знао када узима кредит, да је могао да га узме у динарима, да је могао да га узме у еврима, да је могао да га узме у било којој страниј валути.

Данас то радите. Данас узимате кредит индексиран у еврима, у швајцарцима, у динарима. Каматна стопа је потпуно различита у зависности од модела који изаберете. Одговорност је лична свакога ко се бави на финансијском тржишту. Банке постоје као институције ту да зарађују, није ништа спорно. Слободна трговина, конкуренција у банкарском сектору, оно што ради НБС смањује каматне стопе. Никада у

Србији каматне стопе нису биле ниже, 2,9%, и то је последица рада НБС, слободне конкуренције, не уређења, не притиска државе, Скупштине Србије да мора да мења систем. Различити смо и није ништа спорно. Ви имате право на своје мишљење, ја имам на своје, само ја нећу никако да пристајем на идеје које су биле и 1946. и 1947. године, 2008. године и господина Јелашића, а које су и Србију и нас коштале да се нађемо у ситуацији 2014. године.

Имам право као неко ко верује у економију, ко можда и не зна довољно економију, да верујем да је оно што је економска теорија у банкарству много битније од онога шта ја или било који народни посланик мисли.

ПРЕДСЕДНИК: Идемо редом, пошто су сви по амандманима.

Реч има Миладин Шеварлић.

Изволите.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Захваљујем, председнице.

Молио бих претходног говорника да покаже доказ који је то грађанин Србије, било када, на основу уговора о кредиту добио кредит у девизама. Сви су добили у динарима, а само је у уговору наведен девизни износ.

Можемо да расправљамо о правном питању, то је више правно питање него економско, али је држава дозволила да банке пљачкају грађане уговорима и исплатом који нису сагласни. Хвала на пажњи.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Срђан Ного.

СРЂАН НОГО: Можемо ми да имамо различита мишљења, али закон је исти за све. Према нашем Закону о облигационим односима банке имају право на главницу и на камату. Валутна клаузула је према нашим правним прописима недозвољена, ви то морате да разумете. Требало је да мењамо закон да бисмо тако нешто омогућили. Пошто нисмо, шта да вам радим.

Зато је код нас још чистија ситуација јер, малопре сте рекли, валутна клаузула постоји свуда. Да ли постоји у Пољској, у Мађарској, Аустрији, Грчкој, Словенији и у целој ЕУ? Постоји. Како су онда њихови надлежни органи, махом судови, рекли да се кредити индексирају у швајцарским францима, пошто је ништавна валутна клаузула, сматрају кредитима датим у националној валути и то је то. Морате то да разумете. Значи да постоји могућност за решење. Код њих је то било дозвољено законима, а код нас није, а они су имали само то да су ти уговори нелегитимни и неправични и поступили су на основу тог института. Ми имамо и да су незаконити и недозвољени. Да ли је кредит исплаћен у

еврима, да ли је кредит исплаћен у швајцарским францима, ви враћате у валути у којој сте примили.

Друго, валутна клаузула се и код нас односи управо на међународну трговину, на трговину која подразумева куповину роба и добара, али овде је кредитирање грађана. Значи, молим вас, зато ово и јесте правна ствар и правно питање. Није ту ствар како ми сагледавамо економске токове, већ како ћемо применити наше законе који постоје и у крајњој линији, како ћемо заштитити грађане.

Ево, ја вас позивам. Ја нисам за улазак Србије у ЕУ, ви јесте. Угледајте се на европску праксу, угледајте се на праксу ЕУ и примените оно што су радиле све остале државе ЕУ, малопре помињаних 13 држава које су имале тај проблем. Све су у ЕУ и све су решиле. Остала је Србија као острво.

Ми смо то острво које не решава, јер овде банке могу да раде шта хоће и то је суштина проблема. Немојте да дођемо да нас Европски суд натера да ми из буџета то платимо, јер ћемо сигурно платити, али до тог момента ко зна колико ће још људи да се убије и да буде упропашћено.

Па, је л' ви знате за разне институте који штите људе од банака? Је л' знате да скоро све државе у свету штите презадужене људе који су дошли у позицију да су презадужени, па и својом кривицом или неким објективним разлогом, па се опет и њима нуди заштита. Ми немамо такав један закон, а имамо слободу кредитирања.

Тако да овде морамо мислити о начелу правичности, начелу савесности, јер банке су врло добро знале шта раде. Због тога су биле кажњене, али нажалост, нису трпеле последице ни у тој ЕУ, јер су се и тамо лепо наплатиле. А код нас раде шта хоће и радиле су шта хоће и дан-данас раде шта хоће. А ни ви ни ја нисмо због тога криви, али је то трагично јер и ви и ја имамо моћ да то окончамо и спречимо, само је потребна наша воља. Али, нажалост, досада није било воље да се супротставимо онима који нам сисају крв 18 година и који су нас упропастили.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Верољуб Арсић.

ВЕРОЉУБ АРСИЋ: Поштоване даме и господо народни посланици, јако занимљива тема. Значи, закључивани су уговори између корисника финансијских услуга и банака о неком правном послу у време када зато није постајала правна регулатива, или није регулисала одређену област као што је то данас регулисано. Не у овом облику о коме се овде прича. Био је стари Устав, то морам неког да подсетим, за један део тих уговора, па нови, па измене, па усаглашавање итд.

Међутим, сада овде имамо једно и политичко и правно питање. Да рашчистимо одмах. Политичко питање, као што је то неко спомињао, јесте

како је то решено, рецимо, у Мађарској или у неким другим земљама, а то је било да држава надокнади губитак банкама, курсне разлике за уговоре које су закључивали грађани. Мислим да то није у реду. Е сад, баш због те несавршености законске регулативе ми доносимо законе да се тако нешто више не деси. Али сад постављам питање, а знамо сви да је то немогуће – ретроактивна примена закона. Можемо да установимо и њу, али онда тог тренутка завршавамо пред међународним судовима где ћемо ми да плаћамо штету коју смо неком причинили, с тим да ко год се имало разуме у право зна да сам у праву. Е сад, трећа институција јесте судска власт која цени услове под којима су уговори закључени, њихов правни основ, правну ваљаност, злоупотребу поверења једне од странака у поступку, слабије странке, то је грађанин итд., да не набрајам. И судови су, колико сам ја приметио, почели тај свој посао да раде.

Е сад, трећа ствар, можда најважнија – зашто нас у Скупштини оптерећујете тим питањем? Изађите, дајте подршку тим грађанима. Немам ништа против. Али немојте нас да оптужујете да ми не желимо да им помогнемо. Помогли смо колико год можемо на добровољној основи и између по препорукама које је дала Централна банка, али које су морале да прихвате и једна и друга страна. Можда то није довољно, али не може Централна банка да залази у облигациони однос између две странке. То раде судови. Не може ни Народна скупштина. То раде судови. Да ли да применимо ретроактивно законе? Можемо. Направићемо корист грађанима, али банке ништа неће да изгубе, платиће опет ти исти грађани кроз казне пред међународним судовима из буџета Републике Србије.

Е сад, ако све то знамо, немојте да злоупотребљавате Народну скупштину за оптуживање других за неки настали политички правни и економски проблем. Дајте подршку, немам ништа против. Тим људима и то нешто значи. Ја сам сасвим сигуран да ће судови да поступају у складу и са законима, нашим законима, и са одлукама међународних органа са којима ми имамо закључене споразуме. Али дајте више, оставите нас бар из СНС-а, ми са тим немамо никакве везе. Никакве везе.

Највећа криза је била 2010. године кад је избила економска криза у Грчкој. Тад нисам приметио никога, тад је био најгори курс франка, мислим да су били чак 1:1 франак и евро, скоро нико се у тим тренуцима није бунио. Сви који су тада били овде у Скупштини схватили су да су то ствари на које држава не може да утиче онако како се то од ње очекује. Не може, јер постајемо правно несигурна земља. Значи, можемо да помогнемо, с тим да платимо из буџета, можемо да регулишемо законски да се то више никад не деси, можемо да тражимо од судова да суде и доносе судске пресуде искључиво по закону, али не смемо да улазимо у суштину.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, као неко ко има кредит од 29.000 евра, питам се, а питам и све вас – шта ако се курс промени па евро нагло скочи, а франак падне? Да ли онда сви ми који смо дигли кредите у еврима својом вољом у банкама треба од Парламента да тражимо да то регулише?

Овде је колега говорио већином о судовима. Ми нисмо суд. Лично немам ништа против да наши судови утврде да кредити који су дигнути у швајцарским францима нису легитимни, да на неки начин приморају банке да то ураде и да та судска одлука обавезује те банке.

Ми нисмо суд. Уколико нешто урадимо и умешамо се у одлуке суда, онда држава сноси одговорност и сву штету према банкама мора да плати, као што смо плаћали све кривице ранијих власти и за „Агробанку“, „Развојну банку“ итд. Све њихове промашаје ова држава је платила, а ова држава располаже народним новцем.

Да ли сада треба од једног народа узети новац, да би се надокнадио други дуг народа и шта бива ако валуте међусобно почну да мењају курсеве? Ко ће онда вратити ове кредите у еврима уколико се однос франка и евра промени у контрамеру? Шта ће онда бити? Да ли ће те исте штедише тражити да опет пређу на франке?

Све је то настало, колико се сећам, по савету гувернера Шошкића и ја не видим никакву кривицу и одговорност ове власти. Нека судови раде свој посао. Апелациони суд у Новом Саду је донео неку пресуду и сваку пресуду коју наши судови донесу ми ћемо поштовати, без обзира на то што су то судови из 2009, 2010. године, реформисани по неким веома чудним правилима бивше власти, бившег режима. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Срђан Ного.

СРЂАН НОГО: Никад нисам рекао да су владајућа већина и СНС криве за кредите у швајцарским францима, али управо се обраћам и апелујем зато што ви можете много да учините да се тај проблем реши. Ја не могу.

Ја могу, што ћу и урадити, заједно са колегама отићи на тај протест и дати људима подршку, као и увек што сам давао. Али пазите! Прво, одмах да се разумемо – и по законима који су тада важили и по законима који сада важе, ситуација је јасна. Ти уговори су ништави. Нема потребе ни за каквим новим законима, ни за каквом ретроактивном применом закона, само да применимо закон. То је прва ствар.

Друга ствар, да ли Народна скупштина има истовремено и контролну функцију да контролише рад других грана власти? Има контролну функцију. Пазите, судови не могу бити изузети из система

власти. Постоје три гране власти. Молим вас, коме онда одговарају судови? Америчкој амбасади? Коме одговарају судови, људи? О чему причамо? На крају, шта год наш суд да одлучи, Европски суд и његова пракса су јасни. Ти уговори су ништави.

Ја имам уговоре између пословних банака и судова, где судови који су у блокади имају статус ВИП клијената, где судије имају 0,75% годишње камате, узимају кеш кредите, стамбене кредите, а банка једнострано може да им замени те уговоре – Трећи основни суд, Други основни суд, Врховни касациони суд. Људи, о чему ми причамо? Како те судије да суде?

Што банке плаћају милионе евра на адвокате? Па, убише се од пара Богдановић, Васиљевић и Ђорђевић, који су били у тој адвокатској канцеларији...

ПРЕДСЕДНИК: Време групе сте потрошили, уважени посланиче. Време групе.

СРЂАН НОГО: Уби се од пара заступајући банке.

ПРЕДСЕДНИК: Време групе сте потрошили.

(Срђан Ного: Да ли ви схватате да је правосуђе корумпирано?)

Захваљујем. Потрошили сте време групе. Немојте да користите сувише јаке речи.

Реч има Зоран Живковић по амандману.

Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хвала лепо. По амандману, као и моји претходници.

Мислим да смо дошли у једну фазу екстремне демагогије и ја се слажем да је Парламент место где може да се говори о разним темама, чак и кад нису стриктно на дневном реду, али то има смисла само ако се говоре неке чињенице. Овде је изречено све и свашта са две-три стране. Неки жал за домаћим банкама које су уништене 2000. године.

Да подсетим колеге да су те домаће банке, патриотске, биле креатори нечега што се звало стара девизна штедња и уништавања многих породица, а неко је ту говорио и о самоубиствима и о осиромашењу. Све је то тачно. То се дешавало у деведесетим годинама и сва та стара девизна штедња и она „Дафина и Језда“ штедња су враћене након тога управо од власти коју ви сад прозивате да је некако уништила домаће банке.

Те домаће банке су, иначе, биле и презадужене и њихово гашење је урађено на штету њихових повериоца. То су махом били странци. Тиме је држава Србија, да вас обавестим, уштедела на један специфичан начин преко две милијарде долара у том тренутку, махом на штету Кинеза, Грка, Руса и Немаца. То може да вам потврди и екипа из Народне банке.

Тачно је да су били дозвољени и кредити у швајцарцима у неком тренутку. Ако се добро сећам, мислим да је Јелашић био гувернер и он је

тад говорио јавно као гувернер, давао упозорење грађанима да не улазе у те кредите. За то имате снимке са разних телевизија. Тиме, наравно, држава не може да се опере потпуно, али исто тако је нетачна и тврдња да тадашњи гувернери... Шошкића се не сећам, можда је већ и било касно у његово време, а за Јелашића се сећам сигурно.

Да ли треба да се помогне људима који су упали у проблеме због кредита који су индексирани у швајцарцима? Да. Има више начина. Један начин је да они то своје право остварују преко судова. Ја се потпуно слажем са оценом судства; 90% судства ради под притиском актуелне власти. Према томе, то је лоше, а можда може да се то лоше и искористи у овом тренутку.

Оно што су логичнији приступи то је да држава ауторитетом своје снаге убеди банке да банке једнострано, односно у договору са клијентима, драматично побољшају услове враћања кредита у швајцарским францима. Како то може да се уради? Тако што, као што сви знате, држава на свим нивоима, и централним и покрајинским и локалним, има новац, има буџетска средства, јавна предузећа, такође и тај новац је у депозитима у банкама, негде и на орочењу, негде су неки кредити вучени од стране јавног сектора, то су огромне паре и да вам кажем српски – уценом банака да или ће да направе боље услове за клијенте који су индексирали своје кредите у францима, или неће депозити бити код тих банака. Мислим да је то пут којим треба ићи.

Наравно да су банке оствариле екстрапрофит. Наравно да банке не треба да пропадну, треба да наставе да раде оне које су пословно способне за то. Ја мислим да их има превише на нашем тржишту, али то је њихов посао и то ће се природно решити, али генерално, то је начин да држава разговара, преговара са банкама и да каже – нема наших депозита код вас ако не учините нешто да се овим људима, који су уништени вашим ситним словима и очигледно злим намерама, помогне. То може да се уради врло једноставно зато што постоји још неколико домаћих банака, или банака где је доминантнији утицај државе, које могу одмах, једнократно да кажу – ми хоћемо то да урадимо. Рецимо, „Комерцијална банка“ као пример. Да се пође одатле, да кажемо да ми нудимо да се дугови смање за, да не износим сад из рукава проценте, али једном лаком анализом где Народна банка, наравно, може да помогне, ми можемо да дођемо до решења које ће бити праведно, правично, које није никакво чудо, јер чуда нема у реалном животу, али које може да поправи статус људи који су угрожени због кредита у швајцарским францима, и не само у тим францима, лоши су кредити и у еврима. То је исто, само је ово популарнија демагогија са швајцарским францима. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Милан Лапчевић.

МИЛАН ЛАПЧЕВИЋ: Поштовани народни посланици, претходних сат времена се развила једна жива дискусија о томе ко је ту кога надмудрио и ко је у рату између банака и становништва победник. Наравно да ту не треба трошити речи. Увек ће банке бити те које ће профитирати из сваког посла само је питање колико ће држава успети или штети својим механизмима да заштити становништво од неког некоректног посла који банке својим примамљивим реклама нуде становништву.

У овом случају и ја сам један од оних којима је било понуђено примамљиво решење да узем кредит у швајцарцима. На сву срећу узео сам то на краћи период па сам се из тога извукао. Камате су различите у различитим валутама и свако има право да бира у којој ће се валути задужити и колика ће му бити камата, односно колико ће ризиковати у том послу.

Са друге стране, сам податак да је банкарски сектор већ годинама, или више од две деценије најпрофитабилнија грана привреде у овој земљи и да сваке године профити банака расту, јасно говори о томе да банке и кредити које оне дају у Србији сигурно нису коректни и нису тржишно регулисани. Тај податак се може лако упоредити и са земљама у окружењу и са ЕУ. Убедљиво највеће профите у односу на број пласмана и висину пласмана и убедљиво највеће камате држе банке у Србији.

На Одбору за финансије, говорећи о законима које је предложила Народна банка, гувернерка је рекла да се, када је реч о закону о платним картицама, односно висинама накнада за платне картице, чекало годинама да тржиште регулише накнаде за платне картице, али да се то очигледно није десило и да је сада Народна банка решила да административним мерама, односно законом, регулише висину накнада, што је свакако похвално.

Сви закони који су предложени и данас су на дневном реду јесу корак напред и у том смислу јесу за похвалу, као и стабилизовање финансијског тржишта и снижавање камата задњих година глобално. Дакле, то је потврда да је Народна банка доста тога учинила.

Међутим, када је реч о каматама, генерално, и за привреду и за становништво, очигледно је да тржиште које овде функционише бар 20 година није регулисало те камате и да су те камате сувише високе. Много веће, за 50 до 70% веће него камате у окружењу, а у односу на земље ЕУ сигурно и дупло веће. Зато су и профити банака огромни.

Задатак је и Народне банке и државе да се у случајевима када тржиште не функционише, у овом случају ја мислим да тржиште недовољно добро регулише каматне стопе, примене оне друге, можда мање популарне мере, али држава је ту као систем да гарантује, да

обезбеди грађанима и сигурност са једне стране и са друге стране да их заштити од лошег утицаја или нерегулисаног тржишта.

Бројни су примери огромних накнада које банке наплаћују за све и свашта. Нешто сам о томе говорио на Одбору за финансије. Поменућу само неке ствари. Банке су смислиле како да узимају на разне начине новац од грађана, па имате накнаду за одржавање рачуна, накнаду за затварање рачуна, накнаду за издавање чекова, накнаду за регистрацију чекова, накнаду за нереализоване чекове, накнаду за плаћање пре подне мању, а поподне већу итд.

Мислим да у овом сегменту, где се измишљају различите накнаде за услуге банака које некад и нису тако мале, Народна банка има и обавезу а и могућност и простор да регулише и да преиспита колике су те накнаде, и које су уопште, и да ли банке на то имају право, а све у функцији да заштите грађане од једног врло лихварског приступа банака према становништву и привреди.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Потрошили сте време. Захваљујем.

Реч има народни посланик Ђорђе Комленски.

Изволите.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајућа.

Даме и господо, другарице и другови, само зарад истине ја морам овде да кажем да је апсолутно нетачно да су 2000. године и у постпучистичком периоду домаће државне банке погашене зато што су биле нерентабилне, неликвидне, презадужене и остало. Банке су уништене да би се могла обавити пљачкашка приватизација. Само када су „Беобанка“, „Београдска банка“, „Инвест банка“ и те банке ушле у стечај, онда је могло да се краде и да се отимају српској привреди предузећа, фирме, огромне непокретности, огроман капитал, за један или два евра. То је оно што је власт која је дошла пучем у Србију6. октобра урадила.

Зашто су уништили службу СДК, како смо је звали, или службу платног промета? Ако је шта у Србији било врхунац успешности, ефикасности, функционалности, у том тренутку је била та служба. Нигде на земаљској кугли, чак ни у Јапану, у том тренутку нисте имали могућност да оног тренутка када једна фирма притисне дугме, плати и пребаци новац, средства другој фирми, да су она у истом тренутку на располагању тој другој фирми. Да је то тако остало, па не би онда Божа Дерикожа и којекакве лопурде које су овде биле после 2000. године одавде отишли са милионима евра власништва у појединим банкама за које су наводно радили. У ствари, створили су им простор да дођу да једноставно преузму послове које су имале државне банке, а колико су добро радиле државне банке у том периоду показује и то да још увек није завршен стечај

„Беобанке“, онолико колико ја знам, и да данас стижу огромни пласмани из периода 90-их година који су реализовани.

Према томе, зарад истине, државне банке су 2000. године уништене да би плаћкаши могли да ураде оно што су урадили до 2012. године. Нажалост, точак историје се не враћа, и ми тек сада долазимо у позицију да банке почињу да функционишу приближно добро као што је некада функционисала служба платног промета, а то је да се у релативно кратким роковима преносе средства између корисника, са једног корисника на другог. Када су они били на власти, трансакције су трајале и по неколико дана, а зна се шта значи када неко себи даје право и могућност да наш новац окрене два или три дана. Можда вам то делује ситно, али на банкарском нивоу у мега односима, то су огромне своте пара. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Горан Ковачевић има реч.

ГОРАН КОВАЧЕВИЋ: Ми у Народној скупштини као народни посланици, у ствари, представљамо грађане. Када би неко данас са стране гледао Скупштину Републике Србије, он би на основу излагања појединих посланика дошао до закључка да су банке у Србији зле, никакве и да то не функционише.

Како коментаришете то да је кредитна активност пословних банака са сектором становништва и привреде порасла у првих неколико месеци 7,5%? Значи, грађани Србије, привреда, верују тим банкама и улазе у кредитне односе за 7,5% више него 2017. године. Како коментаришете чињеницу да су МПЛ-ови, ненаплатива потраживања, никада мањи, 9,2%? Дакле, за кредите које узима од пословних банка, сектор привреде и становништва измирује своје обавезе под условима који су дефинисани уговором. То је, наравно, заслуга Народне банке Републике Србије која је уредила тржиште банкарских услуга и функционисање слободне конкуренције на том тржишту.

И да се осврнем на излагање мог претходника. Законом о буџетском систему јасно су дефинисани принципи и правила. Више не постоји републички буџет, односно сва финансијска средства локалних самоуправа које имају депозите код пословних банака налазе се у Трезору. Разлог зато је то што држава Србија више не жели да своја финансијска средства држи код пословних банка, па да од њих узима та иста средства по већим каматама, а истовремено нема мање-више никаквог нејасног пословног односа. Бесмислено је да Србија врши притисак на пословне банке неким механизмима који нису јасно регулисани Народном банком и добром пословном праксом у складу са Европском унијом. Ја вам се захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Зоран Живковић.

Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хвала.

Изгледа да демагогија расте са тежином говорника. Дакле, после 5. октобра, а 5. октобар је био окончање изборног процеса који је завршен 14. септембра и резултате тих избора је признао и онај несретник што је сахрањен к'о цивдан испод неке врбе или не знам где, и где му не иде нико, према томе, да не улазимо у питање преврата или легалне промене власти...

Банкарски систем и пљачкашка приватизација немају никакве везе. Приватизација генерички није пљачкашка него је нужност, као последица разних глупости које су рађене раније, од национализације до некакве друштвене својине, која није постојала нигде на свету осим у Србији. Постојала је државна својина, али друштвена нигде. Процес приватизације је једно нужно зло које је последица идеологије у коју се и дан-данас куне половина овде присутних посланика, а то је некакав комунизам.

Служба друштвеног књиговодства, илити како се звала после – за платни промет, као део Народне банке није постојала нигде на свету. Мени је то довољан разлог да буде угашена. Суштински разлог је био тај што су вршене разне злоупотребе преко те исте службе која се сад кује у звезде као нешто савршено. И у једнопартијском систему и у 90-им годинама то је било место за злоупотребу где су државни моћници, држава, интересне групе могли да утичу на законитост пословања.

Што се тиче приватизација, било је, наравно, криминалних приватизација и ту нема никакве сумње. Али сам процес приватизације није криминалан. Криминалне приватизације требало је да буду осуђене. Кривци за крађу у том приватизационом поступку требало је да буду у затвору. Они који су спроводили тај процес, који су били гарант тог законитог процеса, рецимо за време док сам ја био део неке власти, данас су ваше највеће перјанице. Синиша Мали је био шеф Сектора за тендерске приватизације у време када сам ја био председник Владе и нешто пре тога, тако да је он мени највећи гарант пред вама да је у то време све било савршено, јер да није било савршено, он би требало да је одавно у затвору, а не да буде министар финансија. Стварно мислим да је у том периоду било океј. После је било брљања са „Беопетролом“, али то је већ 2005, 2006. година, да не улазим у то.

Према томе, државне банке, оних четири-пет великих банака, пропале су зато што нису радиле по економским критеријумима и њихово гашење је било сила закона. Криминално отимање пара од грађана које је радио Милошевићев режим у 90-им годинама решено је повраћајем старе девизне штедње и рекао сам малопре, чак и оно Дафина и Језда, ја сам био против тога да се врати онима који су штедели код Дафине и Језде пошто је то стварно њихова кривица. Ако је неко дао паре Дафини или Језди, онда

треба да буде кажњен, а не да га држава вади из његове грешке, да се врло благо изразим.

Према томе, деведесете су време када су државне банке уништиле грађане Србије, а самим тим су и саме уништене. Њихово гашење је било неопходно. Долазак и стварање нових приватних, страних, домаћих банака, а и остало је нешто државних, допринело је томе да Србија добије нормалан банкарски систем. Приватизација као нужност је генерички законита, али било је не 24 него 224 криминалних приватизација, али за то што оне нису осуђене, односно кривци за те поступке, криви сте ви који вршите сада власт и они који су вршили криминална дела, па их ви нисте ухватили и нисте осудили, пошто нико није осуђен за задњих шест-седам година за кривично дело злоупотребе у процесу приватизације.

Ја желим свима нама да нађемо решење за људе који имају проблем са враћањем кредита, понављам, нису само у швајцарцима, проблем је и са овима који су у еврима. Сигурно је да држава може да нађе начин који није незаконит, да изврши адекватан притисак својим ауторитетом на пословне банке, да их натера да се одрекну дела свог екстрапрофита, не профита него екстрапрофита и да тим људима створимо услове да отплате остатак својих кредита на начин који је такав да неће да уништи њихову будућност. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: По Пословнику, изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Председнице, рекламирам члан 27. у вези члана 107. Пословника Скупштине Републике Србије, имајући у виду да сте пропустили да на најоштрији начин санкционишете говор и то говор мржње претходног посланика који, ако ништа друго, барем би требало да има пијетет према мртвима.

С друге стране, увредио је близу два милиона грађана Републике Србије који су гласали за тог истог човека кога он назива цивџаном или несретником. Значи, близу два милиона грађана Републике Србије ако не и више од тога је тада гласало за тог човека.

С друге стране, све оно што се импутира овој власти и СПС из тог периода, у ствари је слика и прилика досовске власти, чији је експонент управо говорник који је говорио пре мене. Криминалне приватизације су оставиле злокобне и трагичне последице, злокобне и трагичне због тога што се од досовске власти формирало привредно гробље. На том привредном гробљу је сахрањено на стотине предузећа која су отишла у стечај. Последица тих стечајева и тог привредног гробља јесу на стотине хиљада људи који су остали незапослени, који су остали буквално на улицама.

Нећу чак ни да помињем колики је то број приватизација због којих је требало да се многи, а не неки, како то претходни говорник указује, нађу

иза решетака због тога што се не зна где је новац од приватизација, где је новац који је потрошен ко зна зашто, а да су у међувремену предузећа продавана за један динар. Подсећања ради, цемента, „Поповац“ и многе друге су на тај начин приватизоване. Молим вас да убудуће имате прилику да за ово на шта ми указујемо изрекнете одговарајуће казне у складу са Пословником Народне скупштине. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Сматрам да нисам повредила ни члан 27. ни 107. а такође сматрам да сте ви повреду Пословника злоупотребили делимично и за реплику коју нисте тражили, а имали сте основа да тражите, тако да је грешка и до вас, не само до председавајућег којег би далеко одвело то да цензурише говоре данас посланицима јер би казне пљуштале на све стране и знамо како би седница онда изгледала.

Ако желите, већина ће гласати.

(Неђо Јовановић: Не.)

Захваљујем.

Реч има народни посланик Ђорђе Комленски.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајућа.

Свако ко је мало школе завршио, зна да једначина има леву и десну страну. Ако као претпоставку узмемо да количина килограма утиче на количину демагогије, онда на десној страни вероватно треба да стоји да количина алкохола утиче на халуцинације. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, мој колега пољопривредник је ретко паметан човек, али ретко.

Дакле, као сведок тог времена морам рећи шта је била тактика и моји спорови са њима. Шта је била тактика врхушке ДОС-а који сам ја подржавао као и милиони грађана? Желели смо промене. Како су они преварили грађане Србије? Држава је повлачила кредите споља. Кредите су добијале банке. Банке су новац давале привреди. Привреда је била дужна банкама и уколико није могла да сервисира дуг, та привреда би припала банкама. Да би то спречили, да би се домогли капитала, они су радили следеће. Ликвидирали су банке тако да привреда није имала коме да враћа новац.

Тако је привреда припала њима, банке су ликвидирани и остварен је простор за пласман нових банака, страних банака за које је гарантовала домаћа држава. А народу је остало само да плати дугове који би били плаћени да банке нису ликвидирани, јер би банке имовином привреде надокнадиле новац и вратиле то напољу. Народу је остао дуг, страним банкама простор, а привреда је постала њихова, то јест колеге пољопривредника и његове екипе. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Ђорђе Вукадиновић.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Јављам се по амандману, с тим што бих се кратко осврнуо на ову дебату. Нисам имао намеру да говорим из разлога који сам већ овде објашњавао – протестујемо моје колеге и ја против овог начина амандманске злоупотребе где, заправо, све ово што ми сада дискутујемо, ми се качимо на неке амандмане које су поднеле друге колеге на прве чланове Прве тачке дневног реда и заправо до већине амандмана, добрих или лоших, паметних или глупих, које су поднели други народни посланици неће се ни стићи.

То није добро и мислим да јесте нека врста урушавања достојанства Парламента, али свеједно, упркос томе поздравио бих праксу последњих десетак дана вођења Скупштине где видим да се допушта расправа у једном толерантнијем духу и атмосфери, па сад ко како искористи ту прилику. И ту бих апеловао, ту завршавам овај део, извините, на колеге да се мање користи пословничка рекламација а боље, поготово ако имамо расположено руководство и председништво и председавајућег Скупштине, да се користи прилика за реплику када се може дати прилика за реплику у некој разумној мери, а не да се стално потеже прича о Пословнику и на тај начин, рекао бих, такође додатно урушавамо достојанство Скупштине. Али за то нам заиста председавајући нису криви. Дакле, боље дајте више реплика, а мање, ја бих рекао, злоупотреба Пословника на тему злоупотребе Пословника.

Што се тиче основног разлога због кога сам се јавио, бојим се да ту до краја не могу да се сложим са мојим колегом из опозиције, као ни са колегама из власти зато што ја заиста, и не само ја него и људи којима верујем и са којима сам разговарао свих ових година сматрају, и то бих просто хтео да кажем, поделим са грађанима који још имају снаге да гледају ове наше преносе а све их је мање управо због овакве праксе коју користимо и примењујемо у Скупштини, дакле, да те банке које су ликвидиране, државне банке, нису биле зреле за ликвидацију.

Не бих рекао да је то тек тако пало с неба и случајно дошло и да је економска логика пресудила. Ту се морам не сложити са колегом Живковићем, зато што постоји писмо тадашњег шефа ММФ-а, где се директно од господина Мирољуба Лабуса, сада већ и заборављеног хероја првих година наше транзиције, послеоктобарске транзиције, тражи ликвидација те четири или тих пет банака.

Волео бих на ту тему да чујем коментар госпође Табаковић с обзиром на то да то јесте њена област и да је она својевремено критиковала врло оштро ту меру, као и политичка странка којој је тада припадала. Дакле, ја и даље што сам мислио тада, мислим и сада, а мислим

да је то била лоша мера и верујем да је она у једној великој мери допринела урушавању српске привреде, а могу рећи остатака привреде.

Наравно, не могу рећи нити се сложити са онима који ствари представљају како је пре тога све било сјајно и идилично и како су само дошли ти неки зликовци из ДОС-а и онда једну рајску државу, привреду и економију која је функционисала очерупали. Не, наравно да је черупања било и пре тога и да они који су стекли иметке и пре 2000. године, само су их увећали после 2000. године и тешко да се може једној политичкој гарнитуре или једном имену спочитати то урушавање. Многи су ту били асистенти и бабице на том послу.

Али, свеједно, политичка логика разумљиво да покушава да пребаци терет одговорности на неког другог, претходника или неког ко је дошао касније, али од тога грађани бојим се да немају много користи.

Дакле, конкретно, по питању ових државних банака, мислим да нису смеле бити укинуте на тај начин, као што и по питању швајцараца, и не само швајцараца, сматрам и поново наглашавам, а и људи којима верујем то такође мисле, да је девизна клаузула нелегална, неуставна и незаконита и да је неправедна. У крајњој линији, чак и ако би се правници сложили да може да опстане, на неки начин је неправедна и мислим да би било боље и за банке, и дугорочно и средњорочно за поверење у банке, када би била укинута. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Зоран Живковић.

Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хвала лепо.

Ово је реплика пошто сам поменут од колеге у негативном контексту два пута.

ПРЕДСЕДНИК: Али није речено ваше име.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Јесте. Како није? Рекао је – колега Живковић. Проверите. То је сигурно.

ПРЕДСЕДНИК: Али колега Живковић звучи јако лепо, није баш за реплику.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Па добро, шта треба, да ме гађа ципелом да би било за реплику?

ПРЕДСЕДНИК: Имате ваше време.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Јако ми је драго што постоји једна оваква расправа, с тим што је добро мало сећања, мало памћења.

Значи, ММФ није имао никаквог утицаја на досовску власт никада и да вас подсетим да је досовска власт трајала до новембра 2003. године, када је извршено формално распуштање те коалиције. Ја сам председавао последњом седницом ДОС-а. Према томе, кад говорите о ДОС-у, говорите

до новембра 2003. године. У то време ММФ и Светска банка су, хајде сада да не величам улогу политичара у то време, добиле отпис једно шест-седам милијарди евра. Према томе, ММФ је радио неку врсту помоћи. Није слушано све што они кажу. Рецимо, на пример, тражили су да поскупи струја негде у априлу 2003. године. Влада Србије је то одбила и нашла друге начине како да ураде те ефекте које је ММФ очекивао од повећања цене струје, а да није била повећана струја, тиме што су смањени трошкови у самом ЕПС-у.

Што се тиче банака, оне су биле мртве још у 90-им, на разне начине. Прво, биле су велике инфлације, бомбардовање, разни ратови, које нисмо водили али смо их губили. Огромни трошкови за све и свашта.

Привреда је уништена у 90-им годинама. Хајде да узмемо један пример. Рецимо, колега који је говорио пре мене да је тајкун који је негде накراо неке паре, дође у Србију и неко му омогући да купи добру фирму јефтино. Зашто би је он уништио? Ако је то добра фирма, онда улажеш даље да ти даље доноси профит од тих прљавих пара које си негде од злата, крви или не знам чега урадио. Значи, не уништаваш је. То је минимум логике.

Пропале су фирме којима није било опстанка, без обзира на то што су певане химне о њиховом месту у светској трговини, производњи итд. Да је било таквих фирми, оне би опстале и дан-данас. Оне које јесу биле такве, опстале су и дан-данас упркос приватизацији као, рецимо, цела дуванска индустрија, као што је производња пива, као што су цементаре. Једина добра фирма у то време продата будзашто је био „Телеком“, па је онда досовска власт, говорим од 5. октобра до новембра 2003. године, значи две Владе, једну је водио Зоран Ђинђић а једну сам водио ја, откупили смо „Телеком“ од Грка и Италијана и вратили га да је он и дан-данас 100% у власништву државе Србије, а љубитељи цивцана и других птица су то продали за мале паре у 90-им годинама.

Према томе, хајде да се данас бавимо оним што је дневни ред. А ако се бавимо широм експликацијом економске ситуације, хајде бар онда да се користимо чињеницама.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има гувернер.

Изволите.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Радо ћу да наставим да се бавим темама које су на дневном реду, али постоје ствари преко којих човек једноставно не може да прође ни да пређе. Две су ствари.

Закон о облигационим односима члан 395. и Закон о девизном пословању изричито дозвољавају могућност постојања девизне клаузуле и не поставља се питање. Просто је неистина рећи да је она забрањена.

Оно што је много важније а што желим да кажем јесте да је у Србији неизвесна и прошлост, а не само будућност, па ћу ради свих нас да подсетим.

После петооктобарских промена 2000. године, крајем 2001. године у Савезној скупштини је усвојен Закон који је тек после пар месеци објављен у Службеном гласилу које се зове „Међународни уговори“, мислим да је број тог службеног гласила 18, у септембру 2001. године је објављен, а нешто се дуго чекало са објављивањем, где је Скупштина ратификовала тада већином владајућег ДОС-а међународни уговор Старатељског фонда између Савезне Републике Југославије и Међународне банке за обнову и развој, где је од обећаних шест милијарди долара стигло шест милиона долара, од којих је 4.250.000 долара отишло на консултантске услуге, а та ситна разлика од четири и нешто до шест била је предвиђена за набавку опреме где ће бити смештене тада децидно нацртане институције које ће спроводити приватизацију, почев од агенције и њихових надлежности.

ПРЕДСЕДНИК: Време. Хвала.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Да ли могу као предлагач да завршим?

ПРЕДСЕДНИК: Даћу вам касније још два минута. Правила су мало чудна. Сви имамо по два минута.

Реч има народни посланик Миладин Шеварлић.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Захваљујем, председнице.

Члан 107. Достојанство...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, али ваша група нема времена. По ком основу сте се јавили?

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Повреда Пословника, члан 107.

ПРЕДСЕДНИК: Повреда Пословника? Морате онда подићи Пословник да знам.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Не улазећи у расправу нашег законодавства, мислим да сви имамо моралну обавезу као грађани Србије да заштитимо економске интересе грађана и националне интересе државе. Пример за то може да нам буде суседна Мађарска, која не дозвољава никакве уговоре, нити кредите...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, уважавам ваш став, али ви сте пропустили... Срђан Ного вам је потрошио време. Ви сада дискутујете на ову тему коју смо отворили по амандману, али немате право на то. Имате право да сам ја нечим повредила Пословник, али не да дискутујете.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем и ја вама.

Реч има народни посланик Ђорђе Вукадиновић.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Могао сам реплику, али нека иде на рачун времена групе. Само да се надовежем на ово што је и гувернерка рекла.

Ја сам на крају мог излагања рекао, чак и ако ево, ви експлицитно тврдите да то није незаконито, ја тврдим да је у сваком случају неморално и неприхватљиво. То наравно не мора да обавезује законодавца, банке, Владу, али искористио бих ових минут и по – два. Пример једног мог колеге, познаника доброг, немам право да му помињем име, али верујте да постоје многе такве судбине. Човек је економиста, доктор економије и писао је чланке. То је озбиљан стручњак, научни радник. Можда сте неки и чули за њега. Он је узео кредит у швајцарцима. Тај човек је, пошто сам га срео после неколико година, био очајан. Не знам чак ни да ли је активан у овој иницијативи, овом удружењу корисника кредита у швајцарцима.

Можемо рећи – сами су криви. Сам пао, сам се убио. Али није то баш сасвим тако. Дакле, ако имамо на делу један закон који је експлицитно неморалан, ако је он штетан по један део грађана ове земље... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Нисам пипнула микрофон.

Пријавите се поново.

ЂОРЂЕ ВУКАДИНОВИЋ: Не знам шта се догодило, стварно се само искључило. Завршавам.

Дакле, просто то наводим само као еклатантан пример штетности и неморалности тих уговора. Ако имамо пример земаља у окружењу, којих је гомила а које су нашле неко решење и трагале за тим решењем, онда просто мислим да би била дужност или обавеза, макар морална, да се и код нас тражи решење у том правцу. То је једна ствар.

И друга ствар, не бих се враћао на оно што је говорио колега Живковић, нити да му дајем повод за реплику, него само бих подсетио колеге из владајуће већине у мојој по мени више-мање оправданој критици економске политике која је вођена после 5. октобра, на чињеницу да сада у власти и у Влади и у најважнијим институцијама земље, од Владе Србије до Народне банке Србије, седе многи представници управо предводници тог ДОС-а или те власти из периода после 5. октобра, не само господин Мали него и господин Весић, госпођа Драгутиновић која је у Народној банци итд.

Неки су добри, неки су лоши, али хоћу да кажем, када се тако паушално говори – ви досманлије, 5. октобар итд., да немам никакав ни разлог нити интерес да браним ту власт и начин како је водила политику после 5. октобра, али не можемо се још мало па 20 година после тога стално вадити, и пола деценије и више од пола деценије након доласка ове

актуелне власти, на штету коју су направили неки претходници, тим пре што перјаници тих претходника заправо седе у актуелној власти.

И остали сте ми дужни, нисте дужни, али молио бих вас за коментар о гашењу тих банака 2000. и 2001. године. Хвала.

(Зоран Живковић: Реплика.)

ПРЕДСЕДНИК: Реплика.

Само моменат, реплику има гувернер.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Мене је време спречило да вам то кажем одмах.

Значи, тада је донет Међународни уговор, помоћ Старатељског фонда, којим је са једне стране решавана нацртана предвиђена приватизација у којој су домаћи органи морали већ у најави, намеру да нешто купе или набаве а вредности је изнад 50.000 марака тада, да пријаве овом донатору који им је дао шест милиона долара.

То илуструје однос заштите интереса државе коју представљате и пристајање на оно што вам нуде други. Данас имамо потпуно другачију ситуацију. Говоримо о партнерским односима са ММФ-ом, а за банкарски сектор је Међународни уговор објављен у Службеном гласилу број 18, не држите ме за реч, мислим да је 18, предвидео приватизацију банкарског сектора у једној реченици, методом исецања од случаја до случаја.

Толико о одговорности оних који су постигли смањивање дугова који су да, снижени према држави, али ниједна пословна банка према конкретним дужницима привреди није умањила те обавезе према међународним кредиторима, већ је од њих захтевала исплату до последњег динара, долара. То одлично знам и за то имам документацију, јер сам се тиме бавила. Врло неодговорно и површно, можда с поверењем да ће свет помоћи. Искуство је показало колико је то било погубно, али на нама је да се бавимо данас тиме сви заједно, а наравно у општем интересу.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Зоран Живковић.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Да, значи, неколико ствари.

Прво, апсолутно је бесмислено да се поново бавим доказивањем чињеница. Гуглајте мало, људи! Мислим, можете да дођете до информација врло лако. Значи, смањен је дуг за шест милијарди тада. Тада је сарадња са ММФ-ом била иста као данас.

Не може да буде феноменално када ви причате са ММФ-ом, а кад неко други прича са ММФ-ом, то је издаја. Кад председник државе или председница овде приме афричког амбасадора, то је феноменално. Кад неко из опозиције прича са било којим амбасадором, то је издаја. Хајде мало смањите лицемерје.

Приватизација је, за заборавне и за намерно заборавне, почела 1992. године. То је био Закон о претварању друштвене својине у друге облике

својине, ако се добро сећам тог другог назива закона, а године 1997. је донет и други закон из те области, Закон о приватизацији. Мислим, ако се добро сећам, да је гувернерка тада била министарка за приватизацију. Ако је била приватизација и ако је она по дифолту, што би рекли у Србији, пљачкашка, онда хајде да видимо како је то било у деведесетим. А ако није, што ја мислим да није, онда треба ићи од случаја до случаја па решавати сваки случај појединачно.

Банке те велике, значи „Беобанка“, „Југобанка“, „Инвестбанка“ и још једна беше, не могу да се сетим сада, отишле су у стечај и са собом однеле огромне дугове према страним партнерима, рекао сам из којих држава, зато што у деведесетим страни сарадници тих банака, они који су давали кредите, који су плаћали нешто, нису могли да имају гаранцију државе Југославије, односно државе Србије, јер је Југославија, односно Србија била под санкцијама, па онда њихова потраживања нису могла да буду наплаћена.

ПРЕДСЕДНИК: Реплика. Изволите.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: На основу директног прозивања и помињања закона на основу којих је вршена приватизација. Лепо сте ви то рекли, 1992, 1997. година, али сте прескочили 1994. годину кључну, када су на основу амандмана ДСС-а, тада сте и ви седели у Парламенту и ја у оној старој згради, потпуно поништени сви ефекти приватизације. Године 1994. и о томе постоје докази, о томе колико смо се залагали за промену и да ли је сама приватизација била циљ, или постизање неке ефикасније привреде.

Закон који је примењивала СРС у којој сам ја учествовала јесте закон који је наслеђен и који је имао два кључна недостатка – необавезност и недореченост, али за приватизацију коју сам две и по године ја у име тадашње странке спроводила ниједна мрља, ниједна спорна приватизација, ниједан учесник власти од стране СНС нити је умешан, а да је био, ви бисте то тако лепо баштинирили од 2000. године када су били криви и људи који су пословно способни па радили, за разлику од нас данас који људе који раде нешто и могу да допринесу и нису острашћени, стављамо у функцију оног што је наш заједнички интерес.

У то време су приватизована предузећа „Металац“, „Техногас“, „Апатинска пивара“. То су најуспешније приватизације које су и дан-данас примери начина на који приватизација није сврха сама себи, него је приватизација која не треба да значи уништавање оног што се зове производња, што је уследило касније.

Зашто сам рекла да је проблематично то што су банке наставиле да потражују дугове од правних лица иако су држави били отписани? Управо

то је послужило као основ да се после приватизује преко петнаест банака у државном власништву, које су касније продаване.

(Зоран Живковић: Реплика.)

ПРЕДСЕДНИК: Нема реплике више, једино ако хоћете по амандману, иако ово...

(Зоран Живковић: Ја разумем женску солидарност, али толика суровост према мени...)

Данас изузетно.

Да ли желите по амандману или не?

(Зоран Живковић: Могу по амандману.)

По амандману, изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Ако је тако лакше, и по амандману.

Ја нисам рекао ништа лоше о том делу приватизације од 1997. до 2000. године и не знам што се браните. Сада ћу морати да се вратим па да проучим тај део. Ја сам мислио да је тада било све у реду, највише због тога што ничега није ни било. Било је осим те три, можда је још било једно десет приватизација. Укупан промет испод 100 милиона марака.

Према томе, иначе, акције „Апатинске пиваре“ су 2003. године продате за више пара него што је после пар година продат ДИС. Четири стотине и нешто милиона евра је „Интербру“ платио „Апатинску пивару“, а НИС је поклоњен да нам Руси чувају Косово и, не знам, такве неке заблуде, за отприлике толике исте паре.

Према томе, хајде да се сетимо мало. То је одговорност оних који су тада водили државу. Наравно, нема ту никакве сумње. Ту је, рецимо, био неки Динкић којег сте ви гајили, пазили, мазили. Ја сам га сменио са места гувернера НБС, ја, зато што је мувао нешто са „Поштанском штедионицом“. Националном, извините, са Националном штедионицом.

Према томе, да ли има невиних? Тешко. Да ли има полуневиних? Никако. Питање је – да ли је неко урадио нешто са свесном намером и то је очигледно да се радило у деведесетим и у последњих пет-шест година, или је нешто урађено у оквиру могућности у датом амбијенту и датом тренутку? На тај део други ја могу да будем апсолутно поносан. Ево мене, ако се добро сећам, 15 година ван било какве власти. Нико није, осим што неки воле да арлаучу када чују моје име и да нешто друго, има ау и ав-ав и неке друге ономатопеје, нико није поднео никакву кривичну пријаву, а камоли нешто преко тога. Поносан сам на постпетооктобарску досовску власт до краја 2003. године. Тачка.

ПРЕДСЕДНИК: И тачка на овај амандман.

На наслов Предлога закона амандман је поднео народни посланик мр Иван Костић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов Предлога закона амандман је поднео посланик Бошко Обрадовић.

Одбор за уставна питања и законодавство сагласно члану 163. став 2. Пословника одбацио је овај амандман, а одбачени амандмани не могу бити предмет расправе и о њима се не гласа.

(Зоран Живковић: Имамо ситуацију! Нема струје.)

Нема струје? Значи, ово је природно осветљење.

(Зоран Живковић: Јесте ли ви платили струју?)

Редовно се плаћа.

Чекамо да нас обавесте службе да ли се ради о неком квару.

Одређујем паузу од пет минута.

Ја остајем ту да добијем информацију.

Пауза једно пет минута, а после ћемо пребацити на агрегат и имаћемо струју и радићемо.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДНИК: На наднаслов изнад члана 1. амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На наслов изнад члана 1. амандман је поднела народни посланик Наташа Сп. Јовановић.

Изволите.

НАТАША Сп. ЈОВАНОВИЋ: Да је госпођа Табаковић предложила овај закон пре три године када је он био практично и готов за скупштинску процедуру, можда би га искористио за могућност да плати нешто и да изабере на неком од франкфуртских фри-шопова Мехо Омеровић, па не би морао да почини и ту бруку и ситну крађу или да му се евентуално објасни, пошто је у сету ових закона, да је могао да користи платну картицу. Али, наравно, у питању је патолошки лажов и неко ко је обрукао пре свега себе, а самим тим нанео и љагу Народној скупштини Републике Србије, злоупотребивши дипломатски статус и пасош који је показао када је крадуцао на франкфуртском фри-шопу.

Што се тиче могућности, ја ћу да говорим сада о томе, госпођо Табаковић, да овај закон пружа и правним и физичким лицима могућност да овакве уговоре на даљину склопе. Ево, примера ради, не бих да звучи као реклама, али поуздан извор ми каже, „Уника осигурање“ које је једна од највећих осигуравајућих кућа – веома мали број правних лица се опредељује за било какав аранжман онлајн и закључивање такве врсте уговора. Обично се изврши евентуално неки упит апликација о томе шта се нуди, па вас контактира агент који се појави, конкретно у том

предузећу, у тој предузетничкој фирми, а да не говорим о пољопривредним произвођачима који су регистровали своја пољопривредна домаћинства. Ово је све њима још увек страно.

Ради се о томе, а то ће вам рећи и све ове друге компаније које се баве на неки начин промоцијом такве врсте пословања путем интернета, опет не бих једну од највећих у Србији сада да спомињем, која се стриктно определила, и тако се и зове тај сајт, да се раде те врсте осигурања, да народ о томе апсолутно скоро ништа не зна. Ако не зна обичан грађанин, тешко да ће знати и ови који имају предузећа.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Хоћете ли ви, госпођо Радета, трошити време заменика шефа посланичке групе, пошто смо добили обавештење да сте ви изабрани за заменика уместо Немање Шаровића?

Изволите.

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Овде смо слушали већ дуже време расправу која се углавном односила на банке, између посланика оне бивше, бивше власти и ове актуелне власти и заиста не може се побећи од чињенице да су наше државне банке, српске банке, уништене у време ДОС-а и да је главни актер уништења тих банака био Млађан Динкић. Сећам се добро, сећамо се сви да је Јоргованка Табаковић у то време била највећи критичар онога што је Динкић радио. Наравно, Млађан Динкић за то мора кривично да одговара кад-тад и од тога просто не може да се побегне, односно он неће моћи да побегне.

Чињеница је да ни садашњи гувернер није нешто променио курс када је у питању однос грађана и банака. Сви наши прописи и деловање Народне банке су апсолутно у интересу банака. Ми имамо ситуацију да се банке оглушују о правоснажне судске пресуде и кажу то у јавности и нико на то не реагује. Народна банка не реагује. Па хоће ли побећи те тзв. стране банке зато што морају да поштују правоснажне пресуде наших судова? Нека беже. Како дошле, тако нека оду. Дакле, мора се функционисати тако да грађани Србије морају бити приоритет сваког сегмента државе, а наравно у сваком случају и Народне банке, што до сада није био случај.

Једино што је добро у овом закону јесте чињеница да ће сада без проблема моћи да се користе платне картице у иностранству. Да је било овог закона, можда би Мехо платном картицом платио, уместо што је украо у фри-шопу козметику. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На наслов изнад члана 1. амандман је поднео народни посланик Александар Шешељ.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандмане у истоветном тексту поднели су Милорад Мирчић и заједно Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Реч има народни посланик Милорад Мирчић.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Ево, овде се ради о нечем што је релативно, а то је сигурност када је у питању плаћање на даљину, односно систем који функционише. Не може нико да гарантује да је то 100% сигурно, али је очигледно да је Народна банка понесена том идејом не само зато што је то, условно речено, техничко питање које се примењује у Европи. Народна банка, пре свега, жели да овим мерама допринесе да има под контролом што више новца који се слива или који одлази из наше државе, и то се ради преко пословних банака.

Овде су, конкретно, циљна група они који уплаћују средства. Ми знамо да је преко две милијарде прихода, прилива новца, и даље из иностранства. Тај новац је у једном периоду све мање и мање био под контролом зато што су се тражили неки други канали, није се могло то радити, и сада Народна банка покушава да на неки начин успостави контролу.

Оно што је суштина читаве ове дискусије која се овде води, то је да видимо и сами да нема баш толико гаранције за неку сигурност, јер када су у питању интереси грађана, онда се брзо институције ове државе, у зависности ко је на власти, дистанцирају. Када је у питању заштита интереса грађана, овде се буквално прави та дистанца као да држава није у континуитету, као да ова власт нема никакве везе, односно Народна банка, са претходном гарнитуром која је била на челу Народне банке. Не заборавите добро да су девизне штедише, односно они који су, тачније речено, користили кредите у швајцарцима, понукани објашњењима бившег министра финансија и бившег, нажалост, гувернера који је упао са оружјем у Народну банку, Млађаном Динкићем, који је објашњавао јавно у својим наступима које су све предности коришћења кредита у швајцарским францима.

Сада једноставно имамо ситуацију да се дистанцира институција која се зове Народна банка Србије. Једноставно, каже, то је проблем који нису они започели. Нити почиње, нити завршава Народна банка са овим. Сигурност, на крају крајева, постоји у овом парламенту. Не можемо да пренебрегнемо чињеницу да и у овом парламенту седе људи који су доста нечасни, који су чак толико ниско пали да блате и ову државу и овај парламент, идући по иностранству и крадући.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Да ли желите реч? (Да.)

СРЕТО ПЕРИЋ: Даме и господо народни посланици, овде су и припадници бившег и садашњег режима онако помињали, рекао бих, врло негативно, свакако с правом, Млађана Динкића и Лабуса. Њихов директни вук потомак, што би Маријан Ристичевић рекао, јесте Зорана Михајловић. Она је њихов вук потомак, па онда ми изражавамо једну бојазан и за грађане.

Због грађана сам мало, пошто се овде отворила једна тема, а то је жеља... Претпостављам да сви најискреније желе да помогну грађанима Србије који су своја кредитна задужења узели или направили у швајцарској валути франак. Због њих хоћу да кажем да је Народна банка слободна институција, независна, да она не зависи много од Владе, односно у директној вези је са Народном скупштином Републике Србије. Гувернера Народне банке бира Народна скупштина Републике Србије. Свој извештај Народна банка подноси народним посланицима, па ако је то тако, ако су искрено говорили једни и други, онда би Народна банка требало да настави са истраживањем начина на који би могла да помогне грађанима Србије. Они то заслужују.

Мене мало изненађује када један колега каже – то није проблем Србије, то је проблем грађана. Чији су ти грађани? Проблем грађана је производња малине и све је проблем грађана. На крају, ти грађани у доброј мери помажу да ова држава, како ви кажете, процвета. Постоји ваљда нека одговорност свих фактора политичких за те грађане. Што су моје колеге нагласиле, да је овај закон раније донет када је био припремљен, онда би сигурно могло, претпостављам да је Мехо Омеровић имао новца или имао могућност да реализује ту картицу на даљину, да склопи уговор о пружању финансијске помоћи и онда не би дошао у ситуацију да брука своју државу, Народну скупштину и све грађане Србије.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Дубравко Бојић.

Да ли желите реч? (Да.)

ДУБРАВКО БОЈИЋ: Даме и господо народни посланици, не знам да ли је баш овај закон о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину најсрећније одабрани закон за овако темељну расправу. Мислим да је штета што и о осталим законима из ове области нећемо моћи да говоримо, а мислим да су били захвални за овакву дискусију и амандманску интервенцију.

Први члан овог закона на који сам поднео амандман, сматрам да је требало, боље би можда звучало, да гласи – да се овим законом уређују услови и начин остваривања, као и заштита права корисника финансијских услуга код уговарања услуга употребом средстава за комуникацију на даљину.

Постојећи правни оквир у области заштите корисника финансијских услуга у Републици Србији овим законом се допуњује увођењем нових одредаба које имају за циљ успостављање јединствених принципа за све врсте финансијских услуга на даљину. Похвална је и намера предлагача, како да заштити корисника ових услуга, тако и за међусобно јачање поверења између пружалаца ових услуга и њихових корисника. Све би ово имало смисла и ми бисмо то похвалили да се не намеће усклађивање домаћег права са прописима ЕУ у овој области, пре свега са Директивом 2002/65 ЕУ, тако ваљда стоји у овом тексту о усклађивању, а која се односи на све врсте финансијских услуга: банкарске, кредитне, осигуравајуће, пензионе, инвестиционе, платне итд.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднела посланица Ружица Николић.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Захваљујем.

Даме и господа народни посланици, када је члан 1. Предлога закона у питању, којим се уређује предмет закона, амандманом који смо поднели тражимо измену комплетног члана јер смо на тај начин прецизирали и конкретизовали основне одредбе овог предлога, а које се односе на сам предмет предложеног закона.

Амандман који смо поднели гласи – овим законом уређују се права корисника финансијских услуга код уговарања услуга употребом средстава за комуникацију на даљину, као и услови и начин остваривања и заштите права и интереса корисника.

Као што се види из предложеног амандманског текста, акценат смо ставили на заштиту права, и то свих права у корист корисника, као и на начине и услове остваривања истих.

Међутим, када је у питању заштита права, не могу а да се не осврнем на актуелну ситуацију. Ускоро ћемо у овом дому расправљати о предлозима закона која се тичу права националних мањина. Знате у каквом су положају националне мањине у Србији, нарочито припадници Рома и да се годинама уназад интензивно ради на инклузији Рома.

Чланови СРС који су и чланови одређених удружења Рома активно раде на побољшавању њиховог друштвеног статуса, на описмењавању. Спроводимо разне пројекте компјутерског описмењавања што деце школског узраста, тако и оних старијих од 15 година и разноразне друге облике едукације.

Скупштински Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова је орган који се бави управо тим питањима, али оно што обесмишљава рад овог одбора и напоре свих нас који се активно бавимо и трудимо да припадницима ромске националне мањине помогнемо у превазилажењу различитих животних проблема и дискриминације којој су

свакодневно изложени, јесте сам председник овог скупштинског тела, Мехо Омеровић, који је ухваћен у крађи парфема, кармина и одређених крема. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео посланик Зоран Радојичић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман су заједно поднели посланици Зоран Живковић, Мариника Тепић, Александра Чабраја, Јован Јовановић и Соња Паловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела посланица Марија Јањушевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео посланик Неђо Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Амандманом који је поднела Посланичка група СПС жели се само извесно прецизирати сам текст закона. У суштини, имајући у виду да је закон подржан у целини и имајући у виду да заиста постоје изузетно квалитетна решења овог закона, овим предлогом амандмана смо само кориснике услуга хтели да на неки начин додатно заштитимо и да се текст амандмана прецизира управо у правцу те заштите, односно њихове превасходно правне сигурности.

Уколико, уважена гувернерко, сматрате да сам текст закона не треба кориговати, ипак размотрите образложење нашег амандмана у смислу да ли би оно могло да буде компатибилно, у складу са оним што сте већ у предлогу навели у смислу надоградње самог текста са једне стране, а са друге стране можда ефикасније практичне примене, непосредне примене закона у пракси када су у питању корисници услуга. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео посланик др Драган Весовић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштована председавајућа, поштоване колеге народни посланици, уважени грађани, посебно ви који у овом тренутку протестујете испред Уставног суда Србије због криминалних и лоповских кредита индексираних у швајцарским францима, желим све да вас поздравим, а наравно да истакнем да смо предложеним амандманом желели заправо да унапредимо закон који овде предлаже гувернер НБС Републике Србије, а мени је у претходном случају правно онемогућено да на дневни ред уопште дође мој предлог амандмана који је гласио да се овај закон преименује у име које би било једино исправно, а то је закон о банкарској пљачки грађана Србије.

Дакле, суштински ви овде, госпођо гувернерко, не одговарате ни на једно питање које вам ми опозициони посланици постављамо. Слажем се са вама. Ви сада после шест година власти крећете да мало штитите банкарске клијенте од банкарских пљачки, али имамо велики проблем са тим. Прво, где сте били шест година и ко ће да одговара за сву пљачку за ових шест година од када сте ви гувернер НБС, којој су изложени грађани Србије од стране банака? Друго, као што је наведено у једној доброј дефиницији од стране једног од удружења банкарских клијената, ви овим законом не решавате проблем, већ само покушавате да умањите негативне последице које проблем изазива. То је суштина на коју вам ми указујемо у читавој овој расправи.

Практично нам нисте одговорили ни на једно једино питање. Хоћете ли да их поновим? Зашто је Србија једина земља у окружењу и у Европи која није решила проблем презадужених грађана који робијају под зеленашким лоповским кредитима индексираним у швајцарским францима? Једноставно питање. Сви су други решили, 13 од 14 земаља које су пласирале те кредите, а једино ми нисмо. Сви су их прогласили незаконитим, недозвољеним, непоштеним и лоповским и ви ту правите једну велику замену теза. Морам на то да вас подсетим.

Не тражимо ми из Српског покрета Двери да се проблем грађана који су у дужничком ропству и који више не могу да сервисирају такве лоповске кредите прелије на буџет Републике Србије и на друге грађане Србије, него тражимо да се прелије на банке, на лоповске зеленашке банке које су опљачкале те грађане. Народна банка Србије то дозвољава. Српско правосуђе то дозвољава. То је проблем. У другим државама је то решено.

Друго питање – зашто су кредити у Србији индексирани у страним валутама, а не у динару и када ће бити заустављена пљачка грађана Србије на валутним клаузулама? Веома једноставно питање. Прошли пут сам вас питао, а ви сте то прећутали. Како је Мађарска све кредите индексирала у страним валутама пребацила у домаћу валуту форинту? Је л' може? Може. Како је Пољска додатно опорезовала екстрапрофит банака у Пољској, па су све банке наставиле да нормално послују у Пољској? Је л' може? Може. Што ви то не радите? То је питање и разлог због кога ви не можете и нећете да одговорите ни на једно моје питање.

Када ће банке у Србији бити кажњене због непоштене пословне праксе и пљачке грађана на измишљеним трошковима за обраду кредита, одржавање рачуна, на разним накнадама и скривеним провизијама на којима су само у 2015. години профитирале 61 милион евра? Ту бих желео да вам скренем пажњу да нисте до краја заштитили грађане Србије. Напротив, нисте ни начели озбиљну заштиту од банкарске пљачке.

Да вам кажем како то изгледа. Главна пљачка грађана Србије јесте управо на скривеним трошковима. То вам је оно када вам они дају кредит, а онда вам наплате, примера ради, трошак за обраду зајма, тј. тог кредита, који је замислите какав, не једнократни, него процентуални од 0,5 до 3% укупне висине вашег кредита. Шта то значи? Узмете кредит 50.000 евра, 1.000 евра су вам, примера ради, трошкови обраде зајма. Шта је то? Пљачка, класична пљачка.

Могу да вам читам даље. Ово су подаци из 2015. године када су банке зарадиле 61 милион евра. Већ сам вам рекао, а ви ми нисте одговорили на питање – да ли је тачно да банке имају око 500 различитих провизија и накнада које наплаћују? Да ли је тачно да су једна трећина прихода банака те провизије и накнаде која су углавном пљачкашке? Да ли је тачно да су у прошлој 2017. години остварили профит од 500 милиона евра, што значи да је једна трећина од провизије и накнаде, што је класична пљачка?

Да вам прочитам како то изгледа – одржавање текућег рачуна 200 динара месечно, достављање извода поштом 40 динара, додатни извод 50 динара, додатни извод факсом 200 динара, слање опомене о минусу 200 динара, слање опомене пред утужење 1.500 динара, замена оштећених новчаница у страној валути 4%, обрада кредитног захтева до 2,5%, слање опомене по кредиту 100 динара, издавање чекова 10 динара по чеку, провизија за куповину страних валута од 0,3 до 1%, издавање потврде из редовног банкарског пословања 300 динара, пензије из других земаља 1 до 1,2%, пренос средстава по уговору о купопродаји 1.500 динара итд.

Дакле, нема ниједне могуће трансакције на којој нас они не пљачкају. Да бих вам доказао како то изгледа када функционише судство, навешћу вам пример Вишег суда из Сомбора, који је овакав трошак обраде зајма кредита прогласио незаконитим. И шта је урадио? Наложиио банци да надокнади сву штету банкарском клијенту, да му врати све што му је одузела по, да кажем, том обрачуну обраде кредита, плус затезна камата, плус судски трошкови.

Шта ћемо сад? Да ли то значи да су све обраде зајма кредита биле незаконите, лоповске и да сваки грађанин Србије може да тужи банку и да наплати то што им је незаконито узето уз само давање кредита? Трошкови кредита, ви то боље знате од мене али нећете да кажете јавно, морају бити урачунати у каматној стопи. Нема додатног трошка обраде зајма и лоповлука од 0,5 до 3% кроз читаве године и деценије отплате кредита. Већ сам вам навео пример. Узмеш 50.000 евра, 1.000 евра је трошак обраде зајма. Чекајте, шта је то? Лоповлук.

Сад ту долазимо до суштине. Не може грађанин Србије који узима кредит, госпођо Табаковић, да заврши економски и правни факултет, па

тек онда да потписује уговор о кредиту. Не може он да буде тај који све зна о томе и не може да буде он тај који сам себе може да заштити од банкарске пљачке. Две институције то треба да раде – Народна банка Србије и српско правосуђе, а ни једна ни друга не раде тај посао. Ви сте дужни да штитите банкарског клијента од банкарске пљачке и ви то не радите.

Да бих вам навео како се то ради у другим озбиљним државама, не знам да ли сте информисани да ће ових дана, тачније 10. јуна у Швајцарској бити референдум, а знате на коју тему? Да ли банке да позајмљују само новац који стварно постоји, а не било који спекулативни новац? Врло интересантно, врло интересантно. Знате шта кажу из Покрета за суверени новац, који је иначе иницијатор овог референдума у Швајцарској? Ево то, цитирам, а ја вама поручујем. Кажу овако: „Драга централна банка, сети се зашто си основана“. Е то је поента приче. Ви нисте основани да штитите стране банке и банкарску пљачку, него да заштитите грађане Србије од таквих банкарских лоповлука и монопола.

Чули сте како је то урађено од стране Европске комисије којој се ви дивите. Четири банке кажњене су у вредности од милијарду и по евра због удруживања банкарских картела и пљачке грађана у Европи. Када су кажњене у Србији? Колико су кажњене у Србији? Можда сте их казнили нешто симболично, а они сваке године остварују 500 милиона евра профита. Па, када ћете коначно да их казните онако домаћински, да поделе мало и банке терет кризе са грађанима и привредом, а не да су банке све богатије што су грађани сиромашнији. Па то нешто неће да буде у реду и неће добро да заврши.

Зато данас јавно подржавам овај протест Удружења ЦХФ Србија који се, нажалост, завршава почетком штрајка глађу испред Врховног касационог суда.

Друга ствар коју је данас урадила Посланичка група Српског покрета Двери – предали смо у скупштинску процедуру захтев за формирање скупштинског Анкетног одбора који ће коначно да утврди ко стоји иза пљачке банака, а посебно када су у питању кредити индексирани у швајцарским францима.

Ви кажете, могу само делимично са вама да се сложим, да ви нисте криви, а није баш тако, да нисте криви. Они који су криви и одговорни данас седе у вашој власти. Ви сте недавно човека одговорног за пљачкашке приватизације из времена ДОС-а поставили за министра финансија. Он се зове Синиша Мали и био је десна рука Мирка Цветковића и Александра Влаховића. Па, није то једини случај. Имам ја пример и за гувернерку. Вицегувернер, сад обратите молим вас пажњу на ово, чисто да вас све демантујем колико сте лицемерни, вицегувернер

Народне банке Србије је Дијана Драгутиновић у мандату и у руководству Јоргованке Табаковић. Знате ко је Дијана Драгутиновић? То је вицегувернер Народне банке Србије од 2004. до 2008. године. То је министар финансија од 2008. до 2011. године, у времену када су настале све оне катастрофалне пљачкашке приватизације, кредити инвестирани у швајцарским францима итд.

Дакле, одговорну особу за оно због чега данас људи извршавају самоубиства јер не могу више да сервисирају своје кредите у швајцарским францима ви данас држите као вицегувернера Народне банке Србије, као што одговорног за пљачкашке приватизације Синишу Малог постављате на место министра финансија. Како онда нисте одговорни? Ви директно оне који су учествовали у уништавању и пљачки ове државе данас унапређујете, постављате поново на најодговорнија места. Па, ко је одговоран? За мене нису одговорни они, верујте ми. Ви сте одговорни. Ви им дајете нову шансу да након оне претходне пљачке поново пљачкају овај народ и државу и то је тај основни проблем са којим се ми овде суочавамо. Када ће коначно неко да одговара?

За крај, још неколико питања. Када ће грађани бити правно заштићени од банкарског терора, односно када ће бити донет закон о заштити презадужених породица, који би подразумевао заштиту породичног дома од одузимања од стране јавних извршитеља у случају проглашења личног банкрота? Када ће Влада коначно да реши питање ко је одговоран за уништење домаћих банака и прање пара у пљачкашким приватизацијама преко банака? И да ли је нормално, понављам, да се у времену светске економске кризе банке богате, а грађани сиромаше? Када ће они кривично да одговарају за утају пореза итд.? Када ћете зауставити ту корупцију на највишем нивоу да судије добијају специјалне кредите од банака да би судиле у корист банака у случајевима када су банкарски клијенти оштећени? Пазите, то је корупција на највишем могућем државном нивоу. Дакле, банка директно корумпира судију да када банкарски оштећени клијент дође на суд, он суди у корист банке, тако што судијама даје најповољније кредите које не може да добије ниједан грађанин Србије, само судија. Да ли ви мислите да су банке неке хуманитарне институције, па оне посебно воле судије и зато њима дају најповољније кредите у Србији? Не. Дају им зато да би судије судиле не по закону, него онако како је интерес банака.

Да ли схватате да је то срце криминала и корупције у овој држави? Правосуђе и банкарски картел. Ако се са тим не обрачунамо, ми немамо шанси да оживимо и оздравимо ни домаћу привреду, ни институције у овој држави. И то вам је моја порука. Одговорите коначно на једно једино питање.

Значи признајем да ви овим законом крећете минимално да штитите потрошаче, односно кориснике финансијских услуга, од банкарске пљачке. Већ сам вам рекао и поновићу – то је само фластер на канцерогену рану српског банкарства. Ви морате да ухватите ту банкарску хидру и да се ухватите укоштац са тим лоповлуком и тим криминалом банака у Србији, а ви то не желите, или то не смете, или сте у дилу са њима, или радите за њихове интересе, а ви ми одговорите шта је од тога.

Оно што ви радите није решење банкарске пљачке. Ви не смете како треба да заштите грађане Србије зато што бисте се супротставили банкама, зато што бисте морали да се обрачунате са банкарским монополама, картелима и лоповима.

Питам вас, ево реците! Ево људи данас почињу штрајк глађу, госпођо Табаковић, због Вас и Врховног касационог суда који неће да донесе ниједну одлуку коју мора да донесе и да кредите индексиране у швајцарским францима прогласи непоштеним, незаконитим, недозвољеним и лоповским, као у свих 13 од 14 земаља где су били пласирани.

Ви ми реците – једино Србија штити банкаре и лопове који су пласирали такве лоповске кредите? Или, ако мислите да није тако, ево, предлажем и шефу Посланичке групе СНС Александру Мартиновићу да се усвоји наш предлог за допунску тачку дневног реда и да формирамо скупштински Анкетни одбор који ће испитати управо тај случај кредита индексираних у швајцарским францима, па да видимо ко је одговоран, ко је у које време био гувернер Народне банке, ко је био министар финансија, ко је био на челу Владе, ко је препоручивао те кредите, ко није указао на ризике које грађани имају ако узму те кредите итд.

Ако немате шта да кријете као владајућа већина, хајдемо заједно да формирано овај анкетни одбор и да утврдимо ко је опљачкао грађане Србије, а један од тих вам седи као вицегувернер Народне банке Србије у вашем актуелном руководству Народне банке Србије. Дакле, ви штитите оне који су директно утицали на пљачкашке приватизације и на пљачкашке кредите индексиране у швајцарским францима. Време је да се каже пуна истина грађанима Србије ко их је опљачкао и да тај одговара за то. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Потрошили сте време овлашћеног представника ваше групе.

Реплика, Александар Мартиновић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Нисам најбоље разумео о каквој допуни дневног реда се ради, пошто је седница већ почела.

Што се тиче тога ко је опљачкао, па, господине Обрадовићу, ви сте учествовали у пљачки грађана Србије над којима данас роните

крокодилске сузе. Ти кредити у како ви кажете, швајцарцима, нису узимани у време мандата Јоргованке Табаковић као гувернера Народне банке, него у време када су вас финансирале ДСС и ДС, мало преко Колубаре, мало преко Министарства за дијаспору. То је једна ствар.

Друга ствар, ја нисам видео већег лицемера у животу од господина Обрадовића. Ево, госпођо Табаковић, да знате, они који кажу – незаконита је, неморална је девизна клаузула, треба судови да реагују, треба Јоргованка Табаковић као гувернер Народне банке да реагује итд. посланица Бошка Обрадовића, госпођа Марија Јанушевић је 2010. године закључила Уговор са председником општине Инђија о пружању услуга прес-клипинга.

У члану 5. тог уговора, пазите, пише – наручилац признаје извршиоцу услуге накнаду за услуге из овог уговора за укупне трошкове у висини, а висина накнаде изражена је у еврима. У еврима! Не у динарима, у еврима. И онда устане Бошко Обрадовић и каже – ево, да ли ће Мартиновић, да ли ће Јоргованка Табаковић, да ли ће Вучић нешто да уради? Шта да урадимо? Оно што сте ви замесили са Војиславом Коштуницом, са Борисом Тадићем, са Јелашићем и са свима онима који су вас направили и са свима онима који су вас финансирали? И онда се ви јављате, ви који кажете да ћете се придружити протесту грађана.

(Председник: Време.)

Објасните им зашто сте били финансирани, пре него што одете на те протесте, зашто сте били финансирани и на који начин од оних за чијег мандата су ти грађани узимали кредите.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ставови 2. и 3. Пословника обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 17.00 часова због потребе да што пре донесемо акте из Дневног реда ове седнице.

По Пословнику, Милимир Вујадиновић.

Дала сам вам реч. Молим вас да не искључујете свој микрофон.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Ево кратко, председнице. Ја знам да сте ви једна прилично толерантна особа и знам да не можете контролисати шта ће који посланик у ком моменту изговорити. Међутим, мислим да сте по члану 107. били дужни да можда изрекнете и опомену у складу са чланом, кажем, 109, на крају, посланику Бошку Обрадовићу. Чули сте салву увреда и коментара да смо издајници, да радимо за туђе интересе, да смо, покушао сам да прибележим, плъчкаши, лопови и лицемери.

То ко је с ким радио, и ко са ким ради и како ко кога поставља, мислим да је у Србији јасно. У Србији се у овом моменту и министри и сви људи који обављају важне функције постављају по основу резултата

који су лако мерљиви, као што су мерљиви резултати рада Народне банке, и то људи најбоље данас знају.

Али не заборавите ко је постављао Бошка Обрадовића и његове сараднике. Ко је поставио члана, тј. председника политичког савета у Дверима, жену која долази из једне далеке западне земље. Не заборавите ко је Бошка Обрадовића увео у овај парламент и помагао му у оној изборној ноћи. Не заборавите са ким сарађује Бошко Обрадовић, да су то усташки потомци из Хрватског сабора. Не заборавите да сарађује са Атаком из Бугарског парламента, која се залаже за цепање Републике Србије.

Оно што је мени највише жао данас, мени је данас највише жао оних људи који данас протестују. Не заборавите да свако кога је Бошко Обрадовић подржавао, у једном моменту је нестао. Бошко Обрадовић је подржавао ДСС, данас је нема у Парламенту. Бошко Обрадовић је подржавао и сарађивао са овима из, како се звахе, Доста је било. Нема ни њих данас. Тако да је мени најжалије тих људи које подржава Бошко Обрадовић, покушавајући на њиховој муци да стекне неки јефтини политички поен. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Бошко Обрадовић, реплика на излагање Александра Мартиновића.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајућа.

Пре свега да обавестим колегу Александра Мартиновића да је Посланичка група Српског покрета Двери, ако није добро разумео да поновим, предала у скупштинску процедуру предлог захтева да се формира скупштински анкетни одбор који би испитао све малверзације везане за кредите индексиране у швајцарским францима. Ако нема ништа да се крије, шта је спорно да ми лепо формирамо тај скупштински анкетни одбор?

Тако сте некада, господине Мартиновићу, желели да формирате и анкетни одбор за истраживање изборних нерегуларности, па сте од њега одустали зато што се зна да сте ви учествовали у изборној крађи, па не бисте баш да се сазна шта се све ту радило и дешавало.

Са друге стране, у које време је све то било? Па у време вицегувернера Народне банке Србије Дијане Драгутиновић, у мандату Јоргованке Табаковић, у време Синише Малог и Агенције за приватизацију. У то време се све то дешавало, вашег министра финансија и вашег вицегувернера. Хоћете да вам набрајам још припадника жутог предузећа и жутог картела који су данас у редовима СНС? Хоћете Небојшу Крстића? Хоћете Јелену Триван? Колико још да вам набрајам?

И, наравно, оно што је ваша велика храброст, господине Мартиновићу, то је да нападнете две даме – Марију Јањушевић, која није

присутна јер је на парламентарној конференцији у Руској думи у Москви заједно са другим народним посланицима, и Јасмину Вујић, једну од највећих српских научника из дијаспоре, којој, заправо, нико од вас није ни до колена. Врло је лако нападати жене и сада видимо ко је тај ко напада жене и ко се јуначи када чак те жене нису ни присутне да би могле да вам одговоре. Ево, нападајте мене. Ја сам ту и спреман сам да одговорим.

ПРЕДСЕДНИК: Време. Хвала.

Могу да сведочим ко напада жене у Парламенту.

Александар Мартиновић, реплика.

Моменат, само да видим зашто немам време на екрану.

Само пробу правим. Немојте, ако...

Изволите, имате реч.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Захваљујем се, госпођо Гојковић.

Прво, нисам нападао никога, него имам у рукама Уговор о пружању услуга праћења медија између „Нинамедиа клипинг“ д.о.о. Нови Сад, Војводе Мишића 9, коју заступа Марија Јањушевић, директор, и Општине Инђија, коју заступа господин Горан Јешић, где се у члану 5. каже – накнада за пружање услуга индексира се, како ви то волите да кажете, у еврима. Дакле, у страној валути, што је супротно важећим прописима у Републици Србији.

Пре анкетног одбора везаног за уговоре који су индексирани у швајцарским францима, предлажем нешто друго – да се формира Анкетни одбор, да се утврди колико пара је из „Колубаре“ испумпано 2004, 2005, 2006. године за потребе Бошка Обрадовића и његове политичке партије, у време када су багери у „Колубари“, када су машине у „Колубари“ због Бошка Обрадовића радиле по 25, 26, 27 сати дневно.

Даље, да се формира Анкетни одбор и да се утврди како је могуће да једна политичка организација која је регистрована у Републици Србији и која нема никакве везе са дијаспором у време жутог предузећа, у периоду од 2008-2012. године буде финансирана из буџета Министарства за дијаспору, па ћемо након тога да се бавимо проблемима о којима говори Бошко Обрадовић.

Дакле, Бошко Обрадовић је у праву у једној ствари, када каже да никад није био на власти. Бити на власти значи, између осталог, и сносити одговорност за вршење те власти, али да је имао користи од свих досовских власти од 2000. године, и те како је имао.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, мени је мало било дирљиво када је Бошко Обрадовић говорио о заштити жена. Онај који је овде напао моју жену у Парламенту. Наше жене нису жене, само су њихове жене и

колегинице женског пола, оне су жене. Све друго није битно. Може да се бије, могу да се заврћу руке, може да се упада у кабинет председнице Скупштине, могу да се нападају новинарке итд.

Причао је Бошко Обрадовић о пљачки. Што се тиче кредита у швајцарским францима, волео бих, већ сам рекао, да наши судови донесу одлуке у корист наших штедиша.

Ми нисмо суд, али бих волео да сваки суд за сваког клијента те банке донесе да је у праву и да се швајцарски франци претворе у динаре по нижој стопи итд. Нико од мене то не би више волео, зато што врло добро знам шта је кредит и како га треба враћати.

Е сада, када се говори о пљачки, онда се заборавља „Колубара“, заборавља се да су ти кредити дизани баш у време када су приватизацију спроводили његови коалициони партнери. Са њима на листи је дошао у овај парламент. Наравно, уз помоћ америчког амбасадора, како би другачије? Наравно да он не зна да је Марија Јањушевић била анкетар USAID-а и то наплатила у доларима. Наравно да не зна, можда и зна, али сада је сигурно обавештен о томе.

Наравно да не зна да је од Горана Јешића, у време пљачке, приватизације, добијала паре за организацију која се звала „Моја Инђија“, да би учествовали у мом рушењу у згради Управе „Водовода“. Наравно да он то зна. Па, када има од нечег користи, он онда не бира средства. Бога се не боји, људи се не стиди.

Када смо већ код бога, овде се говори о даљинској заштити, треба заштити Хиландар. Опште је познато, по тврдњи свештених лица, да је претходни говорник са оне десене стране клепио, како то наш народ каже, 5.000 евра из светиње на Хиландару. Ја обично у цркву уђем да нешто оставим. Сви други политички представници нешто оставе у Хиландару, једино је он нашао и дао себи право да узме 5.000 евра у Хиландару, запамтите евра, не динара, да не прави, уз заклетву на Тројеручицу, да неће правити од породичне организације политичку странку. Слаже и свештенство, клепа 5.000 евра, закуне се на Тројеручицу, и сада га сви зову Свети Бошкић Леворучица. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реплика, Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајућа, на демократском духу и толеранцији.

Видите, ја апсолутно прихватам, ево одмах потписујем формирање свих анкетних одбора да се истражи све ово што сте ви о Дверима говорили. Све ово што сте о Дверима говорили су лажи и клевете. Ја сам спреман да се формира скупштински Анкетни одбор да се то испита. А да ли сте ви спремни? Наравно да нисте, зато што ће да се докаже да лажете.

Пазите, замислите колика је то клевета да ви за неког кажете да је он опљачкао Манастир Хиландар, а онда тај неко буде примљен од игумана Манастира Хиландара пре само неколико недеља на највишем нивоу са једном међународном делегацијом пријатеља православља, као вођа те међународне делегације, уважен на највишем нивоу Манастира Хиландара. Ви хоћете да кажете да Манастир Хиландар тако прима оне који су га опљачкали?

Ви, људи, заиста не знам коју више монструозну лаж можете да смислите. Разумем да је у уништавању Двери све дозвољено, разумем да ћете највеће лажи и клевете да искористите зато што немате и не можете да нађете за Двери ништа, зато што Двери подносе извештај о свом финансијском пословању овој држави и Агенцији за борбу против корупције и никада ништа није било спорно у финансијском пословању Двери и ви то добро знате. И Двери су чисте као суза, и то је оно што вас боли. Не можете Дверима да нађете било какав криминал, аферу и било шта спорно. Зато су Двери за вас огледало у које ви не смете да се загледате и да видите вашу моралну ругобу, вашу корупцију, ваш криминал и вашу пљачку.

То је, заправо, поента приче. Слажем се, господине Мартиновићу. Хајдемо онда све анкетне одборе, хајдемо анкетни одбор како је основана СНС. Која је улога Станка Суботића Цанета, Мила Ђукановића, Микија Ракића, шефа кабинета Бориса Тадића, да видимо ко вам је дао паре, ко вам је дао мандате, ко вам је дао просторије у Кнез Михаиловој улици у Београду. Хоћемо ли да испитамо те занимљиве пикантерије из процеса стварања СНС?

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реплика, Александар Мартиновић и Маријан Ристичевић.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Дакле, да не би било никакве забуне, нису ово никакве клевете, ово је званичан уговор који је заведен на писарници Општине Инђија, има и деловодни број 40-385, датум 22. новембар 2010. године. Дакле, није никаква клевета.

Даље, што се тиче финансирања Српског покрета Двери, испумпавања пара из државног буџета, прања новца, па то је Бошко Обрадовић усавршио до крајњих граница. Ми смо говорили о томе више пута. Дакле, Српски покрет Двери пребацује 4.200.000 динара 23. марта 2017. године приватној радњи „Минтел“ Борча, па онда 23. марта 2017. године пребацује 3.800.000 динара „Флуks ком“ Борча Иван Цвијановић. У овом претходном предузећу власник је Верица Цвијановић. Мајка и син, кандидати за одборнике на листи Двери. Маја 24. 2017. године пребацује 3.550.000 динара Бранислав Симиџија „МК ТЕЛ“ Београд. Па онда, пребацује 200.372 динара „Велукс“ д.о.о. Београд, и онда испод тога иде

сукцесивна исплата готовине истог дана када је уплаћено фирми. Значи, Двери уплаћују овој фирми, фирма истог дана исплаћује готовину Бошку Обрадовићу. Исто вам је тако и за „Флукс ком“ Борча, исто вам је тако и за „МК ТЕЛ“ Београд, исто вам је тако за „Велукс“.

Причате о неким адвокатима како штите банке, како су у спрези са НБС. Па ви сте за услуге адвоката у изборној кампањи потрошили – колико, Маријане, беше? – преко 20 милиона динара. Ви сте имали више адвоката него сви оптужени у Хашком трибуналу.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам, посланиче, време.

Реч има Маријан Ристичевић, повреда Пословника.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господа народни посланици, члан 107.

Дакле, Бошко Обрадовић је био члан. Није отишао сам на Хиландар, него је био део међународне посете и вероватно је због тога амнестиран. Али ја нисам још чуо да свештеници бију зато што их је неко преварио и од породичне организације направио странку. Дакле, они праштају. Они праштају. Ја нисам свештеник. Могу да га разумем, али не могу да опростим јер узети пет хиљада евра са Хиландара, евра, не поштовати националну валуту, да не правите странку већ да правите даље породичну организацију која ће се бавити породицом итд., за мене је већи злочин него што је он тај новац узео.

Он ничим није демантовао да је његова посланица била анкетар *USAID*-а. Ја сам овде доносио да је његов посланик, најмлађи Титов одборник, из СТАР пројекта који је био намењен за развој сточарства на Старој планини узео 63.000 евра да направи студију о задрugarству које нигде нема, не можемо да је пронађемо, али 63.000 евра је исплаћено у еврима народном посланику и његовом колеги.

Када је у питању новац, њему ништа не смета. Када је у питању јавни сектор, када је у питању подела власти, када треба запослити одређене људе, када треба опљачкати сопствену странку, а ово је шема онога што је Бошко Обрадовић урадио, на предузетничке радње и адвокатске канцеларије је испумпао 28 милиона и 600 хиљада динара које је уместо у кампањи, утрошио и ставио у свој џеп, а када се паре не утроше у кампањи, ево госпођа гувернерка зна, те паре се враћају у буџет. Није оштетио само своју политичку странку, већ је оштетио и буџет Републике Србије, а тиме и грађане Републике Србије.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, посланиче.

Само ме подсетите, Неђо Јовановићу, који сте ви основ тражили? По амандману.

А Миладин Шеварлић? Повреда Пословника.

Реч има Миладин Шеварлић.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Захваљујем, поштована председнице.

Ово је не знам који пут да од истог народног посланика слушамо апсолутне неистине. Дакле, народном посланику треба објаснити да постоји разлика између фактура и налога за исплату. Фактуре су финансијска документа која се испостављају...

ПРЕДСЕДНИК: Који члан?

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Члан 107, достојанство народне скупштине.

Могу ли да наставим, председнице?

ПРЕДСЕДНИК: Наравно, изволите.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Хвала.

Онда замолите посланике да ме не ометају у коришћењу времена које ми следује по Пословнику.

Дакле, апсолутна је неистина да сам ја узео толики новац, а могу да вам документујем колико ми је тачно исплаћено. То је најмање плаћени посао који сам урадио. То је прво. Друго, одмах приликом именовања за посланика, на адресе свих 17 чланова Одбора за пољопривреду, шумарство и водопривреду послао сам електронску верзију публикација које смо издали по основу тог пројекта. Треће, то је једини пројекат који је рађен у последњих 30 година у Србији на основу инфилд анализе, односно спроведеног анкетирања укључујући негде око 10,8% задруга, што је изразито репрезентативни узорак. Анализе тог истраживања требало би да служе задругарству Србије. Хвала вам лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Ви сте реплицирали, ипак је реплика била у питању.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Ја вас молим да убудуће не дозвољавате, као председница, изношење неистина.

ПРЕДСЕДНИК: Ја не могу то да радим. Не знам унапред ко ће шта да каже.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Не, не, али када сте саслушали, ово је већ ко зна који пут. Немојте да примењујемо неке методе, да не именујем творца... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Знам, посланиче, верујем. Кад год неко нас помиње, сви смо изузетно осетљиви када смо споменути лично, ја то апсолутно разумем, али не могу унапред да знам да ли је неко изнео истините наводе или није. Онда бих ја била најгори могући цензор у Европи, не само у држави. Онда би кренули извештаји свих тих међународних мониторинга који се врше нада мношћу да се овде дешава нешто невероватно, да се не дозвољава посланицима уопште да кажу једну реч. На вама је да реплицирате и да демантујете то што је речено, те сте ви имали право на реплику коју нисте хтели да искористите. Хвала.

Ако сматрате да ја кршим Пословник, ставићу на гласање, најмањи је проблем, те вас молим да будете на том гласању и гласате у корист своје повреде Пословника.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, члан 103.

Не може се указати на повреду Пословника на коју је већ указано. Значи, ако ја кажем члан 107, колега каже члан 107, хајде да ја поштујем вашу толерантност, али морате ми дати прилику коју је добио и он.

Дакле, ја нисам поменуо да је то урадио господин Шеварлић. Ја сам рекао да је то учинио најмлађи Титов одборник, народни посланик, колега Бошка Обрадовића и одједном се појавио господин Шеварлић. Ово није први пут да он покушава да демантује. Дакле, постојао је СТАР пројекат, био је намењен сточарству на Старој планини, а онда се појављују чудна жива бића која су уместо узгајања на Старој планини почела да користе средства за консултантске услуге. Било је ту Пољака и Словенаца, а било је и најмлађих Титових одборника.

Овде сам ја једном приликом, господин Мартиновић зна, донео све папире и све датуме исплата, укључујући и покушај да се измаме паре, не само за студије о задругарству, већ и за консултанта из области задругарства који је Иранац и који је требало да нас ваљда обучи како се гаје пистаћи овде. Покушавао сам да нађем хиљаду примерака те студије о задругарству, коју је наводно најмлађи Титов одборник написао, и нисам нашао ниједан примерак.

Новац је исплаћен у неколико наврата и укупно је исплаћено 62.000 евра и бићу у прилици да у наставку седнице, заседања, поново пронађем те папире и поново их покажем народном посланику, најмлађем Титовом одборнику. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Само полако. Не знам о коме сте говорили. Ко је најмлађи Титов одборник?

Није се Шеварлић позвао ни на један члан. Устао је и говорио две минуте, зато сам била збуњена да ли је реплика или повреда Пословника. Није се позвао. Посланици ту одредбу више ни не гледају, него се сви позивају на све по хиљаду пута дневно, а то не може. Верујем да је стигло, сачувајте то за касније.

Реч има народни посланик Миладин Шеварлић, реплика.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Дакле, господин Маријан Ристичевић износи неистине да сам ја примио тај износ. Такође износи неистине да су ангажовани људи који су нестручни. Колега који је из Ирана је докторанд Економског факултета Универзитета у Београду. Докторирао је из области задругарства. Мислим да је данас професор у Канади. Могу да проверим

и да доставим те податке. Ја нисам вршио избор консултаната из других земаља, него је вршила комисија у којој је била професорка која је прва у Србији написала књигу „Кооп менаџмент“, или управљање задругама, још 2001. године.

Није тачно да је то једини пројекат који је био изван сточарства, нити знам за шта су та средства по кредиту Светске банке била намењена. Био је јавни конкурс, а ја подсећам народног посланика Маријана Ристичевића да погледа још једну стратегију која је исфинансирана у нешто већем износу од тога, која се такође односи на задругарство и која има једну публикацију која је објављена, која представља адресар задруга у Србији у 80% или 70% текста. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић, повреда Пословника.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштована председавајућа, указао бих на члан 108, да се о реду на седници Народне скупштине стара председник Народне скупштине, из угла да би заиста био ред да се уважени проф. др Миладин Шеварлић, његов морални и сваки други интегритет, заштити од ових заиста, како да их назовем, бахатих и неморалних оптужби једног човека који би одавно требало да је у затвору. Знам да ви знате ово о чему ја говорим. Знамо да је Маријан Ристичевић стручњак за робне резерве, знамо да су се његове фирме бавиле тим пословима... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Повреда Пословника не даје вам за право да ви сада говорите о Маријану Ристичевићу. Рекли сте шта сте имали. Не могу да штитим појединачно посланике од оптужби других посланика. За увреде могу, али када су експлицитно изражене. Не могу да утврдим о чему се овде ради. Покушавам.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

Нема реплике на повреду Пословника.

(Бошко Обрадовић: У више наврата ме је прозвао именом и презименом.)

Ако можете да пустите председавајућег да води, а ако не, да изађемо ми сви напоље, а ви сами водите седницу. То би било исто иновативно решење.

(Бошко Обрадовић: Нека настави Маријан Ристичевић.)

Молим посланика Бошка Обрадовића да се кандидује на следећим изборима и да има толику већину да га и изаберу посланици за председника. Са задовољством ћу радити нешто друго, није проблем. Али предуслов је да неко победи на изборима. То је мали предуслов – да убедимо грађане да гласају за нас, довољан број.

Само моменат, имам шуме како даље да водим седницу; ко је тражио реплику, ко је тражио повреду Пословника, ко је шта.

По ком основу сте ви тражили, господине Ристичевићу? Да одговорите Шеварлићу, је л' тако?

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, у складу са чланом 104. имам право на реплику јер ме је Шеварлић прозвао неколико пута. Речено је да ја не говорим истину.

Ево овако, исплаћено је 57.351 евра и 97 центи. Ово је извештај где пише – корисник је тражио повећање активности по завршетку уговора 31.10.2011. године. Дакле, из тог СТАР пројекта господин је добио 57.351 евро и овде пише – консултант, поново поменути господин, са износом од 4.518 евра. Изволите, саберите то, и то му је мало било. Ево његових потписа на захтевима за исплату. Што је интересно, у једном од захтева велики заштитник ћирилице се обраћа латиницом. Дакле, ово је његов потпис, ово је све.

Сада ви мени објасните ко је овде лицемер и ко не говори истину. Ово је већ други пут да приказујем ове папире и ово није случај само за најмлађег Титовог одборника. Ово је цела та посланичка група која сада прелази код Ћиласа. То је десна рука Ћиласа, која покушава, између осталог, и мене да криминализује.

Да, ја сам наредио контролу робних резерви. Да, господин Арсић зна, пронашли смо мањак од 80.000 тона. Мањак који мени желите да припишете је био у Крчедину, 22.500 тона. И, гле чуда, он је припао, силос је припао Добривоју Суџуму, помоћнику господина Милосављевића. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Миладин Шеварлић.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Захваљујем.

Најпре реплика на излагање Бошка Обрадовића.

ПРЕДСЕДНИК: Ја сам вам дала на Маријана Ристичевића.

МИЛАДИН ШЕВАРЛИЋ: Дозволите, молим вас.

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Не могу да дозволим, не може у истој посланичкој групи, лепо пише у Пословнику.

Ово би била злоупотреба и онда би СНС реплицирала једна другој у читавом заседању. Никад се то не би завршило.

Немојте говорити у исто време. Покушавам да вам помогнем.

Не можете да реплицирате посланику из своје посланичке групе, лепо пише у Пословнику. Они су иста посланичка група.

Дајем паузу од пет минута, пошто ово не води више ничему. Ово је постала општа свађа.

Крај је са репликама. Све смо објаснили. Свима је све јасно и свима је све нејасно.

Да вас подсетим, радимо амандмане на Предлог закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину. Мислим да смо то сви заборавили, а поготово гледаоци.

Реч ће после паузе добити искључиво Неђо Јовановић јер жели да говори по амандману, искрено се надам.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, имате реч.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председнице.

Уважена гувернерко, Посланичка група СПС категорички стоји на становишту да овај амандман не треба прихватити, јер је апсолутно неутемељен. Неутемељен је јер је заснован на јефтином политичком маркетингу с једне стране, а с друге стране на нестручности или непознавању позитивних прописа.

Хајде да кренемо од почетка. Ја ћу користити време посланичке групе.

Прво и основно, девизна клаузула је законска категорија и она је као правни институт садржана у одредбама Закона о облигационим односима. Уколико неко жели да изменама и допунама Закона о облигационим односима избрише институт девизне клаузуле, онда ће обесмислити суштину облигационог права.

Девизна клаузула као институт постоји од савременог законодавства, када је Облигационо право дефинисано и систематизовано кроз одредбе Закона о облигационим односима на савремен начин, још од 1982. или 1984. године. Према томе, девизна клаузула мора да постоји и она је неминовност. Ако ћемо јефтиним политичким поенима да то доводимо у сумњу, онда је то директно подривање правног поретка и правосуђа Републике Србије.

Ја морам само једну ствар да истакнем, а јако је важна, због грађана Србије. Нема корумпираности судија од банака. То није истина. Пракса, и то судска пракса, указује на недвосмислен начин да су судови донели пресуде против банака у задњих неколико месеци, и то пресуде где су физичка лица били тужиоци, када су устали са тужбама против банака за стицање без основа, па су тражили да им се врати нешто што им, наводно, припада, а банке су то наводно неосновано одузеле или се неосновано обогатиле, за некакав износ трошкова, провизија, по основу кредитних линија, уговора о кредиту итд. Ја верујем да је то вама сигурно познато.

Међутим, судска пракса настоји да буде уједначена. Једино судови овај проблем могу да реше. Проблем швајцарских франака и кредита који су подигнути односно уговорени у швајцарским францима изузетно је комплексан и сложен. Бројна саветовања, бројни семинари правника, судија, адвоката указали су на то да једино кроз судску праксу можемо доћи до неког решења, а то решење се још увек нигде не назире. Систематизовати га тешко можемо, због тога што ћемо доћи у некакав други проблем, а тај проблем може да буде мултиплициран са тешким последицама.

Према томе, да се манемо ми јефтиних политичких поена и јефтиног политичког маркетинга. Ово је проблем који ће се решавати, наравно, уз помоћ НБС, али је главни терет решавања овог проблема на правосуђу и на судовима.

Сушта лаж и апсолутна неистина је то да су судије доносиле пресуде у овом правцу против банака. Није ни то тачно. У првом степену је било устројство судске праксе тако што су два првостепена суда у Београду донела пресуде којима се признаје или усваја тужбени захтев физичких лица по основу накнаде штете, где се штета на неки начин образлаже кроз стицање без основа или други вид штете, опет везано за швајцарске франке. Ожалбене су те пресуде. Чекају се одлуке по жалбама.

Према томе, грађани треба да знају да онај ко указује на овакве ствари, износи овакве лажне или неистините податке, јесте апсолутно неко ко није добронамеран и ко не жели добро ни држави Србији, а нарочито правосуђу Републике Србије.

Ово сам морао да изнесем због тога што је то један шири контекст, имајући у виду да ни образложење амандмана нема утемељење у закону, него има утемељење у једној политичкој причи, политичком памфлету.

Зато сматрам да амандман треба одбити. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Срђан Ного.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик мр Иван Костић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бошко Обрадовић.

Да ли желите реч? (Да.)

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштовани грађани Србије, мени је изузетно драго да сте сви били сведоци једног мука актуелног гувернера НБС Јоргованке Табаковић на свих десет питања која сам јој поставио. Она одлично зна да је све о чему сам говорио апсолутна истина и зато не сме да одговори ни на једну моју констатацију, а камоли на које моје питање.

Мени је драго да су грађани Србије имали прилику да се увере да Јоргованка Табаковић нема одговор на питање зашто је Србија једина земља од 14 земаља где су пласирани кредити индексирани у швајцарским францима у којој тај проблем није решен и ти кредити нису проглашени за незаконите, недозвољене, непоштене и пљачкашке.

Због свега тога у овом тренутку траје протест Удружења банкарских клијената ЦХФ Србија на више места у Београду и завршава се штрајком глађу више од 39.000 породица које имају проблем кредита индексираних у швајцарским францима, а видећемо колико ће породица сада имати и здравствени проблем од ових 39.000 зато што ће ступити у штрајк глађу, јер су људи принуђени да се боре на тај начин против судова и НБС који неће да реше њихов проблем, као што је решен у других 13 земаља које су имале ове кредите.

Наравно, када је у питању било каква финансијска проблематика или трансакција Српског покрета Двери, ако има нешто спорно, учили смо од најбољих, од Српске напредне странке, од оних који најбоље знају како се перу паре и како 40.000 динара у кешу, које си узео на други начин, даш неком свом члану да уплати за твоју предизборну кампању и тако седам хиљада њих пута 40.000 динара и два милиона евра опереш из црних фондова којима си опљачкао овај народ и државу.

Дакле, ако неко зна како се перу паре и извлаче из државног буџета у личне страначке, кумовске и братске џепове, онда је то СНС и Александар Вучић. Учили смо од најбољих у том смислу.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Учили сте ви од Милована Бркића и све што причате прочитали сте у Таблоиду, тако да грађани Србије знају. Све те ваше велике демагошке приче о Јоргованки Табаковић, о Вучићу, о СНС итд., то сте прочитали код Милована Бркића, човека који бесомучно износи свакога дана најгоре могуће увреде на рачун Александра Вучића, његове породице и свих нас који припадамо СНС.

Што се тиче штрајка глађу, пошто видим да много бринете за грађане Србије који најављују штрајк глађу, занима ме да ли ћете се придружити том штрајку заједно са члановима ваше посланичке групе. Некако не би било витешки и не би било хришћански, не би било људски да људи гладују, а да ви чекате 14 часова и паузу у раду Скупштине да се спустите у скупштински ресторан и да ручате.

Дакле, ако 39.000 породица у Србији, како ви кажете, штрајкује глађу, ја вас молим да се солидарисхете са њима и да покажете да сте заиста у пуној мери на њиховој страни.

Такође, могу да вам дам једну сугестију како тим грађанима можете непосредно да помогнете. Све оне силне милионе евра које сте добили, мало од ДСС-а, мало од ДС-а поделите са тим грађанима који су сада у финансијским невољама. Сигурно да ће им бити лакше.

Само у 2004. години, ево, и тиме завршавам, госпођо Гојковић, „Колубара“ је исплатила Српском покрету Двери, тада су били неко Удружење грађана Српски сабор Двери, 4,2 милиона динара када је директор „Колубаре“ био Владан Јовичић, а „Колубара“ бележила рекордне губитке. Само у 2004. години забележила је губитак од неколико милијарди динара.

Дакле, мало те паре које сте добили од жутих, од ДСС-а, од свих тих из ДОС-а мало поделите са тим грађанима. Немојте све да присвајате за себе, сигуран сам да ће то бити најефикаснија подршка тим људима. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајућа.

Као што видите, седим сам у посланичким клупама где седе народни посланици из Двери зато што су остали народни посланици из Двери управо на протесту ЦХФ Србија и пружају пуну подршку њиховим оправданим захтевима да се коначно заустави банкарска пљачка свих оних који имају кредите индексирани у швајцарским францима.

Сам ћу се лично придружити овом протесту чим буде проглашена пауза и пружити им пуну подршку, као што сам то увек до сада чинио и као што ћу то и убудуће чинити.

Што се тиче ових других ваших симпатичних изјава, ево, ја ћу да вам помогнем да разумете однос Манастира Хиландара према Српском покрету Двери и да цитирам мишљење. Ако сте икада били у Манастиру Хиландару, а не сећам се да је Александар Вучић био, а не знам да ли је Војислав Шешел био, али то је сада друга тема, али ако сте били тамо, онда сте сигурно упознали најважнијег духовника Манастира Хиландара, недавно упокојеног старца Кирила, који је овако рекао када су Двери ушле у политику, шта жели Дверима и шта мисли о Дверима.

Каже: „Ради се о истински национално и духовно одговорним људима. Они ће доследно и до краја спровести програм духовне и материјалне обнове Србије. Верујем да су ови млади људи, који су се већ доказали на бранику вере и нације, истинска будућност Србије“. Отац Кирило, Хиландарац, за свакога ко је икад био на Хиландару највећи духовник овога манастира последњих неколико деценија, рекао је ово о Српском покрету Двери, па нека сада грађани Србије процене да ли ће да верују Маријану Ристичевићу, који је овде у Народној скупштини да не би

био у затвору и који уместо да је он носио наногицу, доделио је наногицу својој жени на коју је преписао да буде директор његових лоповских фирми или Александру Мартиновићу, који је шест пута исти свој рад пријављивао под другим именом и тако се правио великим научником и стручњаком. Дакле, са једне стране отац Кирило Хиландарски, с друге стране Маријан Ристићевић и Александар Мартиновић.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋА: Хвала, народни посланиче.

Реч има народни посланик Александар Мартиновић, реплика.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Ове информације о Миловану Бркићу не вреди човек ни да коментарише. Овде се поставља једно много озбиљније питање. Да мало ми почнемо да причамо о озбиљним темама, да се манемо ко је био на Хиландару а ко није био на Хиландару. Овде се поставља једно кључно питање – због чега су грађани Србије уопште дошли у ситуацију да се задужују код банака, без обзира којих, домаћих или страних, да би купили стан, да би купили белу технику или да би платили школовање својој деци? Сигурно не због Александра Вучића и сигурно не због Јоргованке Табаковић, него због оних који су водили Србију од 2000. до 2012. године, када су иначе ти кредити и узимани.

Дакле, овде се поставља питање ко је грађане довео својом неодговорном економском и фискалном политиком у ситуацију да своје елементарне животне потребе задовољавају тако што ће узимати кредити од банака.

Пазите, то су кредити који иду директно у потрошњу. То нису кредити који иду за производњу, него за потрошњу. Дакле, ко је грађане довео у ситуацију да узимају те кредити да би уопште могли да преживе? Господине Обрадовићу, исти они који су вас финансирани.

Кажете да не говорим истину! Ево, ово су званични подаци Министарства финансија у периоду од 2008. до 2011. године. Госпођо Табаковић, каже, дотације невладиним организацијама из буџета Републике Србије: Министарство за дијаспору Српски сабор Двери – 300.000 динара, Министарство вера – 400.000 динара, Министарство за дијаспору – 300.000 динара. То је укупно милион динара само у једној години. Значи, два пута од Министарства за дијаспору и једанпут од Министарства вера.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Милорад Мирчић, повреда Пословника.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Рекламирам члан 101. и апелујем на вас, госпођо председниче, да направите паузу, што вам даје могућност и овај члан. Ово стварно поприма бесмисао када расправљамо о људима који се налазе у реалним проблемима.

Овде смо чули да провејава сама чињеница да је то 30.000 чланова породица. Господо, немојте да гледате те људе као потенцијално бирачко тело које ће гласати за вас. Ви с друге стране, не посматрајте те људе да можете на тај начин да њихов проблем ставите негде при крају, па да се не осврћете на те проблеме.

Мислим да би било веома корисно да направите једну паузу од минут-два и да прекинемо са злоупотребама овде у овом парламенту, јер ти људи који су спремни на штрајк глађу, стварно имају своје реалне проблеме.

Било би добро да у што скорије време изађу и представници Народне банке и новоизабрани министар као експерт да видимо да ли постоји могућност да се делу тих људи који су у реалним проблемима помогне. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, али морам прво реплике да дам посланицима, па ћемо размислити о паузи, која се ионако приближава.

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Ми нисмо имали намеру да се мешамо у ову расправу, поготово не да злоупотребљавамо чињеницу да људи данас штрајкују због ових кредита који су узети у швајцарским францима.

Ми смо Бошку Обрадовићу одавно рекли све што је требало да се зна. Ми смо ти који смо први рекли да је он захваљујући Скоту ушао у Народну скупштину.

Истина је да је Шешел први изнео информације о томе колико је средстава која су била намењена за кампању Бошко Обрадовић потрошио, односно опрао, тако што их је уплаћивао, замислите, електричарима, па адвокатима итд.

Не знамо заиста шта је требало Бошку Обрадовићу да у ову своју расправу са колегама из владајуће већине помиње др Војислава Шешелја. Да ли је био у Хиландару или није био у Хиландару Војислав Шешел мање је важно, а много је важније да када буде у Хиландару, Војислав Шешел сигурно неће опљачкати Хиландар. Неће украсти тамо 5.000 евра, неће се тамо лажно заклети да никада неће правити странку, већ ће наравно отићи као сваки смерни верник и са прилогом и са, ако треба, неким обећањем које ће сигурно испунити.

Дакле, Бошко Обрадовић не треба да се хвали чињеницом да је био на Хиландару, јер је тамо био и украо 5.000 евра. Хвала.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Колега Обрадовићу, Маријан Ристичевић, реплика.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, молим камермане. Бошко Обрадовић је познат по храбрости посебно кад примењује ментално и физичко насиље над женама.

Дакле, он не преза од тога да им физички и психички угрози здравље.

Ово је потврда од Министарства правде 30.5.2018. године да моја супруга није ни на каквим мерама и нема никакву наногицу. Може сам де се увери. Ја о његовим супругама нећу причати. Већ сам рекао да ћу поштовати његову породицу.

Међутим, рекао је још пуно неистина. Говорио је, овде је уверење да не дугујем ништа држави, овде да никад нисам имао никакве фирме, овде да никакав пословни однос никада нисам имао са робним резервама. Ви се, колега Арсићу, сећате оне контроле са 80.000 тона када смо његове коалиционе партнере, па можда и Ђиласа самог, ухватили у мањку од 80.000 тона.

Одатле је уследио реванш и оптужба ничим утемељена, а овде је неколико потврда да ништа не дугујем, да никад нисам звао, никад нисам ушао тамо, али очигледно то Бошку Обрадовићу није било довољно.

Е сада, нисам ја измислио Хиландар, то је Милош Стојковић, човек од вере, верски службеник. Он тврди, на страну Глишић, бивши његов партнер, али један теолог кад тврди да је неко за једну породичну организацију узео пет хиљада евра, заклео се на Тројеручицу и уместо породичне организације направио странку, ја хоћу да верујем да је тај верски аналитичар у праву. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, гувернер, госпођа Табаковић.

Изволите.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Људи који протестују везано за свој проблем у швајцарцима не помињу НБС јер знају шта је урадила. Ја не разумем фасцинацију господина Обрадовића гувернером, односно са мношвом, овакво острашћено прозивање, позивање, обраћање.

Ја сам озбиљна госпођа у 58-ој години. Молим вас, упристојите се, приведите своје понашање теми, месту где се налазимо, а пре свега реалним проблемима људи који имају проблем у швајцарским францима.

У августу 2012. године сам постала гувернер. У мају 2013. године, знајући са каквим се проблемима суочавају ти људи, НБС је донела две препоруке банкама од којих се једна односила на неодредиве елементе једностраног повећавања камата, а друга на начине како се олакшава отплата кредита у швајцарским францима.

Неки слични, недобронамерни, наговарали су људе да не разговарају са банкама о томе. Петнаестог јануара 2015. године, када је вредност швајцарског франка нагло скочила, довела је до реакција НБС, која је 24. фебруара донела четири модела којим се банкама налаже да у зависности од сваког појединачног случаја преговарају са грађанима, омогућавајући им све олакшице које произилазе из њиховог стања и уговорног односа, који ће им олакшати отплату кредита. Многи који су озбиљно схватили и намеру државе, али и банке, ушли су у те разговоре и добили су олакшавајуће околности.

Тог тренутка је и препорука о том једностраном повећавању камата из 2013. године постала обавезна, по којој су, понављам, банке вратиле корисницима кредита, а на основу одлуке НБС, 5,13 милијарди динара.

Реците ми ви сада ко се овде бави политиком, промоцијом, а ко предузима конкретне активности.

Када су такође слични добронамерни оснивачи удружења за заштиту, а сами претходно на неке необичне начине решавајући сопствене кредите, али не и за своје чланове удружења, наставили да људе наговарају да ће се тај проблем решити на другачији начин, још једном је на иницијативу тада премијера, господина Александра Вучића, Министарство финансија окупило за сто све чланице, па и те заштитнике грађана, и донели смо заједничке препоруке где ће се сви корисници кредита третирати према сопственим проблемима у којима се налазе. Банкама је дат налог, молба и препорука да цене статус и способности сваке породице да отплаћује те кредите.

Они који износе неистине да је овај проблем решен свуда, не знам да ли заслужују икакво поштовање од било кога. Сваки грађанин може да уђе на сајт сваке централне банке, сваког удружења грађана, од Словеније, преко Пољске и осталих и да види да ли су се и како ти проблеми решавали, али је то колега одлично објаснио, и господин Арсић и Мартиновић, и у какву је то правну несигурност увело земље где се држава или непозвана НБС меша у међусобне уговорне односе између банака и корисника кредита.

Можете бити и грубљи него што јесте, али не можете да поништите истину и чињенице о томе шта је држава Србија, њена влада, Министарство финансија и НБС предузела.

Ја о овој теми више нећу одговарати, а ви ако имате нешто посебно да ме питате, позовите ме у ходник, можда ћу знати да вам одговорим на то питање. Мене није страх да ми се приближите, мада знам да сте насилни.

(Радослав Милојичић: На шта ово личи? Повреда Пословника.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По Пословнику, народни посланик Милојичић.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Господине Арсићу, рекламирам члан 107. и рекламирам члан 108.

Да ли је могуће да сте ви остали неми на ово да је гувернерка рекла за посланика да је насилник и свашта још? На шта ово личи? Ово јој није СНС. Ово је Народна скупштина и овде су посланици који су изабрани од грађана Србије. Није рекла никоме из Посланичке групе Демократске странке, али сте ви у обавези да реагујете на тако нешто. Заиста нема смисла.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Милојичићу, проверићемо, али ви само што сте утрчали у салу, одмах сте тражили повреду Пословника. Није вас било.

(Радослав Милојичић: Шта вас брига кад сам ја ушао у салу?! Ко сте ви да одређујете кад ћу да долазим?!)

Не вичите на мене, господине Милојичићу, молим вас.

(Радослав Милојичић: Да назива неког грубијаном и насилником?!)

Није госпођа Табаковић тако нешто рекла. Проверићемо. Ја нисам чуо.

(Радослав Милојичић: Нисте чули?!)

Лепо сам вам одговорио.

Још једно питање – ви сте колеги Обрадовићу адвокат, је л' тако?

(Радослав Милојичић: Шта вас брига?!)

Мене то уопште није брига, него коначно покажите да сте у коалицији, ништа више.

По Пословнику, Александар Марковић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем.

Члан 106, члан 108. Не могу да верујем да сте дозволили претходном говорнику да урла са свог места на једну даму, госпођу Табаковић.

Желим да му кажем, као што је он малопре приговорио да ово није СНС, не, ово није Савез за Србију коме он припада.

Када је реч о насилницима – шта је нејасно у томе што је госпођа Табаковић рекла да ми знамо насилну природу Бошка Обрадовића? Шта је нејасно у томе? Па цела Србија зна да је насртао на жене у РИК-у. Цела Србија зна да је насртао на жене новинарке испред зграде Пинка својевремено. Шта је нејасно у томе?

С друге стране, верујем да се претходни говорник препознао лично у одредници насилник. Па цела Србија зна да је он са својим „тигрићима“,

како су их звали у Смедеревској Паланци, нападао човека од 63 године. Цела Србија то зна.

Молим вас, мислим да је требало да реагујете и минимум опомену да му дате.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Члан 116. је повређен зато што је малопре Јоргованка Табаковић, гувернер Народне банке, не знам по ком основу говорила скоро пет минута.

Дакле, у расправи смо о појединостима, говоримо о амандманима. Иста права и обавезе, када је реч о амандманима, има представник предлагача, као што имају народни посланици.

Разумем ја жељу и потребу да се ко зна шта каже, али ту исту жељу и потребу често имају и народни посланици, али не могу да говоре више од два минута. Дакле, ако је реплицирала, то је два минута. Ако је по амандману, то је два минута. А да сабира два плус два и још пола, тако не може. А цео дан нам је у четвртак причала како се она сећа себе као народног посланика, како она зна Пословник, па се позивала на своја посланичка права, пословничка права итд.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Радета, то је моја грешка, а не госпође Табаковић.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Па ја указујем на вашу грешку, наравно, али морам да објасним како је грешка направљена.

Господине Арсићу, молим вас, јесте госпођа Јоргованка рекла у петак да је у љубави и рату све дозвољено, али ово није ни љубав, ни рат. Ово је Народна скупштина Републике Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Госпођа гувернер је по више основа имала право на реплику.

(Вјерица Радета: Откад се то сабира?)

Могао сам да бирам да ли на свако излагање где би гувернер био прозван да дајем два минута, а то би потрајало можда и двадесетак минута. Ево, прихватам да је то моја грешка. Одсад ћу да водим рачуна о томе, а измерићемо ефикасност те моје одлуке.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни? (Не.) Хвала лепо.

Сада одређујем паузу.

Настављамо са радом у 15.00 часова.

(После паузе – 15.00)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо са даљим радом.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Миљан Дамјановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Дамјановићу, изволите.

МИЉАН ДАМЈАНОВИЋ: Хвала.

Дође време да прођу све могуће реплике, повреде Пословника итд.

Што се тиче закона који иначе долазе у наш парламент, може се пластично, онако у стиховима рећи – теоретски закон лепо звучи, малчице је друкчије у пракси. На само пар минута од нашег дома налази се београдска Пословна школа и највећи проблем те школе јесте директор Високе школе струковних студија. Поред десетине просветних, финансијских, буџетских и многих других инспекција, чак и коначне одлуке Агенције за борбу против корупције, доказаних малверзација, стиче се утисак да се закони које доносимо у овом парламенту не примењују у пракси. Поставља се логично питање – зашто ми те законе доносимо уколико извршни орган селективно одређује када ће га применити и на коме?

Још децембра 2017. године, што се може видети овим предметом, Агенција за борбу против корупције каже – утврђено је да је решењем в.д. директора Агенције, под бројем тим и тим, изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције директора школе, јер сте поступили супротно одредбама ...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Дамјановићу, није закон о систему образовања.

МИЉАН ДАМЈАНОВИЋ: Ко је рекао да је тај закон?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Знам, али свој амандман морате да образложите.

МИЉАН ДАМЈАНОВИЋ: Ја говорим о финансијским малверзацијама и говорим о томе...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: То када буде било на дневном реду, немам ништа против.

МИЉАН ДАМЈАНОВИЋ: Господине Арсићу, ја објашњавам...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Не објашњавајте ви ништа.

МИЉАН ДАМЈАНОВИЋ: Ја објашњавам да се за законе који се доносе, као и за овај који ће се сада донети, поставља питање да ли ће бити

примењив у пракси и дајем конкретан пример како се одређени закони, који постоје, апсолутно не примењују када су неки људи заштићени као бели медведи. Јавност треба бити упозната...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Дамјановићу, молим вас, вратите се на тему дневног реда.

МИЉАН ДАМЈАНОВИЋ: Господине Арсићу, за разлику од претходника који су говорили о Хиландару, ја макар говорим...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Говорили су у репликама и трудили су се да макар мало говоре нешто о финансијском тржишту. Ви ништа о финансијском тржишту нисте рекли.

МИЉАН ДАМЈАНОВИЋ: Управо говорим о томе како се злоупотребљавају одређене функције у друштвеним и државним институцијама. Не видим разлог да ме прекидате.

Ја ћу објаснити кроз овај пример како је на пример уговор на даљину склопила Београдска пословна школа са „Симпом“ и никада није враћен, а ради се о милионским износима и вредностима или на пример како је иста та школа, која је у буџетском систему Републике Србије, у јуну 2014. године дала донацију Фондацији Драгице Николић у вредности од 400.000 динара. Да ли су то уговори? Јесу. Да ли су дали? Јесу. Шта вам овде није јасно?

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Објаснићу вам сада, пошто очигледно нисте прочитали закон.

(Миљан Дамјановић: Наравно да јесам.)

Изгледа ми да нисте. Ви причате о Закону о облигационим односима. Овде је реч о закону који регулише област финансијских услуга које могу да пружају само лица која су за то регистрована. Ниједно лице које сте ви споменули није регистровано у смислу закона о пружању финансијских услуга.

(Миљан Дамјановић: Хоћете ли ме пустити да говорим или нећете?)

Можете да говорите само у оквиру тачке дневног реда и у оквиру вашег амандмана. Не одређујем ја шта ћете да говорите, него одређује Пословник. Ја сам дужан да примењујем Пословник.

(Миљан Дамјановић: Ја сам, за разлику од оних који читају све време данима и слушах исте текстове, покушао да објасним како се у пракси не примењују... Не видим разлог зашто би у овом закону...)

Колега Дамјановићу, то је било у вези реплика. Знате, када је реплика, онда је другачије.

(Миљан Дамјановић: Реплика је настала када је колега Бошко Обрадовић, који није говорио у складу са законом о ком је говорио, дошло до тога да се расправља где су нечије паре нестале. Не видим разлог зашто

ме сада прекидате, а алармантно јесте како једна буџетска организација користи...)

Захваљујем, колега Дамјановићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Никола Савић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Савићу, изволите.

НИКОЛА САВИЋ: Даме и господо народни посланици, ја сам у свом првом амандману говорио о томе колика је брига ове владе за пружање финансијских услуга грађанима Србије. Данас када се оде у било коју банку, када потписујете било који уговор који се односи на неку финансијску трансакцију, ако сте уопште у прилици да тако нешто приметите, прво што вам пада у очи јесте да видите неке реченице, речи које су исписане ситним фонтом. Неке најважније ствари и најнеповољније ствари које су у том уговору, а које се односе на клијента, исписане су ситним фонтом, неке се чак налазе у неким уговорима на маргинама, а неке ствари налазе се и у фусноти. То није само случај са банкарским услугама, него и са било којим другим стварима где грађанин има потребу да потпише неки уговор који се тиче неке финансијске трансакције.

Дакле, видимо да, сада када вршимо ове, хајде да кажемо, класичне трансакције, постоји милион зачкољица, милион замки, милион начина да се обману грађани, да се обману клијенти, а шта ли ће се тек онда десити када заживи овај закон, када почне уговарање на даљину као што је то предвиђено овим законом.

Један наш колега посланик, посланик владајуће већине, Мехо Омеровић изгледа да је буквално схватио предлог овог закона, па је покушао на даљину из тоалета да плати ствари које је узео у фри-шопу. Међутим, очигледно да закон, пошто још није донет, није донет ни у ЕУ и знамо шта се десило, а то наш народ назива крађом.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Филип Стојановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Марина Ристић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Ристић, изволите.

МАРИНА РИСТИЋ: Даме и господо, поштовани народни посланици, наставићу своје излагање о Предлогу закона о заштити корисника финансијских улога код уговарања на даљину.

Нажалост, закључак је да је ово још један од закона ЕУ који је само преведен. Овом приликом морамо да похвалимо гувернерку јер је ангажовала одличне преводиоце, па је закон преведен тако да је разумљив

и лаицима. Свакако има боље преводиоце од оних које ангажује Влада, а можда су само сналажљивији јер су увидели да су готово све тачке потпуно исте као у већ постојећем закону. Ако је тако, онда имају похвале за сналажљивост јер је она веома важна у дипломатским круговима, овде у Скупштини, па и у фри-шопу када је потребно брзо да се реагује, да се смисли реплика, доскочи противнику. Сналажљивост сама по себи није лоша и може да помогне да се далеко догура животу, па и у политици. Проблем настаје када се користи када не треба, па се изазове дипломатски скандал и то због мало козметике. Знате како кажу – мање је више. А овај пут је настала громада која ће се тешко заташкати.

Ми српски радикали оштро се противимо увођењу закона ЕУ, а нарочито на овај начин под паролом транспарентности, под паролом озбиљне студије и тешког и самопрегорног рада. Још једном, преводиоцима свака част. Како год да сте радили, ви се нисте обруkali. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Зоран Деспотовић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Деспотовићу, изволите.

ЗОРАН ДЕСПОТОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, кроз овај амандман а везано за предлог финансијских закона о којима говоримо у име грађана Србије, СРС вас пита и тражи одговор – да ли је тачно да ове стране банке које држе монопол у Србији плаћају преко 450 различитих провизија на банкарске трансакције, како за приватна тако и за физичка лица, правна, пардон? Да ли сте проверили да ли су те провизије законите? По нашим информацијама мислим да нису. И зашто се не изврши контрола, а све у циљу заштите грађана Републике Србије?

Да ли је тачно да је у Србији за електронско плаћање накнада шест пута већа него у ЕУ, а преписујемо и усаглашавамо законе са ЕУ? Зашто сте дозволили по питању платних услуга на релацији трговац – потрошач да то тек сада решавате? Зашто се морало чекати пуних шест година када сте ви могли да решите то за два дана кад сте постављени?

Овде су грађани оштећени јер су пуних шест година плаћали већу провизију, јер су трговци ту разлику урачунавали у цену производа. Тако су и банке шест година зарађивале на рачун потрошача.

Док грађане Србије не ослободите монопола страних банака, и док не оснујете домаћу развојну банку у државном власништву која ће развијати и привреду и пољопривреду и која ће радити за интерес грађана Србије... Тада ће и вама лакше бити да браните интерес домаће банке и

грађана Србије, наравно, а не да вам приписују да штитите стране банке и њихов капитал.

На крају, ово што је посланик Омеровић урадио чином крађе за време великог поста Рамазана је пре свега велики грех, а још веће понижење за овај дом и Републику Србију. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Миљана Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Томислав Љубеновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Љубеновићу, изволите.

ТОМИСЛАВ ЉУБЕНОВИЋ: Хвала.

Посланичка група СРС је поднела амандман на члан 1. Предлога закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину. Чланом 1. овог предлога закона дефинисан је предмет закона. Ми смо амандманом предложили да се текст усвоји и начин отварања измени и да буде усвојен текст – услови и начин реализације.

Сматрамо да, да је предлагач прихватио овај амандман, био би на бољи и прецизнији начин дефинисан предвиђеним појмом, тј. биће јасније да се ради о условима и начину реализације и заштити права корисника финансијских услуга код уговарања финансијских услуга коришћењем средстава комуникације на даљину.

Електронско пословање је омогућило пораст пружања финансијских услуга на даљину и има својих предности и може допринети уштеди времена грађанима, али и финансијских средстава. Општи је закључак да су грађани и привредни субјекти отворенији за коришћење модерних начина плаћања и сходно томе се може очекивати да ће се у будућности информационе технологије све чешће користити у закључивању нових уговора. То су ствари које са собом носи данашње доба и ми из СРС у том смислу и посматрамо овај закон.

Овај амандман смо поднели како би текст био што прецизнији. Сматрамо да је предлагач требало да прихвати наш амандман, јер би се тиме заиста добило на квалитету закона, а квалитет закона је битан због грађана и привреде Републике Србије. То треба да буде приоритет представницима власти у Србији.

Очекујем да ће усвајањем закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину Мехо Омеровић следећи пут на даљину плаћати са неког лепшег, пристojнијег места, да то буде из парка, баште, уместо тоалета.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Божидар Делић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Весна Николић Вукајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Белачић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Момчило Мандић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Петар Јојић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Данијела Стојадиновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Стојадиновић, изволите.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Госпођо гувернер са сарадницима, ја сам поднела амандман на Предлог закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину.

Амандманом се предлаже допуна члана 1. ставом 2, како би ова одредба била потпунија и предмет закона јаснији, а прецизнијом законском формулацијом бисмо омогућили лакшу контролу спровођења закона. То је била наша намера, а с обзиром на то да није прихваћен, ја бих још нешто додала око ове теме.

Јасно је да је један од приоритета рада Владе унапређење коришћења информационо-комуникационих технологија на првом месту у привреди и јасно је да је у Србији из године у годину приметан пораст употребе платних картица и тај позитиван тренд се очекује и у наредном периоду. Са тим се слаже и Привредна комора и то показује и седам милиона платних картица са тенденцијом пораста овог броја. Циљ јесте повећање процента безготовинског плаћања, а брз развој информационих технологија и телекомуникација непосредно уводи новине и у области платних картица.

Чули смо од колега из других посланичких група да је ту просто разлика у коришћењу платних картица између већих места, градова, Београда и да је њихово коришћење у мањим местима нешто мање, што ће вероватно у неком будућем периоду бити промењено.

Овим законом први пут се пружа целовита заштита финансијских услуга и свеобухватно ће бити уређена права корисника финансијских

услуга. Стога се Посланичка група СПС у потпуности слаже са овим, и у дану за гласање гласаће за ове законе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко по овом амандману жели реч? (Не.)

Поштоване даме и господо народни посланици, примили сте оставку народног посланика Жељка Сушеца на функцију народног посланика у Народној скупштини Републике Србије и извештај Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања Народне скупштине поводом разматрања ове оставке који је утврдио да је подношењем оставке наступио случај из члана 88. став 1. тачка 2. Закона о избору народних посланика и предлаже да Народна скупштина у смислу члана 88. ст. 3. и 4. тог истог закона констатује престанак мандата овом народном посланику.

Сагласно члану 88. став 1. тачка 2. и ст. 3. и 4. Закона о избору народних посланика, Народна скупштина, на предлог Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања Народне скупштине, констатује да је престао мандат пре истека времена на који је изабран народном посланику Жељку Сушецу даном подношења оставке.

Сагласно Закону о избору народних посланика, извршиће се попуњавање упражњеног посланичког места у Народној скупштини.

На члан 1. амандман са исправком поднео је народни посланик Милетић Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милисав Петронијевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Мирјана Драгаш.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Снежана Пауновић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Звонимир Стевић. Изволите, колега Стевићу.

ЗВОНИМИР СТЕВИЋ: Поштовани председавајући, уважена госпођо гувернер, даме и господо народни посланици, на Предлог закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину подносим следећи амандман – у члану 1. Предлога закона после става 1 додаје се нови став 2, који гласи – корисником се сматра физичко лице које на основу уговора на даљину користи или је користило финансијске услуге или које се пружаоцу услуге обратило ради закључења тог уговора и коришћења тих услуга у сврхе које нису намењене његовој пословној

или другој комерцијалној делатности, предузетник у смислу закона којим се уређују привредна друштва и пољопривредник који је носилац или члан пољопривредног газдинства у смислу закона којим се уређују пољопривреда и рурални развој.

Као образложење наводим – амандманом се предлаже допуна одредбе члана 1. Предлога закона тако што се овим чланом дефинише појам корисника финансијских услуга код уговарања на даљину.

Предложеним амандманом се додаје нови став 2. у члану 1, који м се ближе дефинише појам корисника финансијских услуга уговорених на даљину. Сматрам да је потребно у члану 1, којим се дефинише предмет закона, истовремено дефинисати и ко су корисници финансијских услуга уговорених на даљину коришћењем електронских средстава комуникације.

Закон предвиђа да корисници ових услуга могу бити физичка лица, с тим да роба или услуга коју су уговорили путем интернета, телефона, мејла служи искључиво за приватне потребе, а не за препродају или обављање неке делатности, затим да то могу бити и предузетници, у случају да уговорена услуга или роба нису намењени обављању предузетничке делатности. Такође, сада се уводи могућност да пољопривредници који су носиоци или чланови регистрованог пољопривредног домаћинства могу уговорати финансијске услуге на даљину.

Основни циљеви доношења закона јесу унапређење права корисника финансијских услуга и додатна заштита тих корисника, као и прецизирање одређених практичних питања код уговарања на даљину, као и усклађивање домаћег законодавства са правом ЕУ. Законом се, пре свега, свеобухватно и конкретно уређује заштита корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, а истовремено се обезбеђује и виши ниво заштите права интереса тих корисника.

Постојећи правни оквир у области заштите корисника финансијских услуга у Републици Србији допуњује се увођењем детаљних одредби које за циљ имају успостављање јединствених принципа и начела за све финансијске услуге које се могу пружити на даљину, за различите финансијске услуге које су тренутно уређене кроз више посебних закона, као што су услуге давања кредита и друге банкарске услуге, услуге осигурања, услуге управљања добровољним пензијским фондовима, платне услуге, услуге издавања електронског новца, финансијске погодбе и инвестиционе услуге. На тај начин усклађују се правила при уговарању на даљину, чиме се кориснику финансијских услуга пружа додатна правна сигурност, а поступак уговарања различитих врста финансијских услуга за кориснике се поједностављује. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Душица Стојковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Стојковић, изволите.

ДУШИЦА СТОЈКОВИЋ: Захваљујем, господине Арсићу.

Уважена гувернерко НБС, госпођо Табаковић, са сарадницима, драге колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, у земљама ЕУ преко 70% трговине обавља се електронским путем. Примена електронског потписа и електронског пословања ствара услове да се сви послови приликом трговине обављају брже, ефикасније и економичније. Пословни партнери комуницирају преко интернета, размењују електронске понуде, електронски уговарају набавке, обављају послове и преко мобилног телефона. Овакво пословање је добро документовано, заштићено од фалсификата и превара и није засновано на папирним документима, већ се искључиво базира на електронском документу који се у одређеним ситуацијама могуће и одштампати.

У Србији у области уговорног права процес хармонизације заиста иде узлазном путањом и на томе вам, госпођо Табаковић, заиста честитам, на напрецима које сте у овој области постигли. Већ је донет низ закона и других подзаконских прописа који прате захтеве и стандарде ЕУ. Међутим, како ова материја није до сада била регулисана, заправо реч је о оној области која је као нека врста покретне мете. Ми као народни посланици и као НБС и сва ресорна министарства у процесу хармонизације са прописима ЕУ стално морамо да достижемо те стандарде и те нивое.

Желимо овим сетом закона које сте поднели као НБС, али и као Министарство привреде, да идемо укорак са временом. Желимо да усвојимо све оне стандарде и желимо да хармонизујемо и усагласимо наше законодавство са прописима ЕУ. Са друге стране, ово радимо заправо због грађана Србије који живе у овој земљи, због привреде, због корисника финансијских услуга, али и бројних домаћих компанија.

Након измена великог броја прописа, пре свега нам предстоји измена прописа и када је реч о царинским прописима, пореским, републичким административним таксама информационе безбедности и електронским архивама. Значи, у процесу европских интеграција у 35 поглавља која су пред нама има доста посла који је потребно да усвојимо како би грађани осетили све оне бенефите европских интеграција за које се ми као држава залажемо.

Пракса у претходном периоду је била да бивши режим апсолутно није констатовао ни домаћу привреду, ни грађане, заиста се нису

померили са мртве тачке када је реч о електронском пословању у Србији. Када питате домаће компаније, они кажу да, заправо, кључни проблеми леже у законодавном оквиру који се тиче плаћања путем интернета. Домаће компаније идентификовале су следеће проблеме – немогућност примене пословних модела базираних на е-новцу, масовно непrepoзнавање е-уговора као основе плаћања у домаћим банкама, немогућност коришћења иностраних сервиса за е-новац, али и других сервиса попут Краун платформи за плаћање резидената, те немогућности државе да контролише приходе лица, остварених преко Пејпала или других пружалаца сличних услуга.

Као члан Одбора за европске интеграције мислим да је заиста важно да хармонизујемо прописе који се налазе у Поглављу 28. Реч је о заштити потрошача. То поглавље носи назив Заштита потрошача и заштита здравља. Реч је о оним областима и прописима које сама Европска комисија дефинише као циљану хармонизацију, односно хармонизацију чији степен зависи од случаја до случаја и у сваком тренутку морамо водити рачуна о користи потрошача који посао обављају у нашој земљи, без примене аутоматске и безусловне хармонизације.

Међутим, у уговорима на даљину, нарочито код куповине преко интернета, неопходна је потпуна хармонизација прописа ради унапређења и изградње јединственог тржишта. Ово је заиста један компликован посао и мора се водити рачуна о свим детаљима. Србија се управо овим законом хвата укоштац са овим проблемима. Право ЕУ није у потпуности изграђен и целовит систем, већ је правни систем који је у изградњи. Право ЕУ, када је реч о овим областима, има преко 20.000 прописа и заиста је велики број прописа који се односе на секундарно законодавство ЕУ. Такође, меродавно право и извор права су и бројне судске одлуке. Пре свега мислим на Суд правде, али и на првостепени суд.

Упркос великом потенцијалу за развој привреде, повећање запошљавања и конкурентности, као и олакшавање свакодневног живота, електронско пословање у Србији је заиста у повоју. Тек је доласком СНС-а на власт у Републици Србији процес дигитализације, који је један од основних приоритета Владе Републике Србије, наше премијерке, госпође Брнабић, али и нашег председника Александра Вучића, високо позициониран на агенди дигитализација, али и наша реформа електронске управе.

Упркос великом потенцијалу за привреду, заиста ми не можемо оспорити помаке који су већ у претходном периоду начињени, и тек сада некако имамо осећај као народни посланици, као грађани који живе и који послују у овој држави, и можемо да кажемо да се ти помаци заиста дешавају и да ми данас можемо говорити о конкретним резултатима.

Морамо се борити против бројних стереотипа који важе у овој области, али морамо и јачати поверење међу корисницима финансијских услуга. Није довољно да само усвајамо прописе, ми данас заиста имамо велики број прописа о којима расправљамо, већ се морамо као народни посланици заиста старати о њиховој имплементацији, о њиховој примени у пракси, како због самих грађана тако и због надлежних органа који су задужени за примену овог сета прописа.

Морамо радити и на едукацији кадрова, јер заиста, у претходном периоду имамо наслеђену прегломазну бирократију и морамо радити на оспособљавању стручног кадра, на сталним едукацијама запослених у државним службама, али и на едукација трговаца, самих потрошача, како бисмо, заправо, подигли свест о значају и користима електронске трговине.

Када говоримо о користима, користи усвајања овог закона су заиста вишеструке. Бенефити од усвајања овог закона огледају се у томе да се пружа додатна правна сигурност кориснику финансијских услуга, где се поједностављује поступак уговарања различитих врста финансијских услуга, где се јачају права самих корисника финансијских услуга. Такође, бенефити се односе и на јачање поверења корисника у примени савремених техника уговарања попут електронске трговине или тзв. електронског мобилног банкарства. Самим тим, применом овог закона повећаће се и свеукупна тражња за финансијским услугама. То ће бити неки начин основног понашања у Републици Србији када је реч о корисницима финансијских услуга.

Такође, доћи ће и до снижавања трошкова пословања финансијских институција зато што се уговарањем на даљину корисницима финансијских услуга омогућава приступ најширем асортиману финансијских услуга које постоје на домаћем финансијском тржишту, без обзира на место пребивалишта, значи, без обзира на место боравишта или пребивалишта где се корисник налази.

Такође, доћи ће до повећања слобода избора корисника. Ми ћемо моћи, значи, и као грађани и као привреда да бирамо преко кога ћемо да извршавамо одређене финансијске услуге, снижаваће се трошкови и утрошак времена уз коришћење средстава комуникације на даљину, пре свега мислим на средства за комуникацију на даљину када је реч о коришћењу интернета.

Оно што је за госпођу Табаковић, просто, изазов неки наш у следећем периоду јесте да морамо заиста да радимо све више на заштити корисника финансијских услуга али и пружалаца финансијских услуга. Статистички подаци које сте нам доставили у материјалу за припрему овог закона заиста говоре о великом тренду константног пораста коришћења

инструмената плаћања као што су платне картице на којима је похрањен одређени електронски новац. Ми имамо у ова четири квартала 2017. године пораст и кад је реч о интернет плаћању и мобилном плаћању, али и о самом издавању платних картица, када је реч о плаћању у Републици Србији, али и плаћањима која су окренута ка иностранству.

На самом крају, заиста последња реченица, СНС и наши коалициони партнери ће заиста подржати усвајање овог једног доброг законског решења, али и свих законских решења које нам је понудила у Народној скупштини НБС, али и Министарство правде Републике Србије. Ја вам се захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милија Милетић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Милетићу, изволите.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Захваљујем се.

Уважени председавајући, поштована гувернеру, колеге посланици, грађани Србије, предложио сам амандман којим желим да у оквиру овог закона ставим акценат на недовољно развијена подручја, на подручје из којег ја долазим, јер само на тај начин можемо чути а самим тим и реаговати на проблеме наших суграђана који живе на југоистоку Србије, у брдско-планинским подручјима, људи који врло мало користе интернет. Овим законом дата је могућност, а и ми сви заједно радимо на томе да се што већи број наших суграђана, пољопривредних произвођача укључи и да на овакав начин користи ове услуге, с тим што ће то бити, што се каже, сигурно јер имам пуно ствари које су рађене у претходном периоду где је велики број наших пољопривредних произвођача користио одређене кредите а сада, после тих кредита који су били врло неповољни али потребни, ти пољопривредни произвођачи имају проблема са својим добрима зато што им долазе извршитељи.

Уважена гувернерко, овим мојим амандманом, којим стављам акценат на недовољно развијена подручја, желим да се допринесе развоју тих подручја и да радимо сви заједно на подручјима као што су Сврљиг, Бела Паланка, Гаџин Хан, Књажевац, Сокобања и остале општине на југоистоку Србије. Можемо нашим ангажовањем и оваквим амандманима које предлажем да дамо допринос да наши људи који тамо живе имају могућности да користе услуге и да сутра могу да уштеде своја средства којима могу да побољшају свој живот.

Иначе, код свих нас пољопривредних произвођача и на југоистоку Србије, а и свуда постоји једно правило – дуг је рђав друг. Зато велики број наших пољопривредних произвођача не жели да узима кредите, али када узму, добро је да се зна које су мере, камате. Због тога позивам све

колеге посланике да гласају за мој амандман, да се да подршка недовољно развијеним подручјима и да развијамо та подручја. Са развојем тих подручја, развојем пољопривреде и села, ми развијамо и нашу земљу Србију.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Маја Мачужић Пузић.

Изволите.

МАЈА МАЧУЖИЋ ПУЗИЋ: Захваљујем.

Поштована гувернерко са сарадницима, поднела сам овај амандман како бих указала на значај дигитализације и електронског пословања за развој Србије и одржавање корака са развијеним светом.

Технолошки развој и све већи значај електронског пословања у свим областима пословања су за Владу Србије изазов, па је зато Влада као један од три стуба свог развоја и развоја Србије поставила дигитализацију и унапређење коришћења информационих технологија и у привреду и у државну управу.

Основну препреку на путу дигитализације у досадашњем периоду је представљао неадекватан правни оквир, односно законодавни оквир из ове области. Законом о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину ће заједно са недавно донетим законима о електронској управи, као и о електронском документу бити решена та препрека и створиће се адекватан законодавни оквир за даљи напредак дигиталне економије.

Дигитализација није ствар избора. То је императив за развој Србије. Када би дигитална управа заживела у целој Србији, држава би уштедела 245 милиона динара или шест милиона сати које би грађани Србије могли да проведу много паметније него чекајући у редовима.

С обзиром на то да су финансијске услуге такође постале предмет широко доступних електронских технологија и да пружаоци финансијских услуга имају потребу да се оглашавају, нуде своје производе корисницима, то ће се овим законом уредити за све актере финансијских трансакција и допринети вишем степену заштите корисника финансијских услуга.

Успостављање јединственог правног оквира за заштиту корисника код уговарања свих значајних врста финансијских услуга на даљину требало би и да ојача поверење корисника у пружаоце финансијских услуга и да се тиме значајно повећа обим електронског пословања код нас у земљи, али и са иностранством.

Битно је поменути такође да су поред физичких лица овим законом на исти начин обухваћени и пољопривредници и предузетници, што

довољно говори колико Влада Србије и Народна банка на челу са вама посвећује пажњу свим сегментима и свим грађанима Србије.

Ово је посебно значајно имајући у виду њихов општи ниво финансијског знања и знања из области дигитализације и електронског пословања. Морам још једном да нагласим да ће се доношењем овог закона подстицати већ присутна дигитализација у финансијском сектору и охрабриваће се корисници да масовније употребљавају услуге путем савременим средстава комуникације на тај начин што ће овај закон донети додатну правну заштиту истих актера.

У дану за гласање моје колеге из СНС и ја ћемо подржати и овај закон и остале законе који су данас на дневном реду, а ја своје колеге посланике позивам да подрже мој амандман. Хвала вам најлепше.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Иван Манојловић. Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Манојловићу, изволите.

ИВАН МАНОЈЛОВИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Уважена госпођо Табаковић, поштоване колеге народни посланици, на овај закон о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину поднео сам амандман у циљу да се додатно дефинише предмет овог закона.

Нарочито сам овим амандманом желео да истакнем важност да се укаже какав ефекат ће овај закон имати по снажење привредних ресурса. С обзиром на то да у привредне ресурсе спада на специфичан начин и људска радна снага, а да ће се општи тренд дигитализације друштва који се већ одавно одвија на глобалном плану па је, ето, на сву срећу присутан и код нас, допринети да се све већи број људи укључи у електронско банкарство.

Вредност обављених трансакција картицама на интернету је у 2017. години износила негде око 20 милијарди динара. Ово говорим зато што смо у току дискусије чули од неких колега који седе прекопута у сали да је ово нешто што је постојало и раније, могућност да се везују уговори тј. да се корисници банкарских услуга повезују са пружаоцима финансијских услуга. Не знам шта бих ту додао осим да је неко дефинитивно предложио тај амандман, па изнео неке критике, а да при томе вероватно није прочитао ни сам назив овог предлога закона, јер овде се говори о заштити корисника. Тако да, ово је потпуно једна новина и то показује бригу и Владе Републике Србије и Народне банке о крајњим корисницима.

Заштитом не само да ће се заштитити и потрошачи, већ ће да се заштите и пољопривредници, такође и предузетници који у великом броју случајева, нажалост, нису у прилици да толико добро познају материју. Ту

је и било неких приговора, а управо овај закон показује да ви и те како бринете о свима да имају адекватну информацију пре него што закључе било какву врсту уговора, па чак у добром делу да остављате неких додатних 14 дана да уколико се неко консултује, посаветује, да може такав уговор и да раскине. Потпуно ће бити шира доступност информација и то је нешто што је такође новина, а и то да су банкарске институције у обавези да на адекватан начин информишу потенцијалне кориснике.

Прошле године број корисника мобилног банкарства у Србији прешао је милион. Ја се надам да ће у наредном периоду и те како да се овај број корисника повећа, с обзиром на то да ће имати много мање предрасуда пре него што ступе у односе са банком.

Такође, данас смо, госпођо Табаковић, чули од ових којих данас има у сали онолико отприлике колико ће их вероватно бити званично након неких наредних избора, али мени је у току прошле седнице заиста нешто засметало у обраћању вама, што не заслужује нико ни на личном, ни на професионалном нивоу, па сам само хтео да вас замолим да не обраћате пажњу на то. Знате, када неко данас овде критикује финансије, а при томе се усуди да каже да је ненаменски потрошено 60 милијарди евра за шест година, а да буџет Републике Србије износи 10 милијарди укупно, а ненаменски је потрошено шест буџета укупних Републике Србије, то показује о његовом знању, о његовом познавању финансија, тако да самим тим што он налази нешто да приговара и вама и овако добрим законима, говори о њима. Ето, на срећу нас и грађана Србије, данас нису више присутни у сали. Хвала вам пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Дарко Лакетић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Лакетићу, изволите.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Поштовани председавајући, поштовани гувернеру Народне банке Србије, уважене колеге народни посланици, пре свега данас говоримо о сету финансијских закона и говоримо о закону о заштити корисника финансијских услуга.

Наиме, мој амандман говори о целокупним ефектима овог закона на нашу земљу и финансијски систем, али сам желео да се пре свега својим амандманом осврнем, кажем и бацим акценат и на ефекте овог закона који потенцијално могу имати утицаја на локалне самоуправе.

Оно на шта бих заиста ставио акценат и што бих потенцирао јесте управо чињеница да сам овим амандманом пре свега желео да искажем своју жељу да се успостави једна снажнија финансијска дисциплина. То нема везе са Народном банком директно. Има везе са Министарством

финансија и Министарством локалне самоуправе. Говорим о финансијској дисциплини на нивоу локалних самоуправа. Зашто је то битно?

Поменућу вам један пример из свог личног искуства, искуства људи који су преузели власт 2012. године на нивоу општине Прокупље. Наиме, у том тренутку када је преузета власт од бивше власти, затечен је укупан дуг у износу од преко две и по милијарде динара. Да вам кажем, то је једна заиста страшна чињеница, страшна из разлога што је годишњи буџет општине Прокупље милијарду и сто милиона динара. Дакле, то су скоро два и по буџета остављеног дуга кроз, да кажем, различите основе.

Ово је веома значајно зато што смо ми у овом периоду када је требало да буџет буде развојни, када је заиста постојала и постоји јако отворена прича од стране Владе, кад постоји једна приврженост томе да направимо што више инфраструктурних пројеката, школа, болница и свих оних објеката који су неопходни становништву, дошли у ситуацију на нивоу локалне самоуправе да враћамо тако затечен дуг. То је жалосно.

Ово нема директне везе са овим законом, али ово има везе са финансијским системом Републике Србије, јер се дуговања локалних самоуправа дефинитивно преливају и на републички ниво када она постоје.

Оно што је најзначајније од свега, а хтео сам овим амандманом да ставим акценат на то, јесте финансијска дисциплина, адекватна контрола локалних самоуправа и санкционисање оних који не поштују ред и закон у овој области. Дефинитивно мора да буде тако. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владимир Петковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Оливера Огњановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Огњановић, изволите.

ОЛИВЕРА ОГЊАНОВИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважена гувернерко, мој амандман говори о ефекту финансијске стабилности на свеукупни развој Републике Србије. Остваривањем финансијске стабилности обезбеђује се макроекономска стабилност као један од кључних фактора за привлачење страних директних инвестиција, односно за раст инвестиција у целини. Уколико се томе придода и јачање поверења корисника финансијских услуга, онда је створен пословни амбијент који је изузетно привлачан за инвестиције.

Извештаји НБС кажу да су нето приливи по основу страних директних улагања повећани на 6,6% БДП-а у 2017. години, а очекивања

су да ће укупне инвестиције у Србији ове године имати учешће од скоро 22% у БДП-у. Финансијски пакет услуга код уговарања су сегменти који кроз овакву реформу чине пословну атмосферу која привлачи нове кориснике. Зато је повећање степена заштите корисника кроз достизање вишег нивоа правне сигурности, права на информисаност и смањење трошкова пословања основни предуслов стварања добре пословне климе.

Народна банка Србије већ шест година предано ради на побољшању економског амбијента, што је први стуб стратегије динаризиције и основа да се динар више користи у финансијском систему, али то је и развој тржишта динарских позајмица, тржишта динарских обвезница и тржишта финансијских деривата чиме се јача заштита од девизног ризика.

Ниска, стабилна и у потпуности контролисана инфлација у претходним годинама омогућила је већа улагања, повећала потрошњу и штедњу и у целини променила предузетничку иницијативност грађана и доприноси одрживом привредном расту уз очекивања да раст БДП-а ове и наредне године буде 3,5%.

За годину дана, од октобра 2012. до октобра 2013. године, смањили смо инфлацију за преко 10%. Каматне стопе на динарске кредите константно су у паду. Данас су 11 процентних поена у просеку ниже од оних раније.

Дакле, јасно је. Наша Влада се не бави скандалима и сплеткарењем, већ само и искључиво нашом Републиком Србијом. Иза нас не стоје нелегалне градње, виле, базени, трамваји ни ципови, иза нас су резултати. Вођењем добре монетарне политике кроз одржавање стабилности девизног курса добијена је могућност да Влада Републике Србије пажљивим планирањем пронађе начин да поново подигне привреду која је била на издаху и подигне животни стандард грађана, чиме се подиже свеукупни развој Републике Србије.

Вама, поштована гувернерко, честитам на великом труду и упорности који су донели изванредне резултате и желим вам даљи успех у раду. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Вера Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Јовановић, изволите.

ВЕРА ЈОВАНОВИЋ: Поштовани председавајући, гувернеру госпођо Табаковић са сарадницима, колеге посланици и грађани Србије, амандман који предлажем има за циљ додатно дефинисање предмета овог закона.

Раст привреде је један од најзначајнијих стратешких циљева Републике Србије на коме Влада Републике Србије и председник

Александар Вучић непрестано раде. То је препознала и позитивно оценила и Светска банка у свом извештају, али и грађани Србије, о чему говоре резултати последњих локалних избора у Београду.

Позитивни тренд привредне активности у Србији забележен у 2017. години настављен је и у 2018. години. Већ у прва три месеца 2018. године, захваљујући одговорној политици, остварен је већи привредни раст него што је првобитно било планирано, а он износи око 4,5%. Ово је такође највећи привредни раст у последњих 10 година, чиме се Србија померила са зачеља Европе у овом сегменту.

Тренд успешног довођења страних инвестиција настављен је и ове године, што се позитивно одражава на плате и смањење незапослености. У том смислу Влада активно ради на стварању правног оквира којим би се олакшало пословање и нашим инвеститорима, на првом месту малим и средњим предузећима, који су обухваћени и овим законом.

Према оцени Европске комисије домаћа тражња ће додатно ојачати ове године захваљујући инвестицијама и континуираном приливу страних инвестиција. Планирана су огромна јавна улагања од чак 128 милијарди динара. Србија остварује и веома снажан извоз, а ове године се очекује његов пораст за чак 9,7%. У том смислу Светска банка предвиђа да ће привредни раст Србије износити око 3% ове године.

Имајући у виду значај овог предлога закона, као и чињеницу да је привредни раст један од стубова свеукупног развоја Републике Србије, сматрам да се привредни раст мора изричито нагласити у првом члану овог закона.

Предлогом закона којим се уређују права корисника, услови, начин заштите и остваривање права гарантованих законом постиже се наглашавање значајног привредног раста и додатно дефинише предмет предлога закона, што је циљ овог мог амандмана.

Молим колеге посланике да у дану за гласање прихвате мој амандман и да усвојимо све предложене нам законе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Верољуб Матић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Тања Томашевић Дамњановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице.

ТАЊА ТОМАШЕВИЋ ДАМЊАНОВИЋ: Хвала, поштовани председавајући.

Поштована госпођо гувернер са сарадницима, колеге и колегинице народни посланици, амандманом који сам поднела на члан 1. Предлога

закона додатно се дефинише предмет закона, а све у циљу развоја Републике Србије.

Као један од приоритета Владе Републике Србије постављено је и унапређење коришћења информационо-комуникационих технологија у свим областима, а на првом месту у привреди и државној управи, чему нарочито доприноси усвајање Закона о електронском документу и електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању и Закона о електронској управи, а доношење овог закона даље би допринело коришћењу информационо-комуникационих технологија у области финансијских услуга.

Основни циљеви доношења Закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину јесу унапређење права корисника финансијских услуга и додатна заштита корисника финансијских услуга кроз повећање транспарентности и упоредивости пружања тих услуга, како би се сваком грађанину и привредном субјекту омогућило да лакше донесе праву одлуку о избору услуге и финансијске институције, а у складу са његовим реалним потребама.

И ово законско решење део је регулаторних активности које Народна банка Србије спроводи у циљу унапређења финансијског тржишта у нашој земљи и остварења њених законом утврђених циљева и увек у интересу оних због којих институције и постоје, а то су грађани и привреда. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Студенка Ковачевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице Ковачевић.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Даме и господа народни посланици, поштована госпођо Табаковић, када говоримо о економском развоју и привредним потенцијалима које наша Србија поседује, морам нагласити да сам изузетно поносна на напредак који постижемо.

Ових дана актуелна је вест која се тиче мог града, града Бора, који ће добити нови рудник. Чињеница је да смо у Бору богати рудом бакра, а ова инвестиција канадске компаније „Невсун“ која у овој другој фази вреди скоро 600 милиона евра је свакако за понос.

Почињу рударски истражни радови на изградњи нископа и на овом пројекту ће радити хиљаду људи. Иначе, компанија „Ракита експлорејшн“ која послује у оквиру канадског „Невсуна“ је већ раније запослила 150 радника. Значи, ми у Бору очекујемо хиљаду нових радних места. За мој град ово значи много. За буџет града средства која ће се сливати од овог

привредног субјекта значе бољи живот за моје суграђане. Не само да смо захваљујући овој власти добили чист ваздух у Бору, већ смо добили и нову развојну шансу, а сви други су заобилазили источну Србију.

Ми смо веровали у председника Вучића, у Владу, у вас, госпођо Табаковић, јер сви заједно сте уредили српску економију и учинили је привлачном за инвеститоре који данас код нас послују и имају капитала за овако озбиљне инвестиције. Борани не памте да се нешто овако значајно догодило у Бору након 1903. године када је покренут РТБ „Бор“. Ја имам прилику да искажем своје огромно задовољство и захвалност на овако значајном пројекту који ће улепшати живот мојих суграђана. Што је још важније, не морамо бринути о екологији јер ће компанија пратити највише еколошке стандарде, а све то захваљујући добром тимском раду државног руководства. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик др Светлана Николић Павловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице, изволите.

СВЕТЛАНА НИКОЛИЋ ПАВЛОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштована гувернерко Табаковић са сарадницима, даме и господо народни посланици, поштовани грађани, овим амандманом предлажем да се у члану 1. овог предлога закона дода став 2, који гласи – овим законом обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на унапређење медицинских установа. Тиме се додатно дефинише предмет овог предлога закона.

Народна банка Србије је постигла и очувала ценовну и финансијску стабилност испуњавајући тиме своје законом и Уставом прописане основне циљеве, доприносећи стварању стабилнијег пословања, окружења, смањењу унутрашњих и спољних неравнотежа, нижим трошковима задуживања, већем расположивом дохотку, одрживијем убрзању привредног раста, знатно нижој премији ризика, као и поправљању кредитног рејтинга земље.

Треба имати у виду да су овакви резултати постигнути у условима снажних изазова између народног окружења, који су повећавали неизвесност на свим тржиштима и захтевали појачану опрезност Централне банке при доношењу одлука и спровођењу мера.

Поштоване колеге, поштовани грађани Србије, од када је СНС на челу са нашим председником господином Александром Вучићем преузела одговорност за будућност грађана Србије, односно од када је госпођа Јоргованка Табаковић преузела одговорност за рад Народне банке Србије,

инфлација у Републици Србији је са двоцифреног броја сведена на једноцифрени, односно на ниво упоредив са инфлацијом у најразвијенијим европским земљама.

У периоду од само годину дана међугодишња инфлација је сведена са 12,9%, октобра 2012. године на 2,2%, октобра 2013. године. Србија се пет година у континуитету налази у групи земаља које на стабилан начин остварују ниску и предвидиву инфлацију. Очувањем амбијента ниске инфлације олакшано је доношење одлука привредника везаних за планирање пословања и улагања, као и одлучивање наших грађана о потрошњи и штедњи. Ниска и предвидива инфлација била је нужан предуслова и за повећање инвестиција а тиме и производње и извоза, као и запослености и зарада на одрживим основама.

Народна банка Србије је у протеклих шест година успоставила и очувала релативну стабилност девизног курса динара према евр у амбијенту значајних турбуленција на међународним тржиштима. Постизањем стабилности девизног курса и инфлације омогућено је ефикасно спровођење фискалне консолидације и уравнотежење државних финансија, јер су на овај начин максимално умањени негативни ефекти ових мера по животни стандард грађана.

Уколико се посматра период од 6. августа 2012. до 22. маја 2018. године, динар је према евр остао готово непромењен, ојачао чак 0,3%, при чему су девизне резерве по основу интервенција НБС повећане за 375 милиона евра. Супротно наведеном, у периоду од 2008. до 6. августа 2012. године динар је изгубио трећину, односно 33,2% своје вредности према евр у и поред знатног трошења девизних резерви нето продаје 5,7 милијарди евра.

Релативна стабилност курса је допринела да привредни амбијент буде предвидив, а тиме и повољан за јачање и економске и спољнотрговинске активности. Од 2016. више од половине своје производње пласирамо на инострана тржишта. Удео извоза роба и услуга у БДП-у је у 2017. достигао 52,5%, а у првом тромесечју 2018. године и 54,4%. Поређења ради, у 2012. години извоз роба и услуга чинио је 36,2% БДП-а, што значи да је у 2017. години ово учешће у БДП-у било веће за 16,3% поена.

Пажљиво одмереним реакцијама НБС одржане су девизне резерве Републике Србије као гарант стабилности и за наредни период. Од 31. августа 2012. до 30. априла 2018. године количина злата у трезору НБС повећана је са 4,72 тоне на 19,65 тона. Тиме су створени услови да се, између осталог, из средстава кредита Светске банке у вредности 18 милиона евра за зрачну терапију пацијената оболелих од рака набави укупно шест нових линеарних акцелератора и три ЦТ симулатора са

пратећом опремом и потребним грађевинским радовима за Институт за онкологију и радиологију Србије, Клинички центар Ниш, Клинички центар Крагујевац и Здравствени центар Кладово.

Посланичка група ће у дану за гласање подржати овај предлог закона и ја позивам своје колеге да такође подрже овај мој амандман. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ивана Николић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Николић, изволите

ИВАНА НИКОЛИЋ: Хвала, председавајући.

Уважена госпођо Табаковић, гувернеру НБС, са сарадницима, даме и господо народни посланици, поднетим амандманом на члан 1. овог закона истиче се значај саобраћаја и саобраћајног повезивања.

Како је приоритет рада Владе Републике Србије унапређење коришћења информационо-комуникационих технологија у свим областима, овим законом се препознаје и важност у области финансијских услуга, а да би овакав систем добро функционисао, за почетак је неопходно препознати и значај телекомуникационог саобраћаја. Да би се финансијске услуге квалитетно користиле, важно је бавити се фундаменталним телекомуникационим дисциплинама, али и савременим телекомуникационим и информационим технологијама.

Србија електронско пословање препознаје као развојну шансу. Србија прати развијене системе, европске земље са квалитетним системом пословања, а све у циљу да се грађанима омогући брже и ефикасније пословање, боље услуге, као и лакши и јефтинији приступ услугама у електронском пословању након много година рада неодговорних лица, чији је фокус деловања апсолутно било све осим квалитет живота грађана, што је довело до урушавања привреде, до затварања радних места, затварања фабрика. Чињеница је да доласком на власт СНС, на челу са председником Александром Вучићем, Србија не само да стоји на стабилним темељима, већ размишља о модернизацији, унапређењу и коришћењу решења која доводе Србију на све боље позиције на светски признатим листама, бележећи раст и развој у свим областима.

Искористила бих прилику да испред грађана општине Уб свакако похвалим рад, а изразим и захвалност НБС на инвестицији из прошле године у вредности од два милиона и 700 хиљада динара за предшколску установу у Убу. Тиме сте допринели безбеднијем и квалитетнијем боравку деце у дворишту вртића. Драго ми је да сви учесници у систему пратећи програм СНС-а заједно делују, стављајући квалитет грађана на прво место и о томе говоре видљиви резултати како на локалном, тако и на

републичком нивоу, кроз разне показатеље, а то се показује и кроз овакав предлог закона који се данас нашао на дневном реду, једноставно зато што је амбијент такав да се размишља о унапређењу, у овом случају права, а пре свега заштити права грађана и у области финансијских услуга. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала вам.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Марко Зељуг.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милован Кривокапић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Кривокапићу, изволите.

МИЛОВАН КРИВОКАПИЋ: Поштовани председавајући, уважени гувернеру са сарадницима, колегинице и колеге, на члан 1. овог закона поднео сам амандман којим се додаје став 2, који гласи – овим законом обезбеђује се свеобухватни развој Републике Србије са посебним акцентом на неразвијене општине.

Народна банка Србије поднела је Народној скупштини Републике Србије на усвајање сет закона и њихово главно обележје је унапређење пословног амбијента Србије. Један од циљева нових прописа је смањење трошкова у привреди за пословање платним картицама и онлајн трговином, стварање претпоставки за даљи развој финансијског тржишта и додатна заштита корисника финансијских услуга.

Када је реч о Предлогу закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљини, а имајући у виду да је интернет плаћања прошле године користило два милиона корисника, а мобилно плаћање више од милион људи, било је неопходно прилагодити заштиту употреби савремених технолошких средстава за коришћење финансијских услуга попут телефона или рачунара. Управо чланом 1. овог закона дефинисана су, морам да нагласим, и свеобухватно уређена права корисника финансијских услуга које пружају банке, даваоци финансијског лизинга и трговци као и услови и начин остваривања и заштите тих права и целовито је пружена заштита корисницима финансијских услуга.

Општи технолошки развој и све већи значај електронског пословања у савременом животу допринели су и развијању нових начина за понуду и оглашавање финансијских услуга због чега се уосталом и указала потреба за додатним уређивањем пружања финансијских услуга, пре свега њиховог пружања на даљину. Србију воде председник Александар Вучић и Влада Републике Србије који раде у интересу народа и државе Србије.

Србија се развија све брже. Подиже се домаћа привреда и отварају се нове могућности, нова радна места и грађани имају будућност у коју могу да верују.

Како је за СНС веома важан равномеран регионални развој Србије, односно да сваки део Србије мора да добије помоћ државе у решавању кључних питања и проблема, управо у том циљу сам поднео амандман један на члан овог закона, којим се додатно дефинише да се овим законом обезбеђује свеобухватни развој Републике Србије са посебним акцентом на неразвијене општине. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Душко Тарбук.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Десанка Репац.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Репац, изволите.

ДЕСАНКА РЕПАЦ: Хвала, господине председавајући.

Желим да поздравим уважену госпођу гувернерку са сарадницима и драге колеге и колегинице.

Ја сам поднела на члан 1. овог закона амандман који гласи – овим законом обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије са посебним освртом на унапређење здравствене заштите.

Циљ овог закона је унапређење заштите корисника финансијских услуга у вези са пружањем ових услуга преко интернета и мејла, поштом или другим средствима комуникације на даљину.

Ово је најбитнија новина коју закон доноси јер омогућава клијентима финансијске услуге које су им потребне без одласка у пословнице и филијале банака, осигуравајуће и лизинг куће.

Истовремено им доноси сигурност у остваривању права и заштити њихових интереса приликом коришћења напредних технологија комуникације. Тако ће клијенти захваљујући овим прописима моћи да подигну кредит, аплицирају на дозвољени минус, положи новац на штедњу и све то без одласка у банку и чекања у редовима уз свега пар кликова на интернету.

Тренд онлајн финансијских услуга одавно је захватио развијене земље, па тако увелико функционишу банке које немају нити једну физичку пословницу. Све се услуге обављају на сајту или путем апликација на мобилним телефонима.

Морам да кажем да је ово једна врло модерна тема, савремена, актуелна и за сваку похвалу. Утиче на најважнији ресурс појединца а то је здравље. Овим законом унапређујемо здравствену заштиту свих грађана

Србије. Стварамо услове и омогућавамо и олакшавамо окружење за бољи и здравији живот.

Генератор здравља су социјални, биолошки, психички и економски фактори, тј. способност индивидуе или заједнице да се адаптира и влада собом приликом суочавања са физичким, менталним, психолошким и друштвеним променама у окружењу.

Када говоримо о здравственој заштити у односу на овај закон, онда мислимо на привремену здравствену заштиту. Значи, на очување менталног здравља и физичког здравља, смањење стреса, решавање социјалних и економских проблема.

Овако побољшавамо квалитет наших грађана, живота наших грађана и индиректно унапређујемо здравствену заштиту. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Младен Лукић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Лукићу, изволите.

МЛАДЕН ЛУКИЋ: Захваљујем, господине председавајући.

Уважена гувернерко са сарадницима, даме и господо народни посланици, финансијска услуга је свака услуга финансијске природе коју пружа давалац финансијских услуга једне од страна.

У смислу овог закона то су услуге давања кредита и друге услуге које су по својој природи банкарске, услуге осигурања, управљања добровољним пензијским фондовима, платне услуге, услуге издавања електронског новца, инвестиционе услуге и финансијске погодбе у смислу посебних закона којима су уређене те услуге.

Средство комуникације на даљину јесте свако средство које се може користити за непосредно оглашавање, достављање информација у предуговорној фази, давање и прихват понуде, преговарање и закључивање уговора без истовременог физичког присуства пружаоца услуге и корисника. На пример, интернет, електронска пошта, пошта, телефакс и телефон.

Услед повећаног ризика да ће корисник без потребних објашњења изабрати финансијски производ и обавезати се према финансијској институцији уговором који не договара његовим потребама, јавља се потреба посебне заштите за све кориснике финансијских институција на нашем тржишту. На тај начин се подстиче дигитализација у финансијском сектору и охрабрују корисници на што масовнију употребу савремених средстава комуникације.

Постизање финансијске стабилности која не би била могућа да садашња и претходна Влада и гувернерка Јоргованка Табаковић нису водили политику очувања ценовне и фискалне стабилности, допринели су

стварању стабилнијег пословног окружења, смањењу унутрашњих и спољашњих равнотежа, ниским трошковима задуживања, већем расположивом доходу, одрживијем убрзавању привредног раста, знатно нижој премији ризика и поправљању кредитног рејтинга наше земље.

На тај начин су омогућени бољи услови за привлачење инвестиција и стварање повољног амбијента за њихов развој. Захваљујем на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ:

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Михаило Јокић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Јокићу, изволите.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Поштовани председавајући, поштована гувернерко, мене посебно интересује утицај закона на економски развој јер је то основа целокупног развоја. Овај закон, члан број 1. директно утиче на повећање БДП-а, односно БНП-а.

Сви ми знамо да тај БДП представља у ствари збир четири, односно пет сабирака. Директно се чланом 1. утиче на повећање сабирка који говори о потрошњи грађана. Потрошња грађана се мора повећати.

Податак да је промет од 20 милијарди у 2017. години направљен преко картица, преко интернета је охрабрујућ. Међутим, та потрошња мора бити много већа и мора се истом количином робе, истом количином новца купити већа количина робе и тиме ће се подстаћи производња и тиме ће се подстаћи повећање БДП-а.

Како? Ви сте лепо говорили. Проблем су банке које учествују у издавању картица. Значи, једна је банка која прима картицу, друга је банка која је издала картицу, трећи учесник је трговина, а четврти учесник који мора имати добит од свега тога јесте грађанин.

До сада је између банака фигурирала стопа 1,2%. Ви сада предвиђате да то буде 0,2%. Значи, отвара се један простор. Сад тај простор треба искористити да то добије трговац. Кад добије трговац, он мора то учинити да добије и потрошач, грађанин, да цена буде нижа.

Са друге стране, шта се мора омогућити? Оно што сте предвидели, тзв. инстант плаћање, плаћање 24 часа. Ви данас кад уплатите средства, рецимо, у петак у једној банци, а желите да пребаците новац у другу банку, тај новац ће у другој банци бити тек у понедељак. Пазите, скоро два дана. Оно што ви предвиђате да буде негде у октобру 2018. године, то је велика ствар, да истовремено то буде пребачено, да то буде свих седам дана у недељи и да буде 24 часа.

Оно што није добро, није добро што се, а то сте ви рекли, 80% ових картица обрађује ван земље. Пазите, ви сте као гувернер урадили пуно, али морате још много тога урадити. Ви сте затекли хаос. Са друге стране, имали сте стабилну политичку ситуацију, са друге стране утичете да буде

стабилна политичка ситуација, али кажем, то се не може, не сме дозволити. Мора ова земља имати користи од свих тих платних трансакција.

Сада се поставља питање колико је новца од 2000. године до 2012. године, то је један период, а онда од 2012. године, када смо ми дошли на власт у некој комбинацији, до 2018. године отишло из ове земље преко страних банака кроз провизије и разне трошкове које сада ви почињете да контролишете, односно да ми контролишемо. Ја заступа ону тезу да су 2000. године уништене банке не зато што нису биле ликвидне. Ликвидна нису била предузећа. Они су намерно 2000. године уништили банке да би предузећа, фабрике били чисти за продају, да би могли да их продају и без хипотека, без потраживања. Е у таквој ситуацији, ја не могу да се одам утиску, пазите, ја сматрам да би ипак морала држава да има своју банку. Морала би постојати банка где је 100% власништво државе.

Ми морамо учинити све да грађанима смањимо трошкове. Значи, не повећава се стандард грађана само тако што ће се повећати пензија или плата, него тако што ће се смањити и трошкови. Узмите ви сад једно просечно домаћинство. Колико, рецимо, месечно једно просечно домаћинство треба да плати рачуна? Од пет до десет. Пазите, ако на сваки тај рачун, инфостан, телефон, мобилни итд. мора да плаћа провизију, провизија је некад била и 150 динара, велике паре одлазе. Ми морамо омогућити грађанима да тај трошак не постоји или да буде минималан. Е сад, на који начин? Ово што сте ви почели да радите, значи, морају се банке ставити под максималну контролу. Све то мора бити урачунато у ту камату. Камата мора да садржи све оно што банка исказује према ономе ко узима новац од банака. Сматрам да је ово што сте почели да само почетак у сређивању ситуације на банкарском тржишту.

Ситуација, кажем, јесте била тешка, али она мора бити много боља и треба размислити о томе, значи, да ови трошкови које грађани имају због тих провизија буду што мањи. Ја се надам и мислим да ви добро познајете економску теорију. Пошто сам ја годинама предавао економску математику, мислим да имате све предуслове, имате стабилну политичку ситуацију и да ви у наредном периоду можете учинити много више. Толико и хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милимир Вујадиновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Вујадиновићу, изволите.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважене колеге, поштована гувернерко, поред свега онога што су као амандмане предложиле моје колеге из СНС, ја сам предложио један

амандман који се тиче борбе против криминала а све у циљу бољег и бржег развоја Републике Србије.

Пре него што бих било шта рекао о самом амандману, мислим да је коректно и људски поменути и похвалити све оне напоре које чините на очувању финансијске стабилности у Србији, исто онако како то чине Влада и председник на путу очувања политичке стабилности, јер једна другу свакако условљавају.

Резултати су и те како видљиви. Прошле године Блумберг је, чини ми се, динар прогласио другом најбољом валутом у свету. Раст, озбиљан раст динарске штедње у односу на укупну штедњу у Србији. Јасно је да је та девизна још увек у предности великој, али тај однос се полако, кажем, процентуално гледано у смислу повећања, мења у правцу повећања динарске штедње.

Стопа инфлације је негде на 1,5%, где смо, да кажем, негде у стандардима европским, а о окружењу и да не говорим, јер имамо и доста мању стопу него многе земље окружења, очување стабилности курса динара уз минималне трошкове девизних резерви.

Ако на све то додамо и, да кажем, то успостављање једног предвидивог пословног окружења, у коначници имамо 2,6 милијарди инвестиција у 2017. години. Е сад, без обзира на то шта данас ја или било који народни посланик или било који човек у Србији говорио, то и јесте вероватно најобјективније мерило, јер јасно је да нико неће уложити свој новац тамо где немате и финансијску и политичку стабилност ма где ви живели и ма одакле долазио тај инвеститор. То је најобјективнији показатељ успеха када су у питању структуре власти у Републици Србији.

Међутим, поштована гувернерко, ја долазим са севера Бачке и разговарао сам са мојим суграђанима, мојим комшијама и сам наслов овог закона о коме данас говоримо асоцира грађане на неке догађаје који се дешавају последњих дана, испливавају у јавности, а детаљи полако све више постају јасни и видљиви и обичним људима.

Ви знате да су се последњих дана озбиљан новац и неке озбиљне финансијске трансакције слиле у Републику Србију, пре свега у виду помоћи неким опозиционим групама, на чијем челу су Вук Јеремић, Драган Ђилас, Бошко Обрадовић итд.

Међутим, сад из тога произилази једно питање које један обичан човек заиста са разлогом поставља – како смо дошли до тога да амбасада Катара из Берлина, пазите, из Берлина не из Београда, уплаћује 200.000 евра Вуку Јеремићу као помоћ? Ако имате у виду да су сви његови међународни сарадници широм света похапшени у последњим данима у акцијама међународних полицијских структура, јасно је онда да је та сумња грађана објективна. Значи, долазимо до тога да је то новац или

стечен криминалом или ће бити употребљен за криминал, а у најмању руку може бити употребљен за урушавање, тј. за финансирање активности које су директно усмерене на урушавање стабилности у Србији, а онда последице урушавања и финансијске и политичке стабилности могу бити кобне.

Мој амандман је управо на том трагу и опомена тим и таквим актерима, као што су актери ових који су на криминалном путу, као што су актери из моје претходне приче, да стоје као опомена и у овом законском предлогу, да тај криминал не постане нешто што ће изнова да разори српско друштво. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Наташа Ст. Јовановић.

Колегинице, изволите.

НАТАША Ст. ЈОВАНОВИЋ: Поштована гувернерко са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, као што видите у посланичким клупама, овако изгледа скупштинска сала скоро свако поподне. Ваша десна страна је пуна, ова друга страна је празна. То се увек дешава када се опозиција испуца са критикама и када се повуче са аргументима.

О овом предлогу закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину колеге моје су много тога рекле, и то је веома важан закон, као и свих пет које је поднела НБС и који утичу првенствено на побољшање пословања, а и на сигурност наших грађана.

Први пут је целовито, да кажем, пружена заштита корисницима финансијских услуга и свеобухватно су уређена права корисника финансијских услуга које пружају банке, што у основи и циљ НБС, да контролише банке, али не само банке, него и даваоце финансијског лизинга и трговце, као и услове и начин за остваривање заштите тих права.

Ја сам поднела амандман на члан 1, који м се додаје став 2. јер сам желела да истакнем колико овај закон који је донела НБС доприноси повећању страних инвестиција у Србију и убрзању финансијског обрта, што доводи до бржег прогреса земље.

Повећање инвестиција показује да инвеститори верују у политичку и финансијску стабилност земље, јер повећано је улагање у дугорочне динарске државне обвезнице, што показује да имају поверења у стабилност и у развој Србије на дуги рок.

Услед општег технолошког развоја указала се потреба за додатним уређивањем пружања финансијских услуга, пре свега њиховог пружања на даљину.

Све је већи значај електронског пословања у савременом животу. То је један од приоритета наше владе, да иде у правцу дигитализације, убрзања раста, смањивања трошкова услуга и приближавања истих на брз и лак начин за све грађане Србије.

Поштована гувернерко, само бих на крају рекла следеће – ви сте заиста показали да знате и да можете да се изборите са нагомиланим проблемима. После ваших аргументованих дискусија, опозиција је увек остајала без текста. Такав је мој утисак, ја се извињавам. Желим пуно успеха НБС под вашим вођством и у наредним годинама. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жарко Мићин.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик др Александра Томић.

Изволите, колегинице Томић.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважена гувернерко, народни посланици, мој амандман односио се на члан 1. где би требало да се дода став да овим законом, који се односи на финансијске услуге на даљину, треба посебан осврт и акценат дати спровођењу Агенде за 2030. годину. То је један крвни документ УН који подразумева циљеве одрживог развоја којим свет треба да иде према 2030. години, потпуно спреман да се ухвати укоштац са свим овим иновативним научнотехнолошким променама, али и променама у друштву и сходно климатским променама којих смо сви свесни.

Треба рећи да је овај закон показао суштину која говори управо о модернизацији Србије у погледу финансијских услуга, а и усклађен је са циљевима одрживог развоја, Агендом 2030, где је од 17 циљева осми циљ – достојанствен рад и економски раст. Ту постоји 169 потциљева. Најважнији потциљ који дефинише овај закон је потциљ 8.3, који каже да треба укључити приступ финансијским услугама на начин који ће бити потпуно оријентисан да подржава политику економског развоја, достојан свих, предузетништва, креативности, иновативности и подстицања за раст малих и средњих предузећа. То је оно што ми суштински овим добијамо. Промовисањем овог вида финансијских услуга и повећањем броја картица, повећањем броја коришћења иновативних, односно информационих технологија у банкарству суштински добијамо организацију самог сектора и друштва на једном новом нивоу.

Оно што је битно још рећи јесте да је један од других потциљева у ствари јачање капацитета домаћих финансијских институција, како би се подстицала и ширила доступност банкарских, осигуравајућих, финансијских услова за све. Управо ова реченица и потциљ показује како

овај закон може једноставно да се уради уколико постоји политички консензус и Владе Србије, и Народне банке Србије, и председника државе када је у питању уређење једног врло важног сектора, а тиме ће највећу корист имати грађани Србије.

Стога, без обзира на то што нису прихваћени ови амандмани, мислим да треба рећи да овим законима идете у сусрет будућности. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Томић.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Славиша Булатовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Крсто Јањушевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јасмина Обрадовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Горан Пекарски.

Изволите.

ГОРАН ПЕКАРСКИ: Хвала, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштована гувернерко са сарадницима, поднео сам амандман на члан 1. овог закона, значи на члан који се бави општим одредбама, а са жељом да се он додатно објасни, афирмише и приближи грађанима Србије. Мислим да ја ту нећу имати шта посебно да објашњавам. Мислим да је гувернерка доста тога објаснила у оном делу седнице када се о овом сету закона расправљало у начелу.

Гувернерка је једним педагошким приступом и са једном великом дозом стрпљења давала одговоре на сва питања која су јој поставили посланици и на та питања која су више личила на провокације, са чистом политичком позадином, како би се реално негирали сви досадашњи успеси, како би се минимизирали и проглашавали за неуспех и промашај. Гувернеркини примери о напорима НБС о очувању монетарне и финансијске стабилности, односно потезима о очувању стабилности домаће валуте једноставно су аргументи који су утемељени и свакодневно примењивани у пракси. После ваших исцрпних и стручних одговора, госпођо гувернер, мислим да је јавност имала прилику да се увери да НБС и Влада Републике Србије воде једну одговорну политику и да се испуњавају сви циљеви и задаци које је пред њих, а и пред овај парламент поставио председник Републике Србије, господин Александар Вучић.

Верујем да ће посланици СНС, као и наши коалициони партнери, подржати овај закон, као и сет ових закона који се налазе на дневном реду ове седнице. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Пекарски.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Малетић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Тијана Давидовац.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ТИЈАНА ДАВИДОВАЦ: Захваљујем, председавајући.

Уважена гувернерко са сарадницима, даме и господо посланици, поштовани грађани, амандман на члан 1. Предлога закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину сам поднела како би се додатно дефинисао предмет овог закона. Нацрт закона првенствено се односи на банкарске услуге, услуге осигурања, лизинга, услуге у вези са добровољним пензијским фондовима, платне услуге, услуге издавања електронског новца, финансијске погодбе, као и на инвестиционе услуге.

Основни циљ овог закона је унапређење заштите корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, односно код уговарања ових услуга преко интернета, имејлом, поштом или коришћењем других средстава комуникације на даљину.

Овим нацртом уређени су право на информисање корисника финансијских услуга у предуговорној фази и након закључења уговора, право на одустајање од уговора на даљину, право на раскид тог уговора, право на заштиту од услуга које нису тражене и друга права корисника финансијских услуга при уговарању на даљину, као и остваривање заштите права и интереса тих корисника, надзор над применом одредби овог закона.

Корисници ових услуга су физичка лица, предузетници и пољопривредници, као и носиоци или чланови породичног пољопривредног газдинства.

Усвајањем овог предлога закона створиће се висок степен заштите корисника финансијских услуга, јачање финансијског тржишта у Републици Србији, затим доношење сета јединствених правила и принципа за све финансијске услуге које се могу уговорати на даљину, као и усклађивање са директивом Европске уније. Такође, овај закон ће допринети јачању поверења корисника финансијских услуга у продаји финансијских услуга на даљину, као и достизање вишег нивоа правне сигурности код пружања услуга, као и снижавање трошкова пословања надлежних финансијских институција као што су Народна банка Србије,

Комисија за хартије од вредности и Министарство трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије.

У дану за гласање позивам своје колеге да подрже предложени амандман. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бобан Бирманчевић.

Изволите, колега Бирманчевићу.

БОБАН БИРМАНЧЕВИЋ: Поштовани председавајући, поштована гувернерко са сарадницима, поштоване колеге посланици, поштовани грађани, закон о заштити корисника финансијских услуга, као закон који пре свега дефинише коришћење тих услуга на даљину, од изузетног је значаја и, наравно, његов редослед да буде први у сету ових закона свакако говори о томе колико очекујемо од тог закона.

Оно што морам да подсетим представнике опозиције и све оне који уопште сумњају у резултате НБС и у оно што предлаже НБС јесте да ови закони само настављају континуитет, и лествица која је подигнута и која се подиже из дана у дан у НБС вероватно ће бити за пример, то сам рекао и у начелној расправи, вероватно ће се изучавати у школама како у Србији, тако и у иностранству јер је 2012. године НБС коначно добила гувернера који својим досијеом и својим искуством, знањем и односом према раду може да промени и који је променио НБС у правцу који је пре свега значајан за државу Србију и за њене грађане. Али овај закон као закон ће фундаментално показати колика је разлика између 2012. године наовамо и периода од 2000. до 2012. године.

Сада причамо о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, а до 2012. године финансијске услуге ни са печатом, ни са два, не само са два, са 22 сведока некада ниси могао урадити, јер нико никоме није веровао, а понајмање се веровало у финансијске услуге, па макар оне биле са печатом и са два или 22 сведока. Сада 2018. године причамо о услугама на даљину и причамо о услугама које ће бити пружене без печата и без било каквог другог контакта, физичких долазака или одлазака у банку или неку другу финансијску институцију.

Оно што је, такође, значајно то је да у Србији живе талентовани људи и ако је неко сумњао да електронско пословање и дигитализација неће заживети у Србији наравно да је погрешно и када је у свом експозеу премијер Вучић износио план да дигитализација буде једна од основа развоја Републике Србије, сви који нису мислили добро Србији сумњали су у то, али наравно да су погрешили.

Вратићу се на грађане Србије. На данашњи дан у Србији сви, од две до 92 године, да не бих неког увредио подићи ћемо границу на 102, од две

до 102 године сви користе електронско пословање и сви су и спремни и способни и у могућности да то ураде. Пре свега, да би то било на највишем могућем нивоу и сигурности, и безбедности и за грађане и за оне који пружају финансијске услуге, управо је заслужна Народна банка Србија и закони који су на дневном реду.

У дану за гласање сви они који мисле добро Србији и мисле добро својим грађанима гласаће за овај закон. Они који то не мисле, нека виде шта ће сами са собом. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Драган Шормаз.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радован Јанчић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

РАДОВАН ЈАНЧИЋ: Захваљујем.

Поштовани народни посланици, поштована госпођо Табаковић, Србија је од 2012. године кренула путем убрзаног развоја, модернизације, дигитализације, већег животног стандарда и свеукупно бољег живота њених грађана.

Све бржи технолошки развој и све већи значај електронског пословања допринели су увођењу нових начина за понуду и оглашавање због чега се указала потреба за додатним уређивањем пружања финансијских услуга, пре свега њиховог пружања на даљину.

Предлог закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, о којем расправљамо, јасно уређује права корисника финансијских услуга коришћењем савремених и информационо-комуникационих технологија, услове и начин остваривања и заштиту тих права.

Са циљем да се додатно дефинише предмет овог закона поднео сам амандман и предложио да се у члану 1. дода став 2, који гласи – овим законом обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије са посебним освртом на унапређење рада локалних самоуправа. Веома је тешко унапредити рад локалних самоуправа, посебно кад их преузмете из руку неодговорних људи претходног режима којима су локалне самоуправе биле феуди и плен за лична богаћења и увећања сопственог капитала.

Долазим из општине Нови Кнежевац у којој се сценарио „упропасти и опљачкај“ свакодневно спроводио све до 2016. године. Пре 2000. године сврстани смо у ред развијених општина у којој није било незапослених, у којој су деца по завршетку школовања знала да их очекује радно место са правом да раде и напредују.

Пројектом плачкашке приватизације укинута им је то право, а Нови Кнежевац је постао средина у којој се веома тешко живело.

Данас после две године откако је СНС преузела одговорност и у тој општини отворена су нова радна места, отпочело се са изградњом нових производних погона, бројне инвестиције су у току, пре свега подигнуто је достојанство грађана, враћена је вера у бољу и срећнију будућност, а ружна прошлост се полако потискује. На срећу, она се и не заборавља, што показују изборни резултати и двотрећинско поверење Српској напредној странци и председнику Србије господину Александру Вучићу. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Снежана Петровић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радмило Костић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Марко Парезановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Ненад Митровић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колега Митровићу.

НЕНАД МИТРОВИЋ: Поштовани председавајући, госпођо Табаковић са сарадницима, даме и господо народни посланици, ја сам поднео амандман на члан 1. закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину.

Чланом 1. утврђује се предмет закона и прописано је да се законом уређују права корисника финансијских услуга код уговарања финансијских услуга коришћењем средстава комуникације на даљину, као и услови и начин остваривања и заштите тих права.

Доношењем Закона о заштити корисника финансијских услуга 2011. и 2014. године први пут је целовито пружена заштита корисницима финансијских услуга и свеобухватно су уређена права корисника финансијских услуга које пружају банке, даваоци финансијског лизинга и трговци, као и услови и начин остваривања и заштите тих права.

Корисницима услуга осигурања и добровољних пензијских фондова заштита сличног нивоа пружена је кроз Закон о осигурању који је донесен 2014. године и Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима из 2005. и 2011. године.

Применом наведених закона у Републици Србији достигнут је висок стандард заштите корисника финансијских услуга. Међутим, општи технолошки развој и све већи значај електронског пословања у савременом животу допринели су и развијању нових начина за понуду и

оглашавање финансијских услуга, због чега се указала потреба за додатним уређивањем пружања финансијских услуга, пре свега њиховог пружања на даљину.

Као један од приоритета Владе Републике Србије постављено је и унапређење коришћења информационо-комуникационих технологија у свим областима, на првом месту у привреди и државној управи, чему нарочито усвајањем доприноси Закон о електронском документу и електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању и Закон о електронској управи. Доношењем закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину даље би се допринело коришћењу информационо-комуникационих технологија у области финансијских услуга.

Позивам колеге народне посланике да у дану за гласање подрже предложени закон. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Огњен Пантовић. Изволите, колега Пантовићу.

ОГЊЕН ПАНТОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, овај предлог закона у потпуности иде укорак са циљем ове Владе да унапреди коришћење информационо-комуникационих технологија у свим областима, а на првом месту у привреди и државној управи, чему нарочито доприноси усвајање Закона о електронском документу, електронској идентификацији, Закон о електронској управи, а доношење закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину даље би допринело коришћењу информационо-комуникационих технологија у области финансијских услуга.

Све ово значи да ова Влада и ова скупштинска већина посвећено ради на дигитализацији и унапређењу коришћења информационо-комуникационих технологија у свим областима. Тај рад је резултовао, на пример, да се данас дозволе за градњу прибављају брже него икада и то електронским путем. Укупан број издатих дозвола за градњу у периоду од јануара до марта 2018. године је за 14,4% већи него за период у прошлој години. Предвиђена вредност радова у том периоду повећана је за 20,7%. Све ово јасно говори о развоју Србије у погледу инфраструктуре.

Сви ови инвеститори који су корисници финансијских услуга које су им потребне за градњу осетиће позитиван утицај кроз ширу доступност финансијских услуга и већи избор између постојећих пружалаца финансијских услуга на тржишту како би могли да одаберу најповољнију финансијску услугу која одговара њиховим потребама без обзира на то колико је удаљена најближа експозитура.

Такође, пружаоцима финансијских услуга даје се додатни подстицај да на поуздан и предвидив начин оглашавају финансијске услуге на даљину и да на тај начин закључују уговоре са корисницима.

У сваком случају, даље се подстиче већ присутна дигитализација у финансијском сектору и охрабрују се корисници на масовнију употребу тих услуга путем савремених средстава комуникације. Додатном заштитом све ово ће и довести до развоја Србије на свим пољима, а посебно у погледу повећања инфраструктурних капацитета јер је Србија, захваљујући овој владајућој већини, данас једно велико градилиште. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Пантовићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Никола Јоловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колега Јоловићу.

НИКОЛА ЈОЛОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважена гувернерко, овим амандманом допуњује се члан 1. овог предлога закона јер се поред уређивања права корисника финансијских услуга код уговарања финансијских услуга коришћењем средстава комуникације на даљину, као и услова и начина остваривања и заштите тих права мора водити рачуна и о бољем приступу економским ресурсима.

Наиме, овим предлогом закона су детаљно уређени право на информисање корисника финансијских услуга, право на одустанак од уговора на даљину, право на раскид тог уговора и друга права корисника финансијских услуга при уговарању на даљину, као и остваривање заштите права и интереса тих корисника и надзор над применом.

Све ово указује на чињеницу да се само озбиљним и детаљним приступом оваквој врсти дефинисања финансијских услуга на даљину може утицати на развој Републике Србије, а самим тим и на бољу искоришћеност економских ресурса. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Србислав Филиповић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колега Филиповићу.

СРБИСЛАВ ФИЛИПОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважена гувернерко Табаковић, добро је што немамо никог преко пута нас да слушамо све оне бесмислице о томе како у земљи Србији ништа не ваља. У земљи Србији ништа не ваља кад тајкуни не могу да узимају паре из банака, па да те паре не враћају, а да онда враћају грађани Србије њихове дугове и зато све критике иду на рачун вас као гувернера Народне банке Србије, зато све критике иду на рачун СНС-а и Александра

Вучића, зато што у земљи Србији данас владају ред и закон. Данас више не можете да завучете руку у банку, да узмете колико вам треба зато што сте пријатељ са премијером или са министром финансија и да те паре никада не вратите.

Тога у Србији више никада неће бити. Исто тако неће више никада бити овог жутог пропалог, распалог предузећа на власти, заједно са својим разним овим остацима и фронцлама које су произашле из тог и таквог предузећа. Зато ће у Србији, уверен сам, док год ви водите НБС и док год је СНС на власти курс остати стабилан. Зато ће у Србији наставити да расту девизне резерве. Зато ће наставити да расту резерве које имамо у злату. Зато ћемо наставити да имамо стабилан курс, рекао сам, стабилне јавне финансије, стабилну државу и уверен сам, зато ће наши грађани као последицу, добру, позитивну последицу свега тога, наставити да живе све боље и сигурније. Зато ћемо већ ове године имати значајно повећање пензија и плата и у јавном сектору, а то је последица управо једне добре, стабилне политике, одговорне политике према држави и према друштву. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Филиповићу.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милован Дрецун. Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Мирко Крлић. Изволите, колега Крлићу.

МИРКО КРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Госпођо гувернер са сарадницима, даме и господо народни посланици, не треба бити финансијски експерт, као што ја нисам, да би се разумео значај поправљања финансијских услова и да би се ширио финансијски утицај који свеукупно развија Републику Србију, а сваки позитиван помак у таквом развоју по мени би требало да има одређени утицај на Србе у региону. Због тога су сви моји амандмани везани за утицај на Србе у региону.

Не смемо никако одбацити чињеницу да у једном делу ЕУ, рецимо у Мађарској, у Румунији, живим у Банату па ми је то блиско, живи велики број Срба који има одређену финансијску моћ и они би врло радо финансирали своју матицу, само кад би имали управо ово – финансијску сигурност, заштиту и подршку. Њихово финансијско јачање и економски просперитет јачају и улогу и значај и саме Србије у региону.

Узмимо, на пример, Републику Мађарску. Данас мађарска Влада озбиљно финансира куповину земље својих сународника у Србији, финансира откуп њихових производа пољопривредних, омогућава олакшан извоз, тј. увоз у своју земљу и овим мађарска Влада постиже више ефеката – једним јача мађарску заједницу, са друге стране јача

поверење у домаћина са којим сарађује, а све то заједно данас утиче на заиста пријатељске односе са Србијом. Данашњи одлични односи између две државе и два државника, Виктора Орбана и Александра Вучића, управо су на овим темељима.

Полтронска политика која се сводила на – „Иво, брате!“ и „Борисе мој драги!“, помогла је Хрватској да несметано уђе у ЕУ, али шта је урађено за српско питање у Хрватској? Шта је урађено за њихову имовину, за њихова људска права када је то било могуће? Колико је заложено суза, крви, зноја крајишких Срба да би Хрватска несметано ушла у ЕУ? Продаја сопственог народа једина је финансијска инструкција, једина је финансијска политика којом су се бавиле претходна власт и претходни режим. То се мора променити.

Знам, госпођо Табаковић, да ви исто мислите као и ја и без обзира на то да ли прихватате овакве амандмане или не, они имају смисла чисто да опомену и да скрену пажњу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик проф. др Зоран Драгишић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Сандра Божић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице Божић.

САНДРА БОЖИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважена госпођо Табаковић са сарадницима, колеге посланици, уважени грађани Србије, ових дана у расправи чули смо крајње детаљно, стручно и врло прецизно образлагање гувернерке Табаковић на тему предложених закона. Заиста огроман труд и детаљно стручно објашњење сваке могуће недоумице посланика и јавности су образложене до последње релевантне информације.

Рад Народне банке Србије је мерљив и врло видљив у свакодневном животу и квалитету стандарда живљења сваког грађанина Републике Србије. Оно по чему најчешће меримо рад сваког гувернера, управо је стабилност домаће валуте. Доласком Јоргованке Табаковић на место гувернера и њеним радом у протеклих шест година, Народна банка Србије је достигла и очувала ценовну и финансијску стабилност, испуњавајући тиме своје законом прописане основне циљеве и доприносећи стварању стабилнијег пословног окружења, смањењу унутрашњих и спољних неравнотежа, нижих трошкова задуживања, већег расположивог дохотка, убрзању привредног раста, као и поправљању кредитног рејтинга земље, а све то је постигнуто у оквиру врло снажних изазова из међународног окружења.

Оно што је највидљивији и далеко најбитнији резултат Народне банке Србије јесте свакако очување стабилности и предвидивост инфлације. Инфлација је са двоцифреног нивоа сведена на ниво упоредив са европским стандардима. Године 2012. инфлација је износила 12,9 %, а до октобра 2013. године инфлација је спуштена на 2,2%, а сада је просечни ниво 1,9%. Овим и многим другим значајним резултатима НБС, о којима ћу говорити у наредним амандманима, своју похвалу су дали готово сви посланици опозиције у начелној расправи. Верујем да су схватили да у борби са бројкама и егзактним резултатима нагађањима, лажима и јефтиним политичким поенима нема места.

Међутим, иза сваке похвале за резултате Народне банке Србије и за рад гувернерке Табаковић долазила је покуда за рад председника Александра Вучића и премијерке Брнабић. Па колико је то нелогично и практично немогуће? По вашој беседи, опозицијо, рекла бих да је НБС овај резултат остварила где, можда у Нигерији? На срећу, колективна свест и опште познавање политичких прилика једне просечне српске породице је на далеко вишем нивоу од оног колико ви, посланици опозиције, желите да их потцените, те је савршено јасно да је политика коју воде некадашњи премијер, а данас председник Србије Александар Вучић, премијерка Брнабић, Влада Републике Србије и политика НБС високо синхронизована, узрочно-последична, па је јасно да без преданог вођења државне политике, очувања међународне позиције, преданог рада у решавању унутрашњих питања нема резултата НБС и обрнуто.

Врло је јасно зашто гувернери које је поставила Демократска странка нису имали ни приближне резултате, већ време владавине демократских гувернера памтимо као време у којем је Народна банка Србије била самопослуга за намиривање интереса и финансирање Демократске странке и њених функционера.

Такође желим да Демократској странци честитам на избору новог председника и верујем да им је било јако тешко одлучити се између неколико кандидата. Кажу очевици да је готово подсећало на некадашњи популарни квиз – особа А – ја сам Драган Ђилас, особа Б – ја сам Драган Ђилас, особа Ц – ја сам Драган Ђилас. Верујем да ћемо гледати опет сличан сценарио оном – Ђилас избацио Јеремића из ДС-а, Тадић напустио ДС због Ђиласа, Ђилас се повукао због Пајтића, Пајтић поднео оставку на место посланика због Шутановца, Шутановац подржао Јанковића за председника, а Јанковић прави коалицију са Јеремићем и Ђиласом који је избацио Јеремића. Само још остаје да видимо у овом циркусу где је Лутовац. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Повреда Пословника, Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Члан 27.

Господине председавајући, требало је да пратите и да опоменете колегиницу која је малопре говорила. Наравно, она је написала или је добила написано, свеједно је, говор где је хвалила гувернера, где хвали овај режим, где хвали власт и наравно, немамо ми ништа против тога.

Она је посланик скупштинске већине и нека то ради, али не знам како нисте приметили – она је поспрдно и с осмехом рекла – неће бити ваљда као у Нигерији. Дакле, Нигерија је пријатељска држава Србији. Нигерија је држава која није признала Косово и Метохију нити ће икада. Нигерија је држава која мора овде да ужива апсолутно поштовање и недопустиво је да Нигерија служи народном посланику као оно успут – нећемо бити ваљда толико лоши као у Нигерији, уз подсмех.

Молим вас да убудуће водите рачуна о томе. Нама је веома важан сваки глас, свака држава која не признаје лажну државу Косово, која Косово и Метохију доживљава као део Републике Србије, што и јесте, и ми сваку државу која има тај однос морамо заиста са крајњим уважавањем и да помињемо и да говоримо о њој. С друге стране, имате државе непријатеље Србије, попут САД-а и овог Скота који може свашта да вам каже у Србији, нико неће ништа лоше за њега да каже, већ више није Скот него је Скот итд.

Зато вас молим да, поштујући Пословник, поштујете и све пријатеље државе Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Уз уважавање вашег става и сугестије, сматрам да колегиница није имала лошу намеру. Наравно, поштујемо и Нигерију као што поштујемо и Бурунди, и Гвинеју Бисао, и Суринам и све државе о којима сте малопре говорили.

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање? (Не.) Хвала.

Реч има гувернер Народне банке Србије, др Јоргованка Табаковић. Изволите.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Поштована госпођице, посланиче, не знам шта је политички коректно, желим да кажем да јесмо данас овде и можемо на овај начин да причамо о Србији управо зато што се зна шта су нам циљеви, како их остварујемо, овако дисциплиновано, промовишући циљеве које има држава, показујући сопствену дисциплину и промовишући своје име.

У тренутку када сте рекли да Народна банка Србије није остварила ове резултате сама и само за себе, ја сам вас одлично разумела као што сам и сама реаговала када је неко рекао – ви сте добри али подучите друге. Ваш коментар да Народна банка Србије ове резултате није остварила негде

у Нигерији, биле су најбезазленије илустровање ситуације у којој је држава Србија координисана целина председника Владе и Народне банке Србије.

Мени је много драго што сте ви то на један такав илустративан начин рекли и то баш илуструјући једну од пријатељских земаља која нам помаже да сачувамо територијалну целовитост. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Наташа Сп. Јовановић има реч.

Хоћете повреду Пословника? (Да.)

Изволите.

НАТАША Сп. ЈОВАНОВИЋ: Повређен је члан 27, 32. и 116.

Управо је требало да реагујете када је говорила гувернер Народне банке Србије Јоргованка Табаковић.

Она није тумач Пословника Народне скупштине Републике Србије и требало је ви или господин Мартиновић пред почетак ове седнице да јој кажете, најпре, да док народни посланици говоре, да она заједно са овом госпођом поред ње, која не знам ко је, која све време прави гримасе од 1. јуна откако смо у заседању, њена сарадница, не шапуће нешто и не домунђава се. Молим вас заштитите народне посланике од непристојног понашања ових присутних дама без обзира на то које функције обављају.

Дакле, требало је да је прекинете у тренутку, јер по члану 116, што је требало да јој кажете и ви и Мартиновић, Јоргованка Табаковић на овој седници може у овом делу седнице када се говори о расправи у појединостима, да говори два минута о амандману. Да је она говорила о тексту амандмана колегинице Божић, ја бих разумела, али да се она ставља у улогу тумача рекламирања Пословника, потпредседника Скупштине, госпође Вјерице Радете, то је заиста недопустиво нарочито због чињенице што се тек сада јављам да интервенишем. Суздржавала сам се од првог. Када је почела ова седница, веома непристојно се и она и дотична дама поред ње понашају када ми интервенишемо по Пословнику, или када излажемо нешто о амандманима, а поготово госпођа коју она ваљда треба да упристоји, да је ово Народна скупштина, јер и сама је Табаковић, када је била посланик СРС и када је знала ред и дисциплину, док није украла тај мандат, исто тако реаговала када су долазили сарадници из других министарстава.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Јовановић.

Сматрам да се гувернер Народне банке др Јоргованка Табаковић јавила у складу са њеним правом из члана 158.

Такође, исто тако сматрам да ако је неко показао у ових пет година независност у свом раду и коректност, што је делокруг рада и део њене функције, то јесте Јоргованка Табаковић, тако да мислим да није имала ту

намеру да било кога увреди, ни вас, ни госпођу Радету, наравно ни Народну скупштину.

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање? (Не.) Хвала вам.

Реч има народни посланик др Александар Мартиновић, повреда Пословника.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Члан 107, господине Маринковићу.

Јавио сам се због две ствари. Прво, моја колегиница Сандра Божић се није увредљиво изразила ни о једној држави у свету, поготово не о Нигерији, него је хтела да укаже дежурним критичарима Владе Србије и гувернерке Табаковић да одлични економски резултати који су постигнути нарочито од 2014. године нису постигнути у некој другој држави, него у држави у којој сви живимо и у којој грађани могу да посведоче да су постигнути значајни резултати и на економском и на финансијском плану.

Што се тиче Нигерије, наравно да је поштујемо, као што ви морате да поштујете чињеницу да то што Нигерија није признала независност Косова и Метохије, и то што су неке државе које су га признале, повукле своје признање није заслуга ваша, него је заслуга Александра Вучића, Владе Републике Србије и заслуга наше спољне политике која је потпуно другачија од оне која је вођена до 2012. године.

Са друге стране, ако се ико понаша учтиво и пристojно на седници Народне скупштине на којој се расправља о законима које је предложила Народна банка Србије, онда је то управо госпођа Табаковић са својим сарадницима, која ни једног јединог минута није изашла из сале док се води расправа, која пажљиво слуша све народне посланике и одговара на њихова питања и то на један веома стручан начин и на начин који је схватљив грађанима Србије.

Тако да те отровне стрелице које се упућују на рачун госпође Табаковић, мислим да долазе од људи за које је изгледа време стало 2008. године. Сада је 2018. Година. Прошло је 10 година. Мислим да тема мандата, тема Јоргованке Табаковић из 2008. године заиста више у Србији никога не занима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Не желите да се Скупштина изјасни?

Уз то да, иако сам спикер, слажем се да као што је обављала функцију народног посланика, исто тако одлично обавља ову функцију гувернера Народне банке Републике Србије.

Реч има Неђо Јовановић, повреда Пословника.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем.

Члан 27. Такође, сматрам да је реакција у односу на повреду Пословника била у складу са Пословником, али неадекватна. Могли сте и да мало строже опоменете било кога ко рекламира Пословник на начин како је рекламиран, јер у конкретном случају није било манифестовано било какво понашање које би повредило углед овог дома. Овај дом заиста заслужује сваки углед и то у посебном смислу речи.

Ја се потпуно саглашавам са чињеницом да то што је не само Гвинеја Бисао већ и многе друге земље, Нигерија и било које друге земље које су опозвале свој пристанак да Косово постане независна држава, подразумева последицу изузетно доброг и квалитетног рада руководства државе Србије, превасходно председника државе Србије Александра Вучића и министра спољних послова Ивице Дачића, који је дао немерљив допринос управо одлазећи у све земље које су могле да буду излобране у правцу опозива било чега што подразумева бенефит једној квазитворевини којој никада не треба дозволити да постане држава, а то је оно што се сада дешава на Косову. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Јовановићу.

Сматрам да није било никакве лоше намере и повреде Пословника када је у питању дискусија и колегинице Јовановић и Вјерице Радете, уз то да, наравно, сматрам да смо сви очигледно на истом задатку, и владајућа коалиција и српски радикали, тако да се можемо сложити око овог дела повлачења признања и тог политичког деловања и аспеката у вези тога. Хвала вам.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владимир Ђукановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Љибушка Лакатош.

Изволите.

ЉИБУШКА ЛАКАТОШ: Захваљујем.

Уважени председавајући, уважена госпођо Табаковић са сарадницима, уважени народни посланици, циљ доношења закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину јесте унапређење права корисника финансијских услуга и додатна заштита тих корисника и прецизирање код уговарања на даљину, као и усклађивање домаћег законодавства са законодавством ЕУ.

Зацртани програмски циљеви Владе Републике Србије за унапређење коришћења информационо-комуникационих технологија у свим областима потврђују се и доношењем предложеног закона.

И ово је један од примера где јасно можемо видети опредељеност Србије за наставак европског пута, као и видљив напредак започетих реформских процеса.

Влада Републике Србије води Србију путем европских интеграција, што је важан механизам за свеукупни развој наше државе.

Модернизацијом платног система, смањивањем трошкова привреде у делу који се односи на пословање платним картицама и онлајн трговином и додатном заштитом корисника финансијских услуга побољшава се пословни амбијент, стварају се много повољнији услови за финансирање, што обезбеђује убрзани развој Србије.

Амандманом који сам поднела на члан 1. хтела сам указати колико је значајно обратити и пажњу на школски систем, где морамо отворати нове профиле где ћемо образовати стручњаке и у информационој области, који ће своје знање имплементирати како у области ИТ технологија, тако и у области финансија и на тај начин допринети свеукупном развоју Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик проф. др Љубиша Стојмировић.

Изволите, професоре.

ЉУБИША СТОЈМИРОВИЋ: Поштоване колегинице и колеге, кад говоримо о дигитализацији и електронском пословању, морамо бити свесни да је један од заслужних грађана, односно можемо да кажемо и криваца, велики стваралац Никола Тесла. То је производ његовог достигнућа и ми данас имамо могућност да на један много лакши и квалитетнији начин многе ствари урадимо.

Никола Тесла, као и други научници и изумитељи је, стварајући та своја дела, те проналаске, имао у виду позитивну страну. Он је хтео да људима омогући да на лакши и ефикаснији начин живе и завршавају одређене послове.

Међутим, шта се дешава с друге стране? Неко покушава то и да злоупотреби, тако да имамо многе злоупотребе и у овом систему пословања. Због тога овај члан 1. и говори о заштити права корисника, а ја ћу да наведем један пример који се мени десио, није везан за ове финансијске трансакције, али јутрос ми је стигла нека порука на мобилни телефон, где се каже – честитамо што сте се успешно пријавили за коришћење неке ВИП игрице. Немам појма, нека глупост. Нити сам се пријављивао, нити играм игрице. Али неко злоупотребљава могућност тих комуникација. То је нека фирма 4444, четири четворке, и онда ме они обавештавају да ће ми недељно одбијати толико и толико динара.

Значи, у свим овим нашим жељама да омогућимо грађанима што лакше и ефикасније пословање морамо да водимо рачуна и о томе да не дође до злоупотребе, да немају они не само корист, него да имају штету од тога.

Е сад, шта је највећи проблем, слушајући дискусије мојих колега? Овде је проблем у томе што смо ми у данашње време све подредили материјалном делу света. Запоставили смо и морално и социјално и духовно, а како Тесла, кога сам већ цитирао у својој чувеној доктрини наводи, да би људски род могао да иде напред, мора да створи истинско образовање и истинску културу. А те две области људског живота морају да почивају на три стуба – један је социјални, други је морални, а трећи је духовни. Е, ту ћемо морати мало више да се потрудимо, како бисмо омогућили нашим грађанима и грађанима целог света да имају достојанствен живот и да омогућимо оно што је свима нама циљ, а то је благостање свих чланова друштва. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, професоре.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Катарина Ракић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Горан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Миодраг Линта.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Овај амандман чак и да је озбиљно написан и са озбиљним намерама, не би могао никако да се прихвати, јер заиста нема апсолутно никакве везе са оним што је написано у амандману.

Предложено је да се дода нови став у члан 1. и да тај став гласи – овим законом обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије с посебним освртом на права избеглих и прогнаних лица. Дакле, никакве везе овај закон нема са правима избеглих и прогнаних лица.

Ко су избегла и прогнана лица данас у Србији? У међувремену, срећом, многи су добили држављанство, запослени су, имају своје приватне послове итд. Они који су остали у овом статусу су стари људи, незапослени људи, само им фали кредитна картица да иду у банку да подижу паре. Дакле, немојте да се ругате неким стварима.

Када су у питању избегла и прогнана лица, велики број људи управо из овог дела су инвалиди, учесници и инвалиди последњих ратова.

Претпостављам да сви знате да у Србији постоји Закон о правима војних инвалида и бораца последњих ратова, али не знам да ли знате како се тај закон примењује.

Заиста морам да скренем пажњу да, захваљујући некој чудној примени овог закона, ова лица и чланови породица погинулих бораца по неколико месеци не добију ни један једини динар оног што им обавезно по закону припада. То су тзв. необезбеђена лица, тако их закон третира, и они сваке године добијају решења о надокнади. Та решења трају од 1. априла текуће године до 31. марта наредне године. Онда Министарство сваке године утврђује неке критеријуме на основу којих се доносе нова решења.

Сад замислите, 1. април је био рок када је требало да се тим људима донесу нова решења, а инспекција Министарства је тек у мају донела ове инструкције које су потребне за доношење решења по општинама. Свако донето решење у општини мора да иде на ревизију и тај поступак може да траје по неколико месеци, а раније је било тако да су ова лица добијала аконтације које су им се касније обрачунавале када би добили ова решења и када би та решења постала правоснажна.

То се, господо, више не ради и, дакле, необезбеђени ратни војни инвалиди, учесници ратова и породице палих бораца по неколико месеци не добију ни један једини динар и поставља се питање, заиста, како живе и како преживљавају.

Само још једну реченицу везано за малопређашњу примедбу једног колеге да никог не интересује у Србији шта се дешавало 2008. године, ко је крао мандате итд., можда ће за неколико година неко рећи да никог не занима што је Мехо Омеровић крао парфем на аеродрому у Франкфурту, али знате, част и брука живе довијека, нема застаре.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. Није била тема амандмана.

(Вјерица Радета: Шта није била тема амандмана?)

Колега Омеровић. Хвала.

Реч има Милимир Вујадиновић, повреда Пословника.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Члан 107. Мислим да смо сви дужни да поштујемо достојанство овог уваженог дома, пре свега говорећи о оним категоријама становништва које су данас у Србији међу најугроженијим, а то избегли и расељени јесу сигурно. Јавности ради, не можете са овог места негирати постојање избеглих и расељених лица, иако је то интенција последњих месеци када су у питању амандмани нашег колеге Линте. Ја свакако подржавам његов амандман и гласаћу за њега. У сваком закону спомињати избеглице и њихова права јесте и те како оправдано. Данас се у Србији налази 28.000 лица која су регистрована као избегла и расељена лица још увек. Наравно, постоје они који су у међувремену постали држављани Републике Србије, али то не значи да је њихов статус тиме решен. Многи од њих још увек нису стамбено решени.

На том путу, опет морам да кажем, ова влада је урадила највише. Као што знате, покренут је тај регионални стамбени програм. Ево, говорим пример из Суботице. Прошле године смо потписали два уговора вредности 600.000 евра, где обезбеђујемо више од 70 избегличких породица грађевинским материјалом и куповином кућа за те исте избеглице. То јесу грађани Републике Србије који имају држављанство, али они су и даље необезбеђени. С тим да напомињем, 28.000 таквих су још у статусу избеглица без држављанства Републике Србије. Негирати њихово постојање са овога места заиста је у најмању руку увреда и за овај дом и за грађане Републике Србије, тако да вас молим да следећи пут опоменете оваква настојања. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Вујадиновићу.

(Вјерица Радета: Реплика.)

Не могу да вам дам реплику, колегинице Радета, на повреду Пословника.

(Вјерица Радета: Добро, онда ћу и ја повреду Пословника.)

У реду, повреда Пословника.

Само да питам колегу Вујадиновића – да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање? (Не.)

Поведа Пословника, Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Члан 27. Заиста, ово малопре је више личило на реплику него на повреду Пословника, што нама не смета, то морам сваки пут да поновим, јер ми се залажемо да народни посланици могу слободно и отворено да говоре шта год хоће, али не знам одакле је извучено малопре у повреди Пословника да неко негира постојање расељених и прогнаних лица у Србији. То је заиста невероватно. Напротив, говорила сам и говорим о томе да треба много више да се посвети пажња решавању коначног статуса свих тих људи.

Колега који је малопре говорио је, колико ја знам, председник неког удружења избеглих из једног дела бивше Југославије. Можда нема тих проблема, али не знам да ли зна, рецимо, за проблеме прогнаних лица која живе у Чачку, ни на небу ни на земљи, не знају шта их чека сутра, ниједан папир не могу да добију. Неком донацијом су изграђене зграде и људи су се уселили, добили су, речено им је – уђите, ти у тај стан, ти у тај, никаквог папира немају, нико им не да ни право коришћења, ни право откупа итд. Ја сам и о томе говорила и сваки пут говорим. Дакле, не злоупотребљавам, него просто, колико је овај амандман у вези са решавањем тих права, оно што ја говорим је много више везано за решавање права тих људи који су прогнани са својих огњишта. Дакле, нико им није помогао.

Кажу да је долазио Линта у кампањи, три пута је у кампањи долазио и сваки пут је рекао – решиће им проблем. Ни до данас није. Због тога је

добро да постоји овакав амандман, да бисмо могли јавно да проговоримо, да бисмо ми можда одавде анимирали Министарство да се уради нешто да се тај проблем реши. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала вама.

Јесте, и мени је доста личио на реплику говор колеге Вујадиновића. Помно сам слушао и сматрам да је дошло до неспоразума. У сваком случају, озбиљна је ствар, прогнани људи, тако да мислим да нисам повредио Пословник.

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање?
(Не.)

Реч има др Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, за оне који не знају, Миодраг Линта је посланик Српске напредне странке и председник је Савеза Срба из региона. Рођен је у Топуском, студирао је у Загребу и данас је народни посланик у Народној скупштини Републике Србије, изабран са листе Александар Вучић – Србија побеђује. Ако ико зна са каквим проблемима се прогнани Срби из Хрватске сусрећу, онда то зна Миодраг Линта, и у решавању животних проблема тих људи тај човек учествује сваки дан. Он данас стицајем околности није присутан на седници Народне скупштине зато што се налази у Бањалуци на једном скупу који је посвећен томе да на предстојеће изборе у Босни и Херцеговини Срби који су остали да живе у Федерацији Босне и Херцеговине изађу на једној листи. Дакле, Миодраг Линта учествује у сабирању српског народа у Босни и Херцеговини, и то у оном делу Босне и Херцеговине у коме српски народ данас веома тешко живи. Тако да, са подсмехом говорити о том човеку и о његовом амандману мислим да је крајње некоректно.

Оно што ја не разумем, признајем да сам глуп, али не разумем – како је могуће заузети став да амандман Миодрага Линте нема никакве везе са оним што овај закон регулише? Као да избегла и прогнана или интерно расељена лица не могу да буду корисници финансијских услуга на даљину. Па, наравно да могу. Неки од тих људи примају пензије, неки примају одговарајућа социјална давања, и те како имају посла са банкама и са другим финансијским институцијама. Неки су у процесу решавања проблема својих пензија у Хрватској, неки у Босни и Херцеговини, и те како су корисници финансијских услуга на даљину и и те како им овај закон излази у сусрет и олакшава им решавање њихових проблема.

Што се тиче ових људи који су избегли а који живе у Чачку, ви сте контрадикторни, госпођо Радета. Иначе, споменули сте неки термин, ви сте изгледа увели неки нови календар, каже – сва решења која буду донета

до 31. априла. Април има тридесет дана, колико ја знам, сем у неком новом календару.

(Вјерица Радета: Рекла сам – 31. марта и 1. априла.)

Добро, ви сте рекли 31. априла, али није то сад битно.

Оно што је много важније, рекли сте две контрадикторне ствари. Најпре кажете – тамо негде у Чачку живе избегла лица из Хрватске, ни на небу ни на земљи, додуше, живе у некој згради коју је направила Влада Србије и усељени су у станове, али то сад нема никакве везе, то је сад све без везе. Њихов проблем није решен. Па чекајте, је л' ти људи живе ни на небу ни на земљи или живе у згради коју је направила Влада Србије и имају своје станове, где живе са својим породицама?

Заиста не разумем докле сежу ваши лични анимозитети према Миодрагу Линти и према Посланичкој групи СНС. Значи, или човек нема где да живи, па се онда каже да живи ни на небу ни на земљи, или је човеку решено стамбено питање, неко му је направио зграду, а то је Влада Србије. Човек се са својом породицом уселио у тај стан, значи, решено му је једно важно животно питање. Радимо и даље да се решавају сва друга питања људи који су протерани из Хрватске, из Републике Српске Крајине, из Федерације Босне и Херцеговине. Али оно што примећујем, то је да кад год се на дневном реду појави амандман Миодрага Линте, обавезно се јавља госпођа Радета да каже како је тај амандман бесмислен, како је глуп и како нема никакве везе са предлогом закона. Наравно да има.

Као што бисмо ми сад могли сви редом да се јављамо на амандмане које ви подносите и доказујемо или образлажемо њихову бесмисленост. Ја мислим да таква расправа не води нигде. Дакле, ми овде не треба да се сукобљавамо на личној основи. Миодраг Линта ми није симпатичан, па ћу сад да кажем да је амандман глуп или да људи живе ни на небу ни на земљи, иако им је Влада Србије сазидала зграду и направила станове.

Ми овде треба да изложимо наше политичке концепте, па да видимо чији је политички концепт бољи, односно нека грађани Србије на изборима о томе суде, али ја не могу као председник посланичке групе да дозволим да Миодраг Линта на свакој седници буде стављен на стуб срама зато што се неке лично допада или не допада. Лично мислим да човек одлично ради свој посао. Ради један тежак посао. Ја га сваки дан срећем овде у холу Народне скупштине како телефонира са нашим сународницима који су протерани из Хрватске, који су протерани из Федерације БиХ и он покушава активно да реши њихове проблеме.

Лако је нама који овде седимо да причамо како Срби који су протерани тешко живе и како имају много проблема. То сви знамо. Хајде да покушамо да решимо макар један њихов животни проблем. Миодраг Линта то ради сваки дан, и ви сте нашли баш данас, када човек у Бањалуци

учествује на једном скупу под покровитељством Владе Републике Српске где треба да се договори здружени наступ Срба у Федерацији Босне и Херцеговине на изборима да идемо сви под једним српским барјаком, да идемо сви на једну листу као што смо урадили на Косову и Метохији иако многи за то немају разумевања и ту политику не разумеју, а да не идемо у две, три или пет колона, јер нас све мучи иста мука и сви смо у истим проблемима... Да станемо под један српски барјак и да следимо политику коју води Влада Србије и коју води председник Републике Србије Александар Вучић. То значи да поштујемо Дејтонски мировни споразум, поштујемо суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, али се боримо за права српског народа који је остао да живи у Федерацији Босне и Херцеговине.

Ви, госпођо Вјерице Радета, врло добро знате колико тешко живе Срби у оним општинама и градовима који су, како би рекао Вук Карацић – овејано српски, чисти српски крајеви: Мркоњић Град, Грахово, Гламоч. То су крајеви и у којима су до 1995. године Срби живели у преко 90% од укупног броја становника и ти људи тамо дан-данас живе, али живе под врло тешким условима.

Ми сад покушавамо колико год можемо да те људе окупимо, да их саберемо, да не иду на две или три листе на изборе, него да иду на једној заједничкој листи која ће се борити за српску ствар у Федерацији Босне и Херцеговине, не дирајући у Дејтонски мировни споразум и ви кажете – е, амандман Миодрага Линте је бесмислен, он је глуп, какве везе избегла и прогнана лица имају са финансијским услугама на даљину.

Мислим, најмање што сте рекли је крајње политички некоректно. Као што би било, сад замислите да ја подсећам вас, ви сте овде спомињали част, образ, углед, не заборавља се срамота и тако даље. Да ли треба да вас подсећам, били смо живи сведоци и ви и ја и Јоргованка 2008. године, Бог проклео онога ко сарађује са Борисом Тадићем? Није прошло три године и ви уђете у Тадићеве управне одборе. И? Шта је са чашћу? Шта је са образом? Шта је са угледом? Нема везе. Немојте тако, те 2008. Године, 2010/2011. године, дешавале су се многе тешке ствари у српском Парламенту. Желим да се такве ствари више не дешавају. Падале су тешке речи. Падале су увреде. Клели смо једни друге. Мислим да је српски парламентаризам макар толико узнапредовао да такву врсту реторике једноставно више не заслужује.

Коначно, ако желите да ставимо тачку на причу о тим мандатима, мислили ви, или Јоргованка, или ја о природи мандата било шта, Закон о Народној скупштини је рекао своје, Уставни суд је рекао своје. У том смислу наша приватна мишљења можемо да задржимо за себе. Можемо и јавно да их износимо, а можемо око тога да се препиремо иако ја у томе

не желим да учествујем, али само желим да вас подсетим да је 2008. година била пре десет година и да се грађани Србије данас суочавају са неким новим изазовима, са неким новим проблемима, а раскол у СРС је можда занимљив за историчаре. Можда је занимљив за оне који ће се једног дана бавити политичком, новијом политичком историјом Србије, али мислим да је грађанима Србије данас потпуно незанимљив.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Мартиновићу.

Право на реплику, Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Мартиновић помирителъ, ако ћемо се шалити.

Дакле, ниједанпут нисам поменула име Миодрага Линте. Говорила сам о амандману. И сад кажем да је амандман апсолутно бесмислен.

Што се тиче станова у Чачку, да, људи су ушли у те станове, немају никакав папир, ни право коришћења, ни право откупа и то јесте ни на небу, ни на земљи, то јесте од данас до сутра и тако даље.

Што се тиче тог посла који Линта ради данас у Бањалуци, кад је већ поменуто, па, неће баш Срби са подручја тог дела Босне и Херцеговине, Федерације, неће баш радо да се одазивају нити ће да излазе на те изборе. Једноставно их не интересује, зато што се Срби у тим неким крајевима негде враћају, па као покушавају нешто тамо да почну да раде и тако даље. Господин Мартиновић сигурно зна да су људи који се враћају у те крајеве углавном старији људи, и махом се враћају да тамо умру. Наравно, има и неких, заборавио је, рецимо, Мартиновић Дрвар, који је био најсрпскији град, и није га поменуо, где су неки чак покушали да отварају неке пилане, да раде тако нешто, али ни то није ишло.

Али мене је у једном делу охрабрила Мартиновићева дискусија када је говорио како прогнана избегла лица могу да користе услуге овога закона. Да ли то значи, није баш до краја објаснио господин Мартиновић да, рецимо, моја породица, моја фамилија шира, и не само моја, него многих, може захваљујући овом закону, да осигура своју имовину, да добије одговарајућу накнаду за имовину онакву каква је била у моменту када су је напустили, јер овај закон се примењује и на међународном нивоу? Наравно да од тога нема ништа и само правите причу које нема.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Заиста је тешко наћи адекватан одговор када неко изговара у најмању руку овакве чудне реченице – шта сад ми имамо да се бавимо Србима у Федерацији Босне и Херцеговине, то су углавном стара лица која су дошла тамо да умру. Па није баш тако. Па и све да је тако, и та стара лица имају ваљда право гласа и о њима неко

треба да брине. И они треба да буду политички репрезентовани на нивоу Босне и Херцеговине, ма колико да им је тешко, ма колико година да имају и ма у којој општини да живе.

Хвала вам што сте ме подсетили за општину Дрвар. Дакле, то су чисто српски крајеви. Они сад тренутно припадају Федерацији Босне и Херцеговине и ми то поштујемо. Али Миодраг Линта, дакле понављам још једанпут, учествује на скупу где треба да се направи договор са самим Србима који живе у Федерацији Босне и Херцеговине, да на предстојеће изборе изађу на једној листи.

Ја не видим шта је у томе лоше. Има тамо и старијих људи али, богами, има и младих. Има и младих људи који хоће да развијају тамо и свој приватни бизнис, има људи који хоће да се баве пољопривредом. Не враћају се само стари људи у Федерацију Босне и Херцеговине. Остало је тамо и младих људи. Враћају се и млади људи из Србије. Виде своју перспективу у крајевима у којима су се родили њихови очеви и мајке. То је њихова земља. Формално правно она се налази у саставу Федерације Босне и Херцеговине, али то су људи чији су корени одатле.

Ми сад улажемо максималне напоре да тим људима помогнемо. Не знам да ли сте пратили последњу посету Александра Вучића...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Приводите крају, колега.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Завршавам... Последњу посету Александра Вучића Босни и Херцеговини. По тој вашој логици ми треба да отпишемо Србе који живе у Федерацији БиХ, а Влада Србије помаже обнову српске православне цркве у Мостару...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Мартиновићу.

(Вјерица Радета: Реплика.)

Немате право на реплику, колегинице Радета. Ништа увредљиво није рекао.

(Вјерица Радета: Како није? Све је погрешно разумео.)

Ма одлично је разумео.

(Вјерица Радета: Не можете да схватите...)

Не могу ја да схватим да ли је погрешно разумео. Не.

(Вјерица Радета: Нема смисла, заиста.)

По амандману, народни посланик Милорад Мирчић.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Не разумемо зашто оволика расправа и увек је, малтене, једна личност у питању. Она је као константа. Нема разлога да издвајамо наше сународнике који су прогнани или протерани из крајева бивше Југославије или са простора Косова и Метохије. Зашто бисмо то и предлагали уопште, наглашавали у неком амандману? Не видим разлога.

Онда је сасвим нормална реакција српских радикала, да кажемо – докле та злоупотреба ситуације и положаја у коме се налазе ти људи? Они имају иста права, иста и једнака права као сви ми који живимо у Републици Србији, поготово када је у питању заштита, ако се ради о начину плаћања и ако се ради о било каквим финансијским трансферима.

А ово што се тиче ове демагогије око тога да господин Линта има ту мисионарску улогу да уједини све Србе, немојте баш толико далеко да идете. Ми српски радикали инсистирамо да се Срби уједине, да се две велике партије из Републике Српске и Федерације уједине, да под једним барјаком иду.

Тамо су јасно издефинисане две велике партије. На челу једне је Миле Додик, који, на крају крајева, персонификује и власт у Републици Српској, а на челу друге је Говедарица. И на томе ми инсистирамо, а то лобирање, верујте, то је мени лично познато, поготово и кад је овај појединац у питању. Доста тога сам видео, живи сам сведок, боље би било да ми позовемо те две политичке партије да се удруже и да им помогнемо колико можемо и у изборима у Федерацији и у изборима у Републици Српској.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Ми то и чинимо, само што неки од нас то чине за говорницом Народне скупштине, а неки на терену. У томе је разлика.

Оно што сам рекао, и због недостатка времена нисам успео до краја да завршим реченицу, кад бисмо се држали те логике, онда бисмо могли да кажемо – а зашто Влада Србије да улаже новац у обнову православне цркве у Мостару, кад у Мостару ионако скоро да нема Срба, а и то мало што их има, углавном су старци који су дошли да умру? Ја не видим каква је логика такве једне политичке тезе.

Дакле, ми помажемо Србима који су остали да живе у Федерацији БиХ, и политички и економски. Политички им помажемо тако што сад пред предстојеће изборе покушавамо да их саберемо да иду на једној листи и да се заједнички боре за своја права у ситуацији која је за њих прилично деликатна, а са друге стране, признали ви то или не, али Влада Србије изузетно економски помаже не само Републику Српску него и Србе у Федерацији БиХ.

Лако је нама овде у Београду да причамо – треба да се уједине ови или они, или треба ујединити српске земље, али треба смоћи снаге па отићи као што је Александар Вучић урадио, отићи у Загреб или отићи међу Србе који су остали да живе на Кордуну и бити изложен медијској ватри

каквој је он био изложен. Није лако отићи данас у Мостар и рећи – Влада Србије ће помоћи обнову православне цркве у Мостару и Влада Србија ће финансијски помоћи рад Епархије захумско-херцеговачке. Није то баш једноставно. Све то не би било могуће, и то желим посебно да нагласим, да није успешне економске и фискалне и монетарне политике коју воде и председник Републике Александар Вучић, и Влада Србије и НБС.

Дакле, садејством ова три државна органа ми смо дошли у ситуацију не само да економски и финансијски консолидујемо Републику Србију, него да можемо финансијски да помогнемо и Републику Српску, што је од стратешке важности за српски народ, али можемо финансијски да помогнемо и Србима који су остали да живе у Хрватској и Србима који су остали да живе у Федерацији БиХ и да их охрабriamo да се врате на своја вековна огњишта.

Тако се води једна мудра, одговорна национална политика. Не ударајући у таламбасе, не причајући шта је наш крајњи циљ, ми хоћемо ово или оно, него корак по корак, милиметар по милиметар померати се у решавању српског националног питања. Ми то данас радимо кроз економију, јер другог начина нема. Ми само економским мерама, мерама фискалне политике, монетарне политике, можемо да омогућимо лакши живот Србима и у Хрватској и Србима у Федерацији БиХ и да додатно ојачамо ионако деликатну позицију Републике Српске.

Других начина, у овом тренутку, борбе за српско национално питање нема. Има, али онда то значи крај српског народа, онда то значи улазак у нешто што у чему ми Срби не можемо у овом тренутку да победимо. Али можемо да победимо у економији и захваљујући доброј економској политици, ми смо стабилизовали нашу државу и у стању смо да помогнемо и Србима у региону и Србима у Хрватској и Србима у БиХ.

Да је вођена политика каква је вођена до 2012. године, ми ни себи самима не бисмо могли да помогнемо. Банкротирали бисмо. Нестала би Србија као држава у економском смислу. Ми не да нисмо банкротирали, ми смо данас у ситуацији да помажемо нашем народу који је остао да живи ван граница Републике Србије.

Ја не мислим да је улога Миодрага Линте у томе пресудна и да је он неки мисионар, како неки кажу, и месија и спаситељ. Ја такве речи нисам употребљавао. Али да се човек бори свакога дана у решавању животних проблема Срба из Хрватске и Срба из Федерације БиХ, он то заиста ради. Он то ради овде у Народној скупштини, али он то ради и када изађе из Народне скупштине.

Он са проблемима избеглих и прогнаних Срба живи 24 часа и један је од ретких посланика који то раде и само он зна колико је то мукотрпан посао, при чему имате огромне опструкције у решавању животних

проблема Срба и у Хрватској, као што имате огромне опструкције у решавању животних проблема Срба који живе у Федерацији БиХ.

Лако је сада дисквалификовати човека на личној основи – он је овакав или онакав, али хајде да проба било ко од нас да учествује у решавању макар једног проблема прогнаног Србина, без обзира на то одакле је прогнан, па ћете да видите колико је то тешко.

Миодрагу Линти је посао олакшан само утолико што сада може да дође у Војнић, може да дође у Бањалуку, може да дође у Мостар и да каже – посланик сам у Народној скупштини државе Србије која је економски јака, браћо и сестре, и која може да вам помогне да сазидате нове куће, да сазидате нове штале, да сазидате нове фарме, да узорете ваше њиве, да вам обновимо цркве, да вам обновимо школе, да вам обновимо обданишта, да омогућимо да се рађате на својим вековним огњиштима.

Ето, то је улога Миодрага Линте и то је улога свих нас. Зато амандман Миодрага Линте суштински и те како има везе са Предлогом закона који је овде образлагала госпођа Табаковић. Без снажне економске политике, без економски снажне Србије, ми ништа не бисмо могли да урадимо по питању протераних Срба из Хрватске и протераних Срба из БиХ, нити бисмо могли финансијски и економски да помажемо Србе који су остали да живе на КиМ.

Као онаква богаљаста држава у економском смислу, каква смо били 2012. године, ништа не бисмо могли да урадимо, али држава каква смо данас, економски гигант на Балкану, ми то можемо. Чија је то заслуга? Александра Вучића, СНС и, наравно, гувернерке Јоргованке Табаковић, која води веома мудру, паметну, избалансирану монетарну политику, која је успела за шест година да одбрани нашу националну валуту онако како она није браћена још од времена Ђорђа Вајферта и министра финансија Лазара Пачуа. Пуних шест година НБС је на бранику снажног динара. Да није било те политике, велико је питање шта би било са српском економијом уопште, а о помоћи Србима преко Дрине и Саве могли бисмо само да сањамо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По амандману, народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: После оволико похвалних речи о овом амандману само сам очекивала да каже да ће посланици власти гласати за овај амандман. Наравно неће, али то је део демагошке приче, као и све ово што смо овде слушали. Никада нико из СРС ни на који начин није рекао ништа лоше ни негативно за сарадњу са Републиком Српском, за помоћ Републици Српској. Напротив, то је наш политички програм и лепо је што сте га прихватили и што помажете Републици Српској.

Ми српски радикали имамо странку у Републици Српској, парламентарну странку. Имамо у скоро свим општинама одборнике. У многим општинама учествујемо у власти и ми на тај начин помажемо Србе у Републици Српској.

Што се тиче Уставног суда, то још из оне малопређашње реплике, то што је Уставни суд рекао да мандат припада посланику... Мартиновић сада каже да је то лично мишљење ако мислим да то није тако. Некада је као професор Правног факултета тврдио да је та одлука неуставна, без обзира на то што ју је донео Уставни суд, па је 26.3.2012. године, није то ни тако давно, рекао да нема сарадње са онима који су украли мандате СРС. Има још много таквих изјава, али не допуштамо да Мартиновић, нити било ко други, кроз своју расправу покуша да каже јавности да смо ми српски радикали рекли нешто што нисмо рекли.

Нико од нас није рекао да не треба да бринемо о Србима који су се вратили на своја огњишта зато што су стари, него смо рекли да су се вратили да тамо умру. Нико није рекао да им не треба помагати. Требало им је помагати овде, дати им одговарајућу накнаду, треба примењивати закон који сам ја у првом свом јављају овде поменула, па да ти људи и овде имају шта да једу, а не само да се помажу када оду тамо. А свакако им треба помагати и овде и тамо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Народни посланик Александар Мартиновић, реплика.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Рекао сам да је тема мандата давно апсолвирана и ја се заиста на то нећу освртати.

Али нешто друго. Ми имамо овде сукоб две политичке концепције. Ми хоћемо да се Срби врате на своја вековна огњишта. Ми хоћемо да их економски оснажимо у том повратку, а колико сам ја вас разумео, ви бисте хтели да сви прогнани Срби живе овде у Београду и да се сви ми Срби саберемо овде у Београду и да нам остану пусти крајеви...

(Вјерица Радета: Ко је то поменуо? Шта лупаш? Ово је безобразлук.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Коленице Радета, молим вас, дозволите колеги да заврши.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Дакле, наша политика је да се људи врате и на Кордун, и у Лику, и на Банију, и у Северну Далмацију, и да се врате у Босанску Крајину и да се врате у Херцеговину, али људи не могу да се врате ако немају економску помоћ Владе Србије.

Ви кажете – то је наш програм. Супер, али док је то код вас записано на нивоу програма, то је наша оперативна политика. Ти Срби би могли поред вашег програма још хиљаду година да живе ван својих огњишта да

није успешне економске политике која се у Србији води уназад неколико година. Супер ако то пише у вашем програму, немам ја ништа против тога, али једно је шта пише у програму, а друго је активно решавање животних проблема Срба из Хрватске и Срба из Федерације БиХ.

Дакле, Влада Србије је та која је у овом тренутку гарант људских права протераних Срба.

(Председавајући: Приводите крају, колега Мартиновићу.)

Она то активно ради. Али не само што бранимо права Срба одавде из Београда, ми идемо на терен, идемо на лице места, и у Загреб, и у Војнић, и у Бањалуку, и у Мостар, што није нимало једноставан и није нимало лак посао. Зар мислите да је Миодрагу Линти било лако да се појави у Војнићу и Крњаку као народни посланик у Народној скупштини Републике Србије? Нека неко проба од вас то да изведе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Суштински, наравно да се ми разликујемо, и политички се разликујемо, и добро је да је тако. Ово што ви причате да је Влада Србије гарант Србима који живе ван територије Србије, па видимо, мало-мало па неки Србин буде ухапшен на територији Републике Српске Крајине. Толико о томе колико сте гарант. Немате ни те спискове које они сваки час избацују са неким новим именима.

Да, наша политика се разликује од ваше утолико што нам не би пало напамет да се љубакамо, носимо цвеће и сарађујемо са усташком хрватском државом све дотле док је територија Републике Српске Крајине окупирана. То је стратешка борба. Можете ви да кажете да то може да траје оволико и онолико година, али то што ви мислите да помажете Србима који живе тамо, претворите у бројке. Кажите колико је тамо Срба морало, рецимо у Загребу, да се покрсти, па да се покатоличи и да промени веру да би могли тамо да опстану.

Дакле, знају људи који живе тамо најбоље како живе. Не може нико знати, рецимо, боље од десетак Срба у Ливну како живе тамо међу усташама и како тамо није могуће никада нико више да се врати. Такође, знају људи који живе у раније чисто српским местима, за разлику од Ливна, које сам за пример узела, колико тамо такође немају никаквих услова за живот.

Понављам, подржавамо ми сваку помоћ Републици Српској што се тиче Владе Републике Србије, али од те помоћи никоме није направљена кућа, нико није добио посао. Раде се неке друге инфраструктурне ствари, и нека, у реду је да се ради, али немојте обмањивати народ да радите нешто што не радите.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Александар Мартиновић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Ја разумем да неко не подржава политику Владе Србије, да неко не подржава политику СНС, али рећи да захваљујући средствима Владе Србије ниједном Србину у Хрватској и ниједном Србину у Федерацији БиХ није направљена кућа јесте једна ноторна неистина.

(Вјерица Радета: Колико тачно?)

Немојте да будете нервозни. Ви треба да будете срећни и задовољни. Постали сте нови заменик председника посланичке групе, не видим чему толика нервоза.

(Вјерица Радета добацује.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Молим вас, колегинице Радета, омогућите колеги Мартиновићу да заврши.

Извините, колега Мартиновићу, затражите поново реч.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Дакле, само онај ко то не жели да види, он не види колико Влада Србије помаже Србима у Хрватској и Србима у БиХ.

Да ли људи српске националности у Загребу и Ливну тешко живе? Тешко живе. Да ли су изложени свакојаким притисцима? Јесу. Али у кога гледају? Гледају у Владу Србије, гледају у Александра Вучића, свиђало се то вама или не.

Говорите о бројкама, па ја мислим да вам резултати избора највише и најбоље говоре у кога протерани Срби из Хрватске и БиХ имају највише поверења.

Живите у Земуну, госпођо Радета. Где је СНС добила највише гласова? На Бусијама, у Угриновцима, на Плавим хоризонтима, па управо тамо где живе протерани Срби из Хрватске. Дакле, они верују Александру Вучићу, верују СНС, свиђало се то вама или не.

Погледајте само, до пре неколико година нико се није сетио да обележи 5. август као дан протеривања Срба у злочиначкој акцији „Олуја“. То је први почео да чини Александар Вучић. Да ли мислите да то протерани Срби из Хрватске не виде? Да нису свесни те чињенице? И ко је тај ко сваког 5. августа подсећа и Хрватску, а и цео свет, на један трагичан догађај у српској историји? Па, Александар Вучић. Он је тај који сваког 5. августа пред целим светом има храбрости да каже – десило се злочин над једним народом, људи су протерани са својих вековних огњишта, тражимо да се на та своја вековна огњишта врате и не само да тражимо, него им помажемо да се врате и политички и економски.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

(Вјерица Радета добацује.)

Споменуо је, колегинице Радета, да живите у Земуну. Да ли је то увредљиво?

(Вјерица Радета: Можда јесте.)

Није. Ипак није.

Пошто видим куда то иде, у складу са чланом 112. одређујем паузу од пет минута.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Настављамо са радом.

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Можда неко мисли да нама српским радикалима може омрзнути Србе са Бусија, Угриноваца, Плавих хоризоната, Грмовца, дела Батајнице и осталих делова где су се насељавали када су бежали испред усташког ножа, само зато што су на неким изборима гласали за неког другог у већем проценту него за Српску радикалну странку.

Знате, ти наши сународници могу једног дана под утицајем пропаганде, под утицајем лажних обећања, под утицајем телевизија гласати за ЛДП. Ни то не би умањило нашу љубав према њима, као ни наш понос што смо, управо захваљујући програму СРС и рационалној политици нашег председника Војислава Шешеља формирали та насеља, омогућили тим људима да дођу до крова над главом, а они нека гласају по својој савести. Они су нама најдражи део државе Србије и најдражи део општине Земун без обзира на то за кога гласају. И поносни смо на њих и поносни смо на нашу политику и на та насеља која смо формирали у Бусијама, Плавим хоризонтима, Угриновцима, Грмовцу и никада се нећемо наљутити на те људе. Цабе покушавате да нам скренете пажњу – гласали су за овог, гласали за оног. Па и они су живи људи, могу и они да погреше.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Игор Бечић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Мирчићу, изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Па, ево, везано за читаву ову расправу, очигледно да представници СНС упорно куцају на отворена врата. Ми српски радикали, као политичка партија, одговорна политичка партија државотворна, из све снаге подржавамо председника Републике Србије да

издржи под свим овим притисцима по питању Косова и Метохије и не видим разлог што бисмо ми ту лицитирали ко је већи патриота. Нема разлога за то.

Што се тиче политике коју спроводи Линта, е ту могу да вам помогнем, драге колеге. На конститутивној седници Одбора за дијаспору...

(Председавајући: Тај амандман је био, колега. Сад је реч о амандману колеге Бечића.)

Само полако. Само ви смирено, господине Арсићу, све ће то доћи на своје место.

(Председавајући: Смирен сам ја, само да ви не погрешите нешто.)

Само се ради о првом члану, амандман на први члан.

Када је председник тог одбора био Костић из Покрета Двери, он је изложио свој програм. Ми из СРС смо били против програма онога ко је следбеник Љотића, а Линта и представници СНС су подржали тај програм када је у питању дијаспора. Какав је тај програм, верујте ми, ја не знам у детаље, али могу мислити шта Љотић мисли о томе.

Сад желите да прикажете једну личност у два лика. Не може. Или је за програм који је предложио Костић, или сад заступа интересе српског народа у дијаспори.

Што се тиче подршке сваком Србину, имате отворена врата код нас. Ми ћемо вас подржати у тој политици. Слободно.

Издржите за Косово и Метохију! Немојте да попустите под притисцима. Никад СРС са вама неће улазити у било какву жестоку полемику. Можемо полемисати о овим економским, али верујте ми, и ви сами знате, то више зависи од Светске банке и Међународног монетарног фонда, него од ових који су више, такорећи, у луткарском позоришту главне улоге.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч по овом амандману? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Соња Влаховић. Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Влаховић, изволите.

СОЊА ВЛАХОВИЋ: Захваљујем, поштовани председавајући.

Поштована гувернерко Табаковић, одговорили сте на сва питања, сугестије, критике наших колега опозиције. Главна примедба наших колега опозиције на све предлоге закона јесу кредити инкасирани у швајцарским францима, а сви добро знамо да смо ми ти који одлучујемо који ћемо кредит узети, у којој банци, у којој валути и да о томе не одлучује НБС већ ми сами. Из тога могу да похвалим да су ови предлози закона одлични.

Ви сте поносно одговорили и на увреду колеге опозиције који одавно није џентлмен и кавалџер. Увек се враћамо на родну равноправност и говоримо о томе да у тој борби не треба да изгубимо најлепше особине које красе једну жену, а то је да жена увек буде и остане нежнији пол, а да мушкарци у тој борби остану и буду џентлмени. Поштована гувернерко, они су ту особину одавно изгубили.

Не радује њих то што је динар најбоља валута у свету у протеклих годину дана и што се води таква монетарна политика и што је динар од 2012. до 2018. године на истом нивоу.

Овај предлог закона на који сам поднела амандман, утицаће на привредни раст, а моји амандмани су везани баш за привредни раст. Заједничким радом нашег председника Александра Вучића, Владе и НБС имамо позитивне извештаје свих релевантних светских институција на привредни раст, почев од Светске банке, ММФ-а, Европске комисије и Фискалног савета. Светска банка предвиђа да ће привредни раст у 2018. години бити 3%, у 2019. години 3,5%, а 2020. године 4%.

Наставићемо са радом како бисмо постигнуте резултате очували јер се наша земља налази на убрзаној путањи раста и развоја. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Станислава Јаношевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Јаношевић, изволите.

СТАНИСЛАВА ЈАНОШЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштована гувернерко Народне банке Србије, оно што је кључ наше стабилности и оно што уређује монетарну политику у Србији свакако је Народна банка Србије. Народна банка Србије одговорна је за очување вредности динара и оно што обезбеђује стабилност свакако јесте планирање и предвиђање висине инфлације, као и здрав финансијски систем.

Законом о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину у потпуности је пружена подршка корисницима финансијских услуга, дакле, корисницима услуга банака, осигуравајућих кућа, али и добровољних пензијских фондова.

Основни циљ доношења овог закона јесте унапређење права корисника финансијских услуга. У ком то смислу? Тако што се уређује начин на који се пружаоци финансијских услуга оглашавају и на који начин нуде своје финансијске услуге на интернету, као и у савременим видовима комуникације.

Самим тим утичемо на осавремењавање финансијског тржишта у Републици Србији како би пословање било што потпуније, квалитетније и

како бисмо свим корисницима на тржишту омогућили лакше пословање. На тај начин утичемо на већу правилност рада нашег тржишта, на привлачење страних инвеститора, јер ће пословање бити брже и сигурније и у многоме ће то утицати и побољшати раст и развој привреде.

Сходно томе подносим овај амандман који ће даље дефинисати и омогућити дефинисање предмета овог закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Ђорђе Комленски.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Комленски, изволите.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо, другарице и другови, закон о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину је закон који обухвата јако широк дијапазон корисника. Нећу рећи да он доводи до третмана свих пунолетних грађана Србије, али сви они који користе одређену или било коју врсту финансијских услуга, једноставно долазе под заштиту и под капу овог закона. Зашто кажем под заштиту и под капу овог закона? Јер овај закон је у суштини изједначио услове под којима било који грађанин Републике Србије може имати одговарајућу и правилну заштиту од могућих манипулација и злоупотреба од стране пружаоца финансијских услуга.

Из тог разлога сам поднео амандман, желећи да повучем једну црту коју закон већ има, а то је црта социјалне равноправности и мислим да би усвајање оваквог амандмана и његово уграђивање у члан 1. у многоме олакшало примену чланова 13, 15, 17, 19 и 21. овог закона. Зашто баш ових чланова? Када говоримо о томе, говоримо о праву на раскид уговора закљученог на даљину и члан 21. је тај који говори о томе на коме је терет доказивања у случају спора, шта је чија одговорност и ко мора да доказује да је у праву, ако тако могу народски да кажем да би грађани лакше разумели. У случају било каквог спора, значи, није корисник услуге дужан да доказује нешто, него је дужан пружалац услуге да доказује да је он испунио све оне формално правне услове које овај закон прописује, да би терет и одговорност непоштовања уговорних обавеза били на кориснику услуге.

Мислим да је то јако важно и од великог је утицаја и значаја за сигурност корисника услуга, јер нису сви грађани Србије довољно едуковани да би могли без икакве резерве да се упусте у финансијске трансакције и закључивање уговора на даљину. Ово једноставно заокружује један законодавни систем и мени је јако драго што сте препознали ову врсту проблема. Овиме ће корисници финансијских услуга пре свега бити много заштићенији него до сада. Усвајањем и

уградњом оваквог амандмана или неког сличног то би само добило на још већој тежини. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Александра Мајкић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Мајкић, изволите.

АЛЕКСАНДРА МАЈКИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштована гувернерко са сарадницима, поднела сам амандман на члан 1. закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину. Овај члан закона уређује предмет овог закона, а амандман који сам поднела требало би да предмет овог закона додатно повеже са ефикасношћу локалних самоуправа.

С обзиром на то да је у закону наведено да су пружаоци услуге банке, друштва за осигурање, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, даваоци лизинга, инвестициона друштва и други, а да је такође, исто законом, предвиђено да су корисници физичка лица која користе ове услуге, предузетници и пољопривредници који сви имају експозитуре, односно огранке у локалним срединама, закључује се, свакако, да ће ефикасност локалних самоуправа бити повећана убрзавајући, осигуравајући и унапређујући контакте између наведених субјеката.

С обзиром на то да је овим законом по први пут целовито пружена заштита корисницима финансијских услуга и свеобухватно су уређена права корисника финансијских услуга, позивам посланике да у дану за гласање подрже и закон и овај амандман. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Станија Компировић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Компировић, изволите.

СТАНИЈА КОМПИРОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважена госпођо гувернерко са сарадницима, народни посланици, пред нама се налази сет предлога закона које је Народна банка Србије припремила имајући на уму потребу за даљим унапређењем домаћег законодавства из области банкарског пословања, платних услуга и заштите корисника платних услуга.

Доношење савремених закона који прате трендове унапређења друштва и времена у којем живимо, технолошки развој и све већи значај

електронског пословања у савременом животу допринело је развоју нових начина финансијских услуга, пре свега њихово пружање на даљину.

Један од приоритета Владе Републике Србије је унапређење и коришћење информационих технологија у свим областима друштва – у привреди, у државној управи и области финансијских услуга, чему ће допринети закон о заштити корисника финансијских услуга, као и уговор на даљину.

Основни циљеви доношења овог закона јесу унапређење права корисника финансијских услуга, додатна заштита тих корисника, као и усклађивање домаћег законодавства са правом ЕУ. Зато позивам колеге посланике да у дану за гласање подрже сет ових финансијских закона, као и закон о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, чиме предлажем амандман у члану 1. став 2.

Овим амандманом се обезбеђује свеукупни развој Републике Србије са посебним освртом на унапређење правосуђа. Успео је наш председник да постигне стабилност и постави снажне темеље нашег друштва, јер без стабилности, политичке, економске и регионалне, не би било страних, а ни домаћих инвестиција које новац улажу у нашу земљу. Број запослених расте. Само у последње три године имамо број од 186.000 и преко милион запослених у приватном сектору, а све то захваљујући стабилности коју смо остварили и коју успевамо да очувамо.

Стабилизована валута и ниска инфлација, за коју су поред Владе Србије и више од ње заслужни НБС и њена гувернерка госпођа Табаковић, значи да породице широм Србије могу да планирају свој месечни и годишњи буџет, могу да мисле о будућности и то је огромна промена у начину на који људи живе данас, а како су раније живели, а све то захваљујући стабилности и нашем председнику који својом политиком ојачава нашу земљу и води нас бољој будућности. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милосав Милојевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Милојевићу, изволите.

МИЛОСАВ МИЛОЈЕВИЋ: Уважени потпредседниче Народне скупштине, поштована госпођо Табаковић, даме и господо посланици, у члану 1. Предлога закона предлажем да се дода став 2, који гласи – овим законом обезбеђује се свеукупни развој Републике Србије са посебним освртом на унапређење приватног сектора.

Овим амандманом унапређивање приватног сектора уводимо као један од предмета овог закона. Република Србија годинама уназад ради на подизању стандарда заштите корисника финансијских услуга, али у том

смислу овој области се посвећује посебна пажња. Како смо сведоци свеукупног напредовања на пољу технологије и све јачег развоја електронског пословања, то је јасно да и Народна скупштина као законодавац мора да препозна овај тренд и да иде укорак са животним приликама.

Када говоримо о модерним токовима, наравно да је приватан сектор један од главних носилаца овог развоја, као и покретач. Сви смо свесни напретка који је Србија остварила под вођством Александра Вучића и СНС на свим пољима економског и друштвеног развоја. Због тога морамо подржати све напоре Владе Републике Србије у погледу фискалне политике, а ово је само један од многих закона које је Влада предложила, а овај дом подржао, а који су оријентисани на развој дигитализације и олакшице пословања свих грађана.

Локална самоуправа општине Аранђеловац, такође, кроз бројне примере покушава да иде укорак са савременим токовима и да допринесе бржем и ефикаснијем спровођењу система.

У каснијем излагању осврнућу се и више говорити о свим достигнућима и олакшицама које овај закон доноси корисницима електронског пословања. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владо Бабић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Драган Савкић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Савкићу, изволите.

ДРАГАН САВКИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштована гувернерко са сарадницима, поштоване колеге народни посланици, поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину и он гласи – овим законом се обезбеђује свеукупни развој Републике Србије са посебним освртом на ефикасност правосудних институција.

Предлогом закона настављен је рад на заштити финансијских услуга код уговарања на даљину. До сада је заштита пружана спровођењем Закона о заштити корисника финансијских услуга, нарочито кроз институт који је предвиђао обавезно достављање информација у предуговорној фази. Међутим, друштвени и пословни токови су подложни променама. Ту на првом месту мислим на рапидан развој интернета и других информационо-технолошких средстава и на њихову све масовнију употребу. Такође, битно је истаћи и све већи значај и употребу електронског пословања. То захтева додатну заштиту корисника који користе информационе технологије приликом уговарања најширег

спектра финансијских услуга, а законодавство мора да иде укорак са новим тековинама и да одговара на потребе додатне заштите.

То се управо постиже Предлогом закона о заштити корисника финансијских услуга, којим се на један свеобухватни начин уређују права корисника који финансијске услуге уговарају путем савремених информационих технологија. Предлогом закона се обезбеђује додатна заштита права и интереса корисника оваквог начина уговарања, чиме се недвосмислено осигурава и већа правна сигурност.

На крају бих истакао да се овим предлогом закона врши и хармонизација домаћег законодавства са правом ЕУ, што је и обавеза која нам произилази из приступног процеса ЕУ.

Имајући све ове чињенице у виду, Предлогом овог закона се без сумње обезбеђује свеукупни развој Републике Србије и доприноси ефикасности правосудних институција. Међутим, сматрам да се то мора експлицитно нагласити већ у првом члану Предлога закона, што се управо постиже амандманом који подносим. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јелена Мијатовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Јован Палалић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Палалићу, изволите.

ЈОВАН ПАЛАЛИЋ: Господине потпредседниче, поштована гувернерко Табаковић, на неки начин ви овим врло важним сетом финансијских закона заокружујете овај први успешни мандат од шест година на челу Народне банке Србије управо на квалитетан начин, предлажући изузетно важан сет ових финансијских закона. Ви сте у вашој дискусији с правом истакли да је један од најважнијих услова монетарне и успешне фискалне стабилности и макроекономске стабилности политичка стабилност, која је обезбеђена кроз активну и квалитетну политику коју је водио председник Републике Александар Вучић и Влада Републике Србије.

Управо та стабилност је омогућила рад других важних институција без којих, сасвим сигурно, не би било могуће повећати потражњу за услугама које се пружају кроз овај закон.

Ја ћу овде указати управо на правосудне институције, које су управо у претходном периоду, пре 2012. године, биле разлог зашто смо имали велико неповерење у банкарски систем. Урушено правосуђе, урушен судски систем и неповерење су доприносили да наш банкарски систем буде у јако тешкој ситуацији.

Желим овде да истакнем квалитетан рад оних институција, и у судству и у полицији, које се тичу борбе против високотехнолошког криминала. Добар закон који се односи на организацију и рад државних органа у борби против високотехнолошког криминала, добра организација у тужилаштву, постојање посебног тужилаштва за борбу против високотехнолошког криминала, посебне службе у полицији, велики број случајева који су решени, повећавају безбедност и заштиту корисника ових услуга, а самим тиме што повећавају безбедност и заштиту услуга које грађани траже, оне повећавају и шире потребу за овим услугама. То само потврђује, што је већи број колега и рекао, а и ви у вашој дискусији, да су прожимање и сарадња свих институција неопходни да би се подигао квалитет банкарског система и коришћења ових институција.

У сваком случају, важно је истаћи да је та сарадња свих државних институција неопходна у сваком случају, да допринесе и политичкој стабилности и гаранту рада и Народне банке. Ја верујем да ће нови мандат, који ће сасвим сигурно уследити врло брзо, подићи на много виши ниво рад Народне банке Србије и повећати поверење грађана у све наше финансијске институције. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ана Караџић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радослав Цокић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бојан Торбица.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Торбице, изволите.

БОЈАН ТОРБИЦА: Поштовани председавајући, цењена гувернерко са сарадницима, колеге народни посланици, поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину са циљем да се додатно дефинише предмет овог закона, како бих колегама из бивше досовске власти разјаснио да се предложени закон не односи на њихову омиљену политичку дисциплину – гласање на даљину.

Сви се вероватно још увек сећамо како се децембра 2001. године, само годину дана после петооктобарског пуча, када је силом, батинама, пљачком и паљевином у Србију увођена тзв. демократија, у Скупштини Србије гласало о Предлогу закона о раду, који је у начелу усвојен са једним јединим гласом више од потребне већине, и то гласом Борислава Новаковића, бившег функционера Демократске странке, који је тренутно блиски сарадник Вука Јеремића.

Борислав Новаковић је широј јавности познат и по томе што је осуђен на три и по године затвора због злоупотребе службеног положаја и штете од преко пет милиона евра, коју је причинио буџету Града Новог Сада приликом изградње Булевара Европе, јер је два дана пре одржавања гласања о Закону о раду у Републичкој скупштини одлетео за Солун на неку конференцију и у време гласања био у Солуну.

То што су по ко зна који пут били ухваћени у превари и недозвољеним радњама, то што се на снимку седнице види како уместо посланика Новаковића гласа помоћница министра за рад, није сметало шефу Посланичког клуба ДОС-а Чедомиру Јовановићу да изађе у јавност, лажући да је Новаковић тог дана у Београд долетео из Солуна, да је у 13 часова и 10 минута гласао и одмах затим одлетео назад у Грчку, где је већ у 15 часова и 30 минута виђен на конференцији за штампу.

Лагао је Чедомир Јовановић као много пута пре и после тога, не знајући да одговори ни у које време, ни којим авионом, ни да ли се редовним или ванредним летом Новаковић, наводно, вратио у Солун, свестан да Борислав Новаковић тог дана није био у Скупштини, свестан да из Београда тог дана није било редовних летова за Атину и Солун, а да у контроли лета није био пријављен ниједан ванредни владин или приватни лет. Ништа није било битно како би се прикрили прљави криминални трагови.

Досовски специјалисти за преваре су поново, непуне две године касније, јула 2003. године, приликом избора гувернера Народне банке Србије злоупотребили електронске картице. За више од 11 посланика Посланике групе ДОС гласало се у њиховом одсуству.

И овај пут, после откривања преваре и чињенице да позната глумица Неда Арнерић није била у Скупштини приликом гласања, поново се нашао дежурни досовски манипулатор, овај пут оличен у лику Бојана Пајтића, где чуда, поново кадар Демократске странке...

(Председавајући: Време, колега Торбице.)

... Који је у то време био председник Посланичке групе ДОС. Без трунке срама и стида Бојан Пајтић је пред новинарима махао неким папирима који је требало да личе на такси рачун Бодрум–Истанбул и авионску карту Истанбул–Београд, као крунски доказ да је Неда Арнерић прекинула летовање у турском летовалишту Бодрум да би гласала у Скупштини Србије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Торбице.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жарко Богатиновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Богатиновићу, изволите.

ЖАРКО БОГАТИНОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштована гувернерко Народне банке са сарадницима, поштовани народни посланици, даме и господо, у Предлогу закона је предвиђена обавеза банака да најмање једном годишње, без накнаде, достављају извештај о свим наплаћеним накнадама за услуге власника платног рачуна, повезаним са његовим рачуном.

Сматрам да достава извештаја власнику платног рачуна треба да буде чешћа, посебно имајући у виду намеру да се повећа број безготовинских трансакција, као и других услуга које банке нуде власницима платних рачуна. Самим тим се повећава могућност да банка наплаћује разне провизије и накнаде, па би било неправично да власник платног рачуна плаћа извод увек, осим у том једном случају када би банка била у обавези да достави бесплатан извод.

У временима када је електронска комуникација лако доступна и када банке имају могућност да извештај шаљу мејлом на адресу имаоца платног рачуна, практично без трошкова, сматрам да би банке требало да имају обавезу да имаоцима платних рачуна достављају изводе у електронској форми једном месечно, без икаквих трошкова, а на оправдани захтев имаоца платног рачуна и чешће.

Оправдан захтев била би основана сумња да је банка противправно или противно уговору наплатила накнаду или провизију на основу чега би ималац платног рачуна могао да поднесе приговор банци или евентуално НБС, јер нема логике да ималац платног рачуна плаћа за извод на основу кога би требало да утврди где му је то право повређено, односно, да му је нека накнада или провизија противправно наплаћена. На овај начин би се пружила још једна заштита имаоцима платних рачуна.

Након Предлога закона о изменама и допунама Закона о платним услугама, којим је између осталог прописана и обавеза банака да транспарентно и једнообразно искажу све накнаде и провизије које наплаћују корисницима банкарских услуга, међу њима су најзначајнији имаоци платних рачуна који би на овај начин имали месечну информацију о наплаћеним накнадама и провизијама.

Поред тога, нове технологије на које се банке позивају, а које се користе за увећање профита, а неретко и за смањење трошкова и то кроз смањење броја радних места у банкарском сектору, требало би на овај начин усмерити ка грађанину, имаоцу платног рачуна, који би кроз електронску пошту сваког месеца, без икаквих трошкова, знао шта се дешава са његовим парама.

Сматрам да би наплата ове услуге, иако је извршена путем електронске поште, била потпуно неоправдана и неправедна. Ово би омогућило на крају да ималац платног рачуна буде информисан тачно,

детаљно и на време, јер би се искључила могућност да банка само једном годишње достави извештај или да користи ову врсту комуникације за наплату провизије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има гувернер госпођа Табаковић.

Изволите.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Само ћу да вам кажем да такав захтев просто није потребно изнети, јер он се већ реализује кроз постојећа законска решења. Једном месечно банка доставља кориснику апсолутно све трансакције са свим накнадама појединачно, а овај годишњи обавезни подразумева кумулатив свих трансакција и накнада које банка треба да сабере и да му покаже колико је по којој трансакцији наплатила трошкове. Зашто радимо то једном годишње, кумулативно, оваквим законом? Да би корисник могао да упореди колико то њега кошта, које услуге жели да обавља на овај начин, можда и да промени банку ако му је нека појединачна скупа, али генерално и коначно корисник месечно добија извештај са свим образложеним накнадама и по свим платним трансакцијама. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Дубравка Филиповски.

Изволите.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Захваљујем, председавајући.

Уважена госпођо Табаковић, колеге и колегинице народни посланици и посланице, поднела сам овај амандман на члан 1. овог закона због тога што сматрам да константно побољшање финансијских ресурса мора бити део свакодневних активности у финансијском сектору увек и у сваком тренутку.

На то нас обавезују и поремећаји на тржишту новца и капитала које смо имали пре 2012. године, двоцифрена инфлација која је јела наша предузећа и потрошњу, чињеница да смо имали галопирајући јавни дуг, као и чињеница да нам је Србија била пред банкротством.

Током претходних шест година, за време вашег мандата, госпођо Табаковић, Народна банка Србије је постигла и очувала ценовну и финансијску стабилност испуњавајући тиме и ваша законска овлашћења, али и стварајући стабилније пословно окружење са нижим трошковима задуживања, већи расположиви доходак, одрживије убрзање привредног раста, знатно нижу премију ризика, као и поправљање кредитног рејтинга земље.

Треба посебно имати у виду да је резултате, које је постигао ваш тим за ових шест година, постигао у једном прилично неизвесном тренутку, где је требало, пре свега, имати појачану опрезност при

доношењу одлука и спровођењу мера. То сте ви и урадили и Србија се пет година у континуитету налази у групи земаља које на стабилан начин остварују ниску и предвидиву инфлацију.

Али амандман који сам поднела, нисам поднела због ових резултата вас и вашег тима. Поднела сам га јер то доказује и чињеница да сте ви први гувернер од 1992. године до данас, који је издржао пун мандат. Поднела сам амандман због неких будућих генерација, због неког будућег менаџмента, јер сматрам да у закону треба да стоји овај амандман да би се о финансијској дисциплини у сваком тренутку и на сваком месту водило рачуна. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Звонимир Ђокић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Ђокићу, изволите.

ЗВОНИМИР ЂОКИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, поштована гувернерко госпођо Табаковић са сарадницима, поштовани народни посланици, на почетку свог излагања желим да изнесем задовољство квалитетом свих предлога закона из овог сета закона које је поднела Народна банка Србије, као и закона које је предложила Влада Србије. Ништа ја ту суштински не бих мењао.

Међутим, овом приликом желим да изразим захвалност гувернерки НБС, госпођи Јоргованки Табаковић, на пожртвованом и посвећеном раду и свим успесима које је НБС остварила у претходних шест година.

Хвала вам што сте били независни у свом раду и што је НБС била независнија него икада до тада, што сте радили у интересу свих и што нисте били зависни од било које политичке партије или појединачног или групног интереса, што сте показали да не постоји нико ко ће вас натерати да штампате новац или трошите девизне резерве.

Захваљујем вам се и што сте својим радом и резултатима демантовали зле слутње припадника жуте странке, који су тада, 2012. године када сте бирани за гувернера Народне банке, говорили да је: „Владајућа клика одлучила да стави под своју контролу једну од најважнијих институција у земљи“, описујући ваш избор као: „Правно насиље, антиевропски потез и огроман корак уназад“.

Хвала вам што сте их демантовали и што сте обезбедили монетарну стабилност, што сте бринули о стабилности цена и што сте се старали да се инфлација не подстиче ни неодговорним односом према курсу, ни допуштањем да монополи утичу на инфлацију.

Хвала вам, госпођо Табаковић, што више нико не мора са неизвесношћу да гледа у курсну листу и пита се колико мора да издвоји за

измиривање обавеза индексираних у еврима, што грађани више не страхују да ће им висока инфлација умањити реалну вредност зарада и пензија и што привредници коначно могу да планирају своје пословање.

На крају, хвала вам што сте са тог места били поуздан ослонац Александру Вучићу у очувању стабилности Србије и тиме допринели, између осталог, и унапређењу система одбране. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Блажа Кнежевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Кнежевићу, изволите.

БЛАЖА КНЕЖЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани гувернеру Народне банке са сарадницима, поштовани народни посланици, поштовани грађани Србије, за време мандата гувернера Јоргованке Табаковић Народна банка Србије је постигла и очувала финансијску стабилност наше земље. Самим тим ово је утицало на убрзање привредног раста земље, поправљање кредитног рејтинга наше земље, затим на смањење инфлације, довођење нових инвестиција, као и на развој инфраструктуре у Србији.

Наравно, овако евидентни и необориви резултати фискалне политике у Србији наилазе на бесмислене нападе из редова опозиције. Овакав начин функционисања уређене државе њима је апсолутно непознат. Сада када су и грађани Србије послали опозицију у политичку историју више не могу да се разбацују народним парама, али навика за раскаланим животом који су живели приморала их је да пронађу друге изворе финансирања и то пре свега од људи који не желе добро нашој земљи.

Није потребно правити неку велику анализу о коме се овде ради. Сав тај људски и морални талог окупио се пре пар дана у Шапцу на састанку, где је по диктату финансијера још једном требало напасти, омаловажити и блатити своју земљу – Вук Јеремић, Драган Ђилас, онај несретни Стаматовић из Чајетине и Пауновић из Параћина, такође Борко Стефановић и Јанко Веселиновић, који су у недостатку декорације опонашали два фикуса, и градоначелник Шапца Небојша Зеленовић, који граби крупним корацима ка овој екипи кроз злоупотребу градског буџета Града Шапца. Наравно, све то уз диригентску палицу Душана Петровића, који, као и увек, све ради из сенке, па није био расположен да иде пред камере али кажу да је стајао пред вратима да неко не би побегао са овог скупа.

Оваква екипа, потпомогнута финансијерима који не желе добро Србији, покушава свуда и на сваком кораку да дестабилизује пре свега нашу земљу како би дошли на власт и као некада опустошили финансије

Србије. Наравно да им то неће поћи за руком, и оно што је најважније, грађани Србије су ово неколико пута потврдили и убедљиво рекли оно шта мисле о овој путујућој дружини. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Жељко Сушец.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Оливера Пешић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

ОЛИВЕРА ПЕШИЋ: Захваљујем.

Уважена гувернерко Табаковић са сарадницима, даме и господо народни посланици, амандман који сам поднела иде у правцу да се овим законом повеже свеукупни развој Републике Србије са посебним освртом на социјалну равноправност са овим законом.

Најједноставније речено, Предлог овог закона штити права грађана Републике Србије онда када они уговарају финансијске услуге а када физички нису присутни, дакле путем интернета, путем електронске поште, поште, телефона или факса. Дакле, законом се уводи посебна заштита грађана Републике Србије који физички нису присутни у моменту закључивања уговора.

Законом је дефинисано да су финансијске институције дужне да доставе јасне и тачне информације још у предуговорној фази, притом је тачно дефинисано шта све информација о финансијској услузи мора да садржи, а то је тачан опис услуге, све надокнаде, упозорења уколико постоје неке друге додатне надокнаде, значи, све оно што се накнадно наплаћује кориснику финансијске услуге. Такође, законом се тачно дефинише шта све информација о уговору на даљину треба да садржи. То су све информације о правима корисника да одустане од уговора, о року за одустајање, о последицама ако одустаје, о упутству о одустајању од уговора. Такође, законом је дефинисано што све информација о решавању спора треба да садржи. То су права корисника да поднесе приговор, као и објашњење како и на који начин се тај приговор подноси.

Недостатак тачних и јасних информација од стране финансијских институција је највећи проблем који обесхрабрује грађане Републике Србије да масовно користе средства савремене комуникације и управо ће се применом овог закона грађани Србије подстаћи да се осећају сигурније и да се одлуче на употребу савремених средстава комуникација, што ће свакако довести до дигитализације финансијског сектора, а дигитализација финансијског сектора ће свакако допринети свеукупном развоју Републике Србије.

Такође, примена овог закона омогућиће да се створи конкуренција на финансијском тржишту, а то ће за грађане Србије значити бољи

квалитет и мању цену услуге и на тај начин ће се остварити социјална равноправност, а наравно и свеобухватни развој Републике Србије и овај мој амандман који сам ја поднела иде управо у том правцу. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Драган Вељковић. Колега Вељковићу, изволите.

ДРАГАН ВЕЉКОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважена гувернерко Народне банке Србије госпођо Табаковић са сарадницима, даме и господо народни посланици, одредбом члана 1. дефинисан је предмет предложеног закона, а нарочито су апострофирана права корисника финансијских услуга и њихово остваривање и заштита. У том контексту указујем да је једно од основних права корисника финансијских услуга на даљину – право на информисање.

Закључење уговора коришћењем средстава комуникације на даљину не сме да доведе до непотпуног или ограничавајућег информисања корисника. У том смислу, пружалац услуге, који може бити банка, друштво за осигурање, друштво за управљање пензијским фондовима, давалац лизинга, платна институција, инвестиционо друштво, трговац и друга правна и физичка лица, дужан је да кориснику у примереном року, пре закључења уговора на даљину, достави валидне информације о пружаоцу услуга, финансијској услузи и начину решавања евентуалних спорова.

Све информације које представљају битне елементе уговора морају бити јасне, лако разумљиве и примерене употребљеним средством комуникације на даљину. При томе, пружалац услуге је дужан да се при достављању информација понаша савесно, са пажњом доброг привредника и у складу са добрим пословним обичајима, не доводећи корисника ни у једном тренутку у заблуду у вези са пружањем финансијских услуга.

Такође, једно од основних права корисника услуга је и право на одустанак од уговора на даљину. Наиме, право на одустанак од уговора је једна од основних мера заштите потрошача и сматра се једном од најважнијих тековина европског потрошачког права. Потрошач има право да преиспита своју вољу, да се предомисли, није дужан да образлаже разлог одустанка и ако оствари своје право, сматра се да уговор није ни закључен. У том смислу су и предложена законска решења где се предвиђа да корисник има право да одустане од уговора на даљину у року од 14 дана од дана закључења уговора, без навођења разлога за одустанак, с тим што изузетно корисник може одустати од уговора у року од 30 дана, ако се ради о уговору чији је предмет животно осигурање, односно у вези са добровољним пензијским фондовима.

Наравно, постоје и одређене врсте уговора код којих корисник нема право на одустанак, а то су уговори на даљину чији су предмет финансијске услуге чија цена зависи од кретања на финансијском тржишту, уговор на даљину о осигурању помоћи на путовању или уговор на даљину о другим краткорочним осигурањима у трајању од 30 дана, уговори на даљину код којих су уговорне стране, на изричит захтев корисника, извршиле своје обавезе пре истека рока за коришћење права на одустанак и уговора који је обезбеђен хипотеком.

Узимајући у обзир ова квалитетна решења предложеног закона, Посланичка група СНС ће у дану за гласање свакако подржати исти.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Александар Марковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Марковићу, изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, господине Арсићу.

Уважена госпођо Табаковић, даме и господо народни посланици, мој амандман на члан 1. Предлога закона наглашава потребу за модернизацијом у контексту свеукупног развоја Србије. Мислим да он има своје место и мислим да он треба да се нађе у овом предлогу закона управо због општег тренда дигитализације друштва као једног од видова модернизације.

Ако имамо у виду податак да је вредност обављених трансакција картицама на интернету у 2017. години, о чему су неке моје колеге већ говориле, око 20 милијарди динара, онда је јасно да постоји потреба да се уведе посебна заштита за кориснике који нису физички присутни у моменту пружања информација или закључивања уговора, дакле, као што је то колегиница Пешић малопре рекла, када се ради о коришћењу путем интернета или мобилних телефона. Управо овим законом се уводи та посебна заштита за кориснике свих финансијских институција које послују на нашем тржишту.

Позитиван утицај кроз ширу доступност финансијских услуга и већи избор између постојећих пружалаца финансијских услуга на тржишту осетиће сви корисници финансијских услуга. Оно што је свакако велики бенефит јесте то да све ове одредбе даље подстичу већ присутну дигитализацију у финансијском сектору и охрабрују кориснике том додатном заштитом на масовнију употребу тих услуга путем савремених средстава комуникације.

Из свих ових разлога желим да подржим овај предлог закона, а мој амандман је потпуно компатибилан са самим предлогом закона. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бранимир Ранчић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Ранчићу, изволите.

БРАНИМИР РАНЧИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући господине Арсићу, поштовани гувернеру Народне банке госпођо Табаковић, поштована господо из Народне банке, даме и господо народни посланици, поднео сам амандман на члан 1. закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, који дефинише предмет овог закона.

Прописано је да се законом уређују права корисника финансијских услуга код уговарања финансијских услуга коришћењем средстава комуникације на даљину, као и услови и начини остваривања и заштите тих права. Овим законом се наставља рад Народне банке Србије на унапређењу заштите корисника финансијских услуга.

Основна новина коју доноси овај закон огледа се у томе што се сада заштита прилагођава коришћењу финансијских услуга путем савремених информационо-технолошких средстава, као што су интернет и мобилни телефони, а све у складу са најбољом међународном праксом.

Медицина захтева евиденцију велике количине података. Прикупљање и чување овако велике количине података је немогуће без савремених информационих технологија и зато је грана медицинске информатике једна од грана која се најбрже развија. Основи ове гране су стандарди који морају да се примене како би била могућа размена и упоређивање информација и механизма интероперабилности између система и система заштите података. Тако ће, на пример, нови информациони систем Фонда за здравствено осигурање преузимати податке Пореске управе о плаћеном доприносу и аутоматски оверити здравствену књижицу. На тај начин и фирма и радник могу електронски да провере чињенично стање.

То значи да послодавци могу да овере књижицу без одласка на шалтер и на тај начин се прави уштеда од око 500.000 сати само за привреду, која је досад толико времена губила на шалтерима РФЗО-а. Послодавци ће уштедети око 1.500.000 евра у чекању и административним процедурама за оверу. Досада је одштампано око 6.000.900 картица, преко 93% од планираног, што значи да послодавци плаћају доприносе. То је прави пут у борби против сиве економије. Уговарањем на даљину корисницима финансијских услуга омогућава се приступ најширем асортиману финансијских услуга које постоје на домаћем финансијском тржишту, без обзира на место пребивалишта и колико је удаљена најближа експозитура.

У дану за гласање замолио бих и колеге лекаре из опозиције, ако их има, да подрже мој амандман. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Вукојичић, изволите.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем.

Уважени председавајући, поштована гувернерко са сарадницима, колеге посланици и посланице, поштовани грађани Србије, пред нама се налази сет закона који је предложила Народна банка Србије и ја сам у начелној расправи рекла да су сви закони у интересу грађана, у интересу привреде, у интересу развоја финансијских услуга и у интересу развоја уопште читаве земље и њених грађана, а самим тим и у циљу унапређења квалитета живота и стандарда њених грађана.

Поднела сам амандман на закон који се односи на заштиту корисника финансијских услуга код уговарања на даљину. Најпре морам да истакнем да у самом називу закона... Његов фокус и његов циљ, у ствари, одређен је самим називом закона. Шта је циљ? Заштита корисника финансијских услуга. Зашто је то основни циљ овог закона? Да би се на најмању могућу меру свео ризик. Ризик, наравно, никада није могуће апсолутно искључити, али овим законом ризик за корисника финансијске услуге своди се на најмању меру зато што код коришћења услуге на даљину представник финансијске институције, односно финансијска институција није физички присутна и на тај начин се корисник штити да не може доћи у ситуацију да он изабере неку финансијску ситуацију због које ће се касније кајати или довести себе у стање финансијског сиромаштва, односно у стање које се може негативно одразити на његов квалитет живота.

Морам да истакнем да су, свакако, дигитализација и коришћење савремених телекомуникационих услуга стратешко опредељење и Владе Александра Вучића, али и стратешко опредељење које је наставила да спроводи Влада Ане Брнабић. Отворени подаци, а то су подаци који су погодни за рачунарску обраду и за размену путем интернета, јесу подаци који и те како доприносе и привредном развоју, али и одрживом економском развоју. У савременом свету се о отвореним подацима и њиховој употреби данас говори као о новој нафти.

Морам, такође, да истакнем да је и овај закон и те како у складу са Националним акционим планом за смањење сиве економије, јер је у питању повећање обима безготовинског плаћања, а свакако да је један од приоритета СНС-а смањење сиве економије и легално пословање.

На крају желим да истакнем када су у питању рањиве групе, без обзира на то што је жуто предузеће данас у различитим агрегатним стањима и данас апсолутно нису овде, а и њихове примедбе апсолутно нису имале никакву аргументацију, нити су биле засноване на реалности већ само на личним увредама, што је поразно, наравно, за њих, желим да истакнем, у ствари, да ниједно новчано давање које се односи на најугроженије категорије становништва није смањено нити њима ускраћено. Само адекватном економском политиком може се омогућити и адекватна социјалнозаштитна функција државе. Адекватну економску политику и темеље економске политике овој земљи поставио је Александар Вучић. Самим тим ће и социјалнозаштитна функција државе бити квалитетнија и боља. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ивана Стојиљковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Стојиљковић, изволите.

ИВАНА СТОЈИЉКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважена гувернерко са сарадницима, даме и господа народни посланици, поднела сам амандман на члан 1, којим се дефинише предмет закона и уређују се права корисника финансијских услуга коришћењем средстава комуникације на даљину.

Предложила сам додавање става 2, којим се истиче значај овог закона, односно примена одредби овог закона у интересу грађана, самим тим и у интересу смањења сиромаштва у Републици Србији.

Као и сва предложена законска решења која су сада на дневном реду, тако и овај закон има за циљ да унапреди финансијско пословање, финансијско тржиште и услове пословања, као што сам већ рекла, у интересу грађана, али и у интересу привреде.

Конкретне измене односе се на смањење трошкова пословањем како платним картицама, тако и онлајн трговином, а притом се обезбеђује додатна заштита корисника ових финансијских услуга.

Треба напоменути још једном, због грађана, да је оваква врста заштите постојала и раније, али она је сада проширена управо на нове врсте плаћања путем интернета и мобилних телефона. Ако имамо у виду, а већ је то уважена гувернерка напоменула, да је ова врста плаћања прошле године достигла свој максимум до сада, 2017. године, и да се она сада мери милионима корисника, јасан је и значај овог закона и нових одредби, како

у смислу заштите корисника тако и у смислу унапређења оваквог начина пословања.

Дакле, заштита која се до сада односила само на грађане проширена је и на привреднике, на предузетнике, односно на пољопривреднике. Дакле, циљ је допринети јачању поверења корисника у примени оваквих облика трговине и електронског пословања и мобилног банкарства, јер овај начин пословања ради на снижењу трошкова, што пре свега иде у корист грађана, смањењу сиромаштва и наравно на свим овим резултатима НБС и те како ради и ваши резултати су изванредни.

Још једном вам честитамо и желимо пуно среће у даљем раду. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Љубица Мрдаковић Тодоровић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Тодоровић, изволите.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштована госпођо Табаковић, гувернеру НБС, уважени сарадници НБС, колегинице и колеге народни посланици, Србија је чврсто на европском путу. Србија је стабилна земља и у политичком и у економском смислу. Србија је дисциплинована земља која штити своје интересе и брине о својим грађанима. Србија је поштована и уважена земља у свету. Србија испуњава своје међународне обавезе, усклађује своју легислативу са легислативом Европске уније, и у том контексту су и предложени закони о којима дискутујемо на овој седници.

Поднела сам амандмане на Предлог закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину и желела бих да истакнем да се бенефити овог закона у пракси односе на кориснике финансијских услуга, физичка и правна лица, укључујући и пољопривреднике и предузетнике, а у вези су са пружањем ових услуга преко интернета, мејла, преко поште или других средстава комуникације на даљину.

Закон ће допринети поспешивању тржишне конкуренције и јачању и развоју финансијског тржишта у Републици Србији. Закон омогућава ширу примену средстава комуникације на даљину, а тиме и приступ свим потенцијалним клијентима под једнаким условима за све пружаоце платних услуга на територији Републике Србије.

Све више присутна дигитализација у финансијском сектору довела је до потребе да се уведе посебна заштита за кориснике који нису физички присутни у моменту пружања информација или закључивања уговора, како би се превенирали нежељени догађаји. На тај начин ће корисници бити охрабрени на масовну употребу тих услуга путем савремених

средстава комуникације. Закон штити кориснике од пружања и наплаћивања услуга које нису тражене и унапређује права корисника финансијских услуга. Корисници финансијских услуга ће бити на најбољи могући начин информисани и заштићени. Пружаоцима финансијских услуга даје се додатни подстицај да на поуздан и предвидив начин оглашавају финансијске услуге на даљину и на тај начин закључују уговоре са корисницима.

Масовним, да кажем свакодневним коришћењем савремених технологија у области пружања финансијских услуга финансијске институције на средњи и дужи рок имаће добробит у смислу мањих трошкова због аутоматизованих процеса и мањих издвајања када је у питању папирна документација. Дакле, бенефити постоје за обе стране, и за кориснике и за пружаоце услуга.

На крају, госпођо Табаковић, вама и вашим сарадницима све похвале на предложеним законима, као и на досадашњим импресивним и снажним резултатима рада. Само наставите тако. Грађани Србије су уз вас. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Милена Турк.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има колегиница Турк.

Изволите.

МИЛЕНА ТУРК: Хвала, председавајући.

Уважена госпођо Табаковић, даме и господо народни посланици, с обзиром на то да је први члан закона о коме данас расправљамо посвећен регулисању права корисника финансијских услуга, ја сам поднела амандман којим се додатно дефинишу предлог и предмет овог закона.

Како је један од приоритета рада Владе Републике Србије управо унапређење коришћења информационо-комуникационих технологија у свим областима, нарочито у области привреде и у области државне управе, сигурно је да ће закони у области финансија значајно допринети унапређењу коришћења савремених технологија и у области финансијских услуга.

Оно што је значајно и што овај закон доноси је то што је акценат стављен не само на потрошаче већ и на привреднике, на предузетнике, на пољопривреднике, што значи да ће ове услуге бити доступне свима и то под условима које корисницима одговарају. То, наравно, директно значи једнаке услове, једнаке шансе за све.

Уколико желимо да говоримо о равномерном регионалном развоју, то је изузетно значајно за наше општине и за наше градове који ће имати једнаке шансе када је у питању сарадња на даљину.

Када је у питању реформа коју смо досад спроводили и која је акценат ставила управо на ефикасну администрацију, на ефикасан државни апарат, сигурно је да је много учињено у овој области, почев од дигитализације, до преношења матичних књига у електронски облик, повезивања база података МУП-а, Националне службе за запошљавање, ПИО фонда. Дакле, све су ово били неопходни предуслови да би се привреда покренула, да би се обезбедили услови за локални развој. Ово је веома значајно јер је било потребно да покренемо и опоравимо нашу привреду која је годинама стагнирала.

Уз јачање поверења корисника финансијских услуга, уз обезбеђивање њихове додатне заштите и прецизирање свих питања која су можда била спорна, имајући у виду и то да се за све кориснике омогућавају исти услови, сматрам да би овакав предлог који се односи на равномерни регионални развој требало да пронађе своје место у тексту закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Ковачевић, изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштована госпођо Табаковић са сарадницима, колегинице и колеге народни посланици, мој амандман и овога пута иде у смеру свеукупног развоја Републике Србије, баш као и сама политика Владе Републике Србије.

Код нас је достигнут висок стандард заштите корисника финансијских услуга, али све већи значај електронског пословања утиче на бржи развој нових финансијских услуга, па постоји потреба да се уреди пружање финансијских услуга на даљину.

Приоритет Владе Републике Србије је унапређење коришћења информационо-комуникационих технологија у свим областима и, ако узмемо у обзир привреду и државну управу, регулисање ових питања у области финансијских услуга заиста ће допринети свеобухватном развоју Републике Србије.

Потребно је на недвосмислен начин уредити права корисника финансијских услуга, начине њихове заштите, али и ускладити домаће законодавство са правом ЕУ, што ће овај закон и учинити.

Амандман иде, између осталог, и у правцу јачања поверења корисника у примени савремених техника уговарања, као што су нпр. електронско и мобилно банкарство. На тај начин корисницима се пружа широк асортиман финансијских услуга које постоје на домаћем тржишту, уз потенцијално смањење трошкова.

Србија прати модерне трендове, па се то односи и на финансијске услуге и надаље треба радити на унапређењу оваквих законских прописа који ће на адекватан начин пратити реалне промене.

Мора се уредити начин на који пружаоци финансијских услуга оглашавају и нуде корисницима финансијске услуге преко интернета или других савремених средстава комуникације. Грађани и привредни субјекти су отворенији за коришћење модернијих начина плаћања, што значи да ће се у будућности све чешће користити информационе технологије, па и у смислу коришћења финансијских услуга.

Уговарање финансијских услуга на даљину је свакако један од начина унапређења и развоја финансијског тржишта у Републици Србији, те сматрам да је неопходно уредити права корисника финансијских услуга код уговарања таквих услуга коришћењем средстава комуникације на даљину, као и начине остваривања тих права. То ће несумњиво утицати на свеукупан развој Републике Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Бранко Поповић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Поповићу, изволите.

БРАНКО ПОПОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштована госпођо Табаковић, даме и господо народни посланици, допуном овог члана ставом 2 који сам предложио додатно се дефинише предмет предложеног закона у смислу доприноса свеукупном развоју Републике Србије.

Остваривањем финансијске стабилности захваљујући напорима Владе Србије и НБС у континуитету се неколико година уназад значајна средства издвајају за изградњу нових и реконструкцију постојећих здравствених објеката, односно за набавку медицинске опреме и инвестиционо одржавање у здравственим установама.

У првом кварталу ове године уложено је у здравствене установе око милијарду и 750 милиона динара, пре свега у набавку модерне и софистициране опреме.

Поред изградње и опремања Клиничког центра у Нишу, у који је уложено 50 милиона евра, обезбеђен је новац за изградњу најсавременијег хелидрома у овој установи, тако да ће ово бити друга здравствена установа у Србији која ће имати простор за слетање хеликоптера.

Један од стратешких циљева у области здравства је и обнова Универзитетске дечије клинике у Тиршовој као и изградња нове болнице Тиршова 2. Обезбеђена су средства за прављење студије изводљивости, што представља први корак у припреми изградње нове дечије болнице. За реконструкцију болнице у Тиршовој као и за набавку најсавременијих

апарата уложено је седам милиона евра, тако да ће ова установа функционисати по светским стандардима.

Истовремено, тренутно је на специјализацији из области педијатрије и дечије хирургије преко 100 младих лекара, што је гаранција будућности ове установе. Одговорном и системском политиком Владе Србије стварају се услови за нове генерације лекара који ће допринети развоју здравства, а самим тим и целокупном развоју Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Драгана Костић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Драгана Баришић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Баришић, изволите.

ДРАГАНА БАРИШИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Поштована госпођо Табаковић са сарадницима, поштоване колегинице и колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, поднела сам амандман на први члан закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, а са намером да додавањем става 2. у овом члану додатно дефинишемо предмет овог закона.

Иначе, предлогом овог закона по први пут је целовито пружена заштита корисницима финансијских услуга и свеобухватно су уређена права корисника финансијских услуга које пружају банке, као и даваоци финансијског лизинга и трговци, али и услови и начин остваривања и заштите тих права.

Општи и технолошки развој и све већи развој електронског пословања у савременом животу допринели су и развијању нових начина за понуду и оглашавање финансијских услуга, због чега се указала потреба за додатним уређивањем пружања финансијских услуга, што у ствари и представља предлог овог закона.

Иначе, Влада Републике Србије је као један од приоритета дефинисала ИТ технологију у свим областима, као и њено уређење и у привреди али и у здравству. Иначе, коришћење ИТ технологије у здравству намеће се као реална потреба, с обзиром на то да би се ефикасно ограничили ресурси и при томе би се одржао висок степен здравствених услуга, а наша влада, Влада Републике Србије ради на унапређењу свих области, па су тако и ови добри закони доказ за то.

У дану за гласање посланици СНС подржаће ове добре предлоге закона и, наравно, вас у сваком погледу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Далибор Радичевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Радичевићу, изволите.

ДАЛИБОР РАДИЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштована гувернерко са сарадницима, даме и господо народни посланици, поднео сам амандман на члан 1. Предлога закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину. Циљ мог амандмана је да се додатно дефинише закон, као и да се стави посебан акценат на индустријализацију, као и на индустријску производњу.

Без стварања нове вредности није могућ опстанак једног друштва и државе у целини. То бивша власт није желела да схвати, јер им је било битније како да додатно униште већ посрнулу индустријску производњу са јасним циљем да се обезвреде предузећа и да их тако обезвређене откупе будзашто, притом водећи рачуна само о личним интересима.

Оставили су иза себе пустош и хиљаде радника не само без посла, већ и без зараде, без уплаћеног пензијског осигурања, тако да су последице њихове власти видљиве и данас.

Овим предлогом закона постижу се два ефекта. Унапређује се рад банака коришћењем информационо-комуникационих технологија, уз апсолутну заштиту корисника финансијских услуга.

Друга предност коју доноси овај предлог закона је да се олакшава и убрзава коришћење финансијских услуга и привредника и физичких лица, што у великој мери доприноси лакшем пословању, а да притом безбедност корисника финансијских услуга буде на изузетно високом нивоу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Весна Марковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Радослав Јовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Љиљана Малушић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ЉИЉАНА МАЛУШИЋ: Хвала, председавајући.

Уважена гувернерко са сарадницима, током ових шест година, захваљујући вама, Народна банка је постигла и очувала финансијску стабилност. И не само то; допринела је стварању стабилног пословног окружења. Инфлацију смо са двоцифреног нивоа довели на ниво упоредив са европским нивоом. У периоду од годину дана међугодишњу инфлацију

смо спустили од 12,9% на 2,2%, што је изванредан резултат. Ја сам већ говорила о томе и рекла сам да је то историјски, не само ја него и моје уважене колеге.

Србија се пет година у континуитету налази у групи земаља које на стабилан начин остварују ниску и предвидиву инфлацију. Очувањем амбијента ниске инфлације олакшали смо доношење одлука привредника везаних за планирање пословања и улагања, као и одлучивање наших грађана о потрошњи и штедњи.

Чињеница је да се данас у Србији не прича о инфлацији. Народна банка Србије је у претходних шест година успоставила и очувала релативну стабилност девизног курса динара према евр у амбијенту значајних турбуленција, заменом на међународним тржиштима.

Уколико се посматра период од 2012. до 2018. године, динар је према евр остао готово непромењен. Баш због тога, због свих тих резултата, суфицита у буџету, Република Србија је у могућности да на квалитетан начин брине о институцијама социјалне заштите. Ако желимо да будемо одговорни и развијено европско друштво, морамо да покажемо одговорност према најугроженијим категоријама становништва.

Грађанима који су из социјално угрожених група омогућено је, уколико то желе, захваљујући вашем сету закона, да отворе текући рачун, а банке су дужне да то учине свим грађанима који имају боравак у Републици Србији без обзира на њихову финансијску способност.

Ово је одговорна социјална политика коју води СНС на челу са њеним председником господином Александром Вучићем. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Марко Атлагић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колега.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче Народне скупштине господине Арсићу, уважена госпођо Табаковић са сарадницима, поштовани народни посланици, овај закон о заштити финансијских услуга код уговарања на даљину, а тиме и амандман који сам поднео, веома су значајни јер иду у правцу модернизације Републике Србије, за коју се здушно залажу председник Републике Србије господин Александар Вучић, Влада Републике Србије, Народна банка Србије на челу са гувернером др Јоргованком Табаковић, већина народних посланика у овом високом дому Народне скупштине Републике Србије и највећи број грађана Републике Србије.

Бивши режим уместо да је спроводио модернизацију, а тиме и овај закон, он нам је уништавао земљу и оставио нам земљу такву да је привредно, економски, индустријски и културно била потпуно

девастирана. Уместо да су запослили 200.000 радника, које су обећали у времену од 2008. до 2012. године, они су, господо народни посланици, отпустили са посла, веровали или не, 573.000 радника и послали на улице, а творнице девастирали. То је био резултат политике странака бившег режима.

Овај закон утицаће и на целокупни развој васпитања и образовања, посебно учења на даљину, где педагогија користи то већ неколико десетина година. И не само на то. Утицаће и на морални развој сваког ученика, посебно на патриотско осећање наших ученика.

Да је Чедомир Јовановић, звани Чедо Шмркач, као ученик формирао патриотско осећање, а није, не би 20.6.2012. године изјавио: „Република Српска је настала на геноциду, на етничком чишћењу незабележеном у Европи после Другог светског рата“. Тај патриотски осећај нема ни његов уважени пајтос Ненад Чанак, звани Неша Гицоје, који је рекао да „Косово и Метохија треба буде самостална земља“.

Зато је, господине потпредседниче, овај амандман и овај закон веома важан за напредак наше земље, за целокупни систем васпитања и образовања, посебно учења на даљину.

У дану за гласање ја предлажем господи, али их нема, из странке бившег режима, да гласају за овај закон, чак и за овај амандман.

Мислио сам да је господа из бившег режима присутна, али их нема. Завршили су страначко гласање. Изабрали су господина Лутовца, како га већ новинари називају – Залутовац. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 1. амандман је поднела народни посланик Ана Чарапић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице Чарапић.

АНА ЧАРАПИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштована гувернерко Табаковић са сарадницима, даме и господо народни посланици, у претходне четири године је Влада Републике Србије одговорном политиком, тимским радом, у сарадњи са НБС остварила фантастичне резултате. Србија је данас на добром путу. Могу слободно рећи да је Србија данас синоним за државу са убрзаним привредним развојем. У вези са тим сам и поднела амандман.

Некако ми се намеће потреба слушајући данашњу расправу, да поменем експанзију банака која је почела 2001. године.

Знате, банке су профитне институције и оне нису долазиле у Србију зато што је претходна власт била мађионичар, па је привлачила банкарски систем и иностране банке у Србију. Не зато. Нису због тога, него зато што смо до 2012. године имали нестабилан финансијски и монетарни систем. Имали смо високе референтне каматне стопе. Банке су остваривале

енормне профите. Зато су и долазиле у Србију, а проблеми који су се јављали и који тангирају наше грађане јесу зато што нисмо имали адекватна законска решења која би штитила интересе наших грађана.

Зато данас усвајамо законска решења која штите кориснике финансијских услуга. Године 2014. смо усвојили фантастично законско решење где се банке обавезују да морају да обавештавају кориснике финансијских услуга о њиховим доспелим и недоспелим обавезама.

У том периоду су грађани Србије, зато што су имали ниска примања, били принуђени да узимају енормно скупе кредите и нашли су се у проблему. Данас Народна банка Србије решава проблематичне кредите и њихово учешће је рекордно ниско данас у укупним кредитима. Учешће проблематичних кредита износи 9,2%.

У њихово време референтна каматна стопа је била и до 18%. Данас је референтна каматна стопа рекордно ниска, износи 3%, а то за грађане Србије значи да могу да узимају повољне и стамбене и потрошачке кредите. За привреду значи да може да узима повољне инвестиционе кредите, затим кредите за ликвидност за трајна обртна средства, који су никад повољнији него данас.

Све што ради наша Влада, све мере које предузима НБС јесу у интересу грађана Републике Србије, у интересу привредних субјеката. Затим, наш једини циљ јесте да повећамо профитабилност привреде, да повећамо животни стандард наших грађана и да отворимо што већи број нових радних места. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Горан Ковачевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Ковачевићу, изволите.

ГОРАН КОВАЧЕВИЋ: Даме и господо, поштована гувернерко, поднео сам амандман на члан 1. закона и свакако оно што је битно јесте да је финансијски сектор један од сектора који се најбрже развија и најбрже прати технологију.

Практично од самог почетка функционисања банкарског система ви имате развој и праћење технологије зато што је суштина остала иста, али се технологија мењала. Та технологија данас напредује, и банкарски и финансијски сектор је свакако финансира, али истовремено и најбрже прихвата.

Са развојем и убрзаним функционисањем ИТ сектора, сектора телекомуникација, отвара се потпуно ново подручје деловања које значи да систем функционисања који се базира на поверењу, комуникацији, транспарентности мора да остане исти. То захтева од државе Србије да систем и нормативна акта која се прилагођавају таквом начину

функционисања морају да се мењају и да се прилагоде. То је неопходно да би систем финансијског сектора могао да функционише са потпуно новим услугама у времену које НБС мора да дефинише, а све то јесте последица чињенице да и јавне финансије буџета Републике Србије, односно буџета локалних управа на нивоу државе функционишу у финансијском сектору.

Када говоримо о сигурности услуга на даљину, у ствари говоримо о сигурности макроекономске стабилности која омогућава да овакви закони и цео систем функционише што сигурније и стабилније.

Широком акцијом која је предузета 2014. године и која се тичала мера које се тичу макроекономске стабилности, држава Србија омогућила је поред политичке стабилности која је неопходна за било какву макроекономску стабилност, фискалну и монетарну стабилност која нас је довела до резултата да Србија данас представља водећу снагу на овом делу Балкана, која омогућава својим грађанима да живе из дана у дан све боље.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Александар Мартиновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Мартиновићу, изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ: Даме и господо народни посланици, захваљујући мудрој и промишљеној политици НБС која је обезбедила монетарну стабилност наше државе у последњих шест година, захваљујући доброј и успешној политици Владе Републике Србије и оне владе коју је водио Александар Вучић и Владе коју води госпођа Брнабић, ми смо успели у значајној мери да унапредимо наш целокупан безбедносни сектор и да појачамо безбедносне капацитете Републике Србије до највише могуће мере.

Захваљујући политици НБС и захваљујући политици Владе Републике Србије, успели смо не само да купимо најсавременије наоружање за Војску Србије, не само да обезбедимо нове униформе, нове чизме за припаднике Војске и Полиције, ми смо данас у стању да као држава урадимо нешто што Србија није урадила у последњих неколико деценија, а то је да започнемо једну велику акцију изградње станова на целој територији Републике Србије. Тако нешто не би било могуће да није било чврсте политике НБС када је у питању одбрана курса динара.

Овом приликом желим да поновим још једанпут. Успешно садејство и једна синергија која се у последњих шест година примећује у раду НБС са једне стране и Владе Републике Србије са друге стране, даје своје резултате. Да није те и такве политике, ми данас не бисмо имали оснажену Војску Србије, не бисмо имали оснажене припаднике МУП-а и свих служби безбедности.

У том смислу, госпођо Табаковић, желим да вам упутим подршку да са таквом политиком наставите и даље, јер монетарна стабилност није значајна само за економију, већ је она и у функцији одбране Републике Србије. Она је и у функцији јачања Србије као државе која може да помогне не само себи, него може да помогне и Србима који су остали да живе у републикама које су настале на простору бивше Југославије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Зоран Бојанић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Владимир Орлић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Орлићу, изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Поштоване даме и господо, као што је већ речено у досадашњој расправи, овај закон налази се непосредно у функцији модернизације наше земље и стварања доброг, ефикасног и успешног друштва у нашој републици. Интенција амандмана на члан 1. управо је да се подвуче и додатно истакне тај шири контекст развоја нашег друштва и наше државе који ми заиста постижемо, а који је данас потпуна политичка реалност у нашој Србији, а потпуно га постижемо захваљујући одговорном односу према ономе што чини наше заједничко добро. Реч је о најважнијем – о нашој Србији, али и о свим ресурсима које наше друштво поседује.

Озбиљан и одговоран однос учинио је да ми данас имамо чиме да будемо задовољни, да имамо чиме да се похвалимо и ту се, пре свега, мисли на озбиљне резултате које је требало изградити. Шта конкретно? Све оно о чему су говорили посланици СНС и данас.

Рецимо, податак да је прошле године БДП по становнику по први пут прешао вредност од 5.000 евра, дакле, по први пут откад се ове ствари бележе и мере, јесте нешто што би требало да буде добра вест за све нас.

Узгред буди речено, када то пропрати неко па макар био таблоид попут „Данаса“, не сме да срља у грешку, па у наставку да каже, а рекли су, нешто попут овога – али то је тако добра вредност по глави становника због одлива становништва. Треба да не буду лењи, да узму један дигитрон, уложи 30 секунди напора да провере да је у односу на број становника у Србији и ове године, и прошле, и претпрошле, било када, то резултат који непосредно произилази из укупног БДП-а. Дакле, прави разлог је у томе да се у овој земљи данас ради, ствара, постиже и данас ми имамо чиме да будемо задовољни. Обавеза је да те добре резултате не само одбранимо, него да их учинимо још бољим, већ колико сутра. Како? Заједничким радом, упорним, мукотрпним, преданим радом читавог друштва, укључујући наравно и скроман допринос нас који то чинимо кроз рад у

Народној скупштини, између осталог, и кроз нашу подршку сјајним законима као што је овај. У том смислу, још једном честитке, госпођо Табаковић!

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Верољуб Арсић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Зоран Милекић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Милан Кнежевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Јовица Јевтић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Јевтићу, изволите.

ЈОВИЦА ЈЕВТИЋ: Поштовани председавајући, уважена гувернерко са сарадницима, поштовани народни посланици, на Предлог закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину подносим амандман на члан 1, који додатно дефинише повезаност предложеног законског решења са равномерним развојем Републике Србије.

У члану 1. се утврђује предмет закона. Прописано је да се законом утврђују права корисника финансијских услуга код уговарања финансијских услуга коришћењем средстава комуникације на даљину, као и услови и начин остваривања и заштита тих права.

Предложеним законским решењем се уводи посебна заштита за кориснике свих финансијских услуга које послују на нашем тржишту, укључујући и оне који нису под надзором НБС, већ под надзором Комисије за хартије од вредности, као што су инвестициона друштва и инвестициони фондови.

Заштитом су обухваћени не само потрошачи већ и пољопривредници и предузетници, имајући у виду њихову нижу финансијску едукованост.

Тренд дигитализације који је у свим сферама друштвеног живота најбрже се развија у финансијском сектору. Вредност обављених трансакција картицама на интернету у 2017. години је око 20 милијарди динара. То намеће потребу да се уведе посебна заштита за кориснике који нису физички присутни у моменту пружања информација или закључивања уговора, користе интернет или мобилне телефоне, што само по себи ствара ризик да ће корисник без потребних објашњења изабрати финансијски производ и обавезати се према финансијској институцији уговором који не одговара његовим потребама, а може трајати и више година.

Препрека за електронско закључивање уговора био је и захтев да корисник има квалификовани електронски потпис када се тражи писмена форма. Овим законом се овај проблем превазилази тако што се овај потпис тражи само за финансијску институцију, док ће корисник моћи да користи за давање сагласности и постојеће методе за плаћање преко апликација електронског и мобилног банкарства.

Све наведено је речено у предложеном законском решењу којим се даље подстиче већ присутна дигитализација у финансијском сектору и охрабрују корисници на масовнију употребу тих услуга путем савремених средстава комуникације. Додатном заштитом доприноси се укупном развоју Републике Србије у свим сферама друштвеног живота, јер су реално све наслоњене на поменути финансијски сектор. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 1. амандман је поднела народни посланик Борка Грубор.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Грубор, изволите.

БОРКА ГРУБОР: Поштовани председавајући, поштована гувернерко Табаковић са сарадницима, даме и господо народни посланици, општи технолошки развој и све већи значај електронског пословања у савременом животу допринели су и развијању нових начина за понуду и оглашавање финансијских услуга, због чега се указала потреба за додатним уређивањем пружања финансијских услуга, пре свега њиховог пружања на даљину.

Унапређење пословног амбијента, смањивање трошкова привреде у делу који се односи на пословање платним картицама и онлајн трговину, и додатна заштита корисника финансијских услуга обезбеђује стабилност и даљи просперитет државе Србије, а самим тим и бољи амбијент за даљи развој здравственог система Републике Србије.

Број грађана Србије који су у 2017. години обављали интернет плаћање достигао је готово два милиона, а број оних који су обављали мобилна плаћања први пут је премашио један милион. То јасно указује на тренд дигитализације друштва у коме банке предњаче нудећи клијентима коришћење бројних услуга путем интернета и мобилног банкарства, што намеће потребу унапређења заштите корисника финансијских услуга.

И дигитализација здравственог система је веома важна и практично неопходна када говоримо о ефикасности управљања здравственим установама.

Примена софтверских решења менаџерима у здравству омогућава контролу ефикасности свих елемената у процесу. Несумњиво је да у блиској будућности у Србији треба очекивати убрзану дигитализацију здравственог система, развој, надградњу и даље системско повезивање

постојећих ИТ платформи у здравству, Хелиант, еЗаказивање прегледа, еЗдравствена књижица, еРецепт, као и пратећи развој бројних других ИТ решења и апликација које све више постају стратешка политика здравствених система широм света.

Здравствени систем Србије са једне стране подупрт Министарством здравља а са друге стране локалним самоуправама, на овај начин обавља задатке у смислу унапређења услуга грађанима Србије и омогућава стабилно финансирање и рационалан и квалитетан систем пружања здравствене заштите, а све то у циљу да се у оквиру расположивих средстава становништву обезбеди основна здравствена заштита. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Ово је био последњи амандман на члан 1 и са расправом о амандманима на члан 1 бисмо завршили данашњи рад.

Настављамо сутра одмах по завршетку Шеснаесте посебне седнице Народне скупштине, која почиње у 10.30 часова. Захваљујем.

(Седница је прекинута у 19.45 часова.)